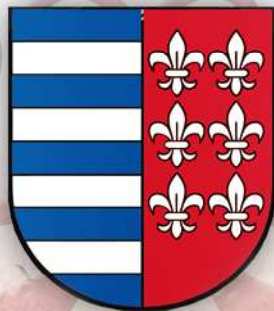
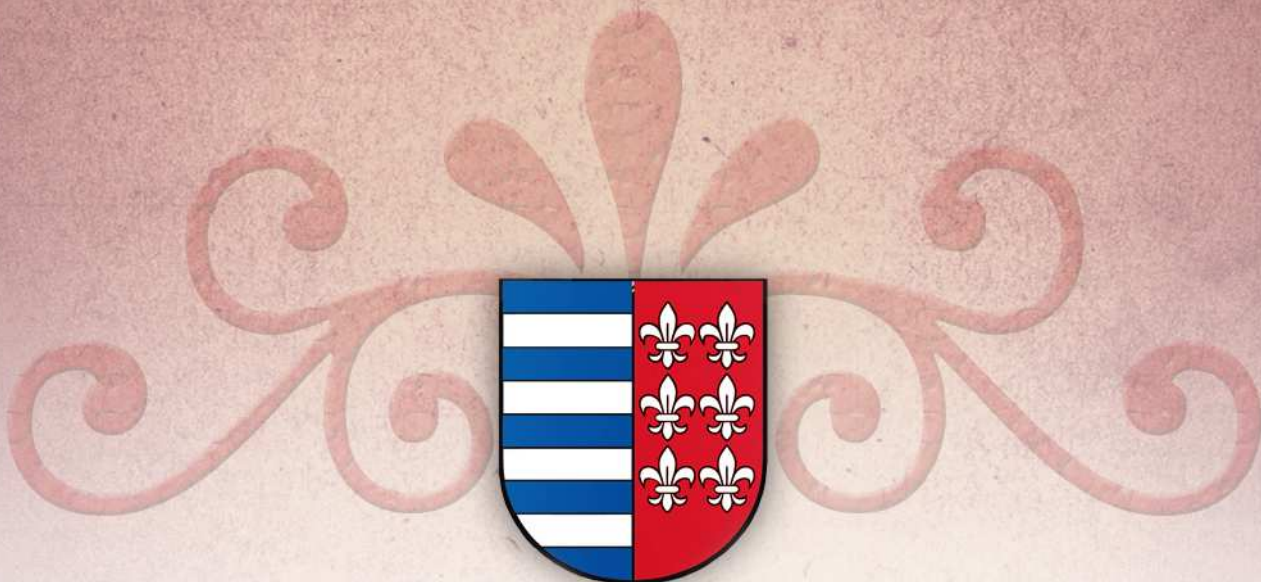

Kronika

mesta Brezna

2007

*Zápis do mestskej kroniky za rok 2007 bol prerokovaný
na zasadnutí mestskej rady dňa 25. novembra 2008 a schválený
uznesením číslo 197/2008*

*Ing. Jaroslav Demian
primátor mesta Brezna*

Kronikárka:

PhDr. Anna Šulrajterová

OBSAH ZA ROK 2007

Názov kapitoly

Strana

OBYVATEĽSTVO

7

SPOLOČENSKÁ ATMOSFÉRA
DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ
NAJSTARŠÍ OBČANIA
NAJOBĽÚBENEJŠIE MENÁ
ČESTNÍ OBČANIA
OCENENIA ZA ROK 2007

SPOLOČENSKO-POLITICKÉ UDALOSTI

12

OSLAVY OSLOBODENIA MESTA
ODOVZDANIE OCENENÍ ZA ROK 2006
PRVOMÁJOVÉ OSLAVY
OSLAVY DŇA VÍŤAZSTVA
VATRA ZVRCHOVANOSTI
OSLAVY SNP
DEŇ ÚSTAVY
PREDESDA SMERU V BREZNE

MEDZINÁRODNÉ PARTNERSKÉ VZŤAHY

17

PREDSTAVUJEME PARTNERSKÉ MESTÁ
AKTIVITY V ROKU 2007

MESTO A JEHO ORGANIZÁCIE

19

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO
HOSPODÁRENIE MESTA

VÝSTAVBA A ROZVOJ MESTA

36

STAVEBNÝ RUCH V MESTE
ROZVOJOVÉ PROGRAMY MESTA

CESTOVNÝ RUCH 41

CENA ZA ČIN ROKA
SVETOVÝ DEŇ CESTOVNÉHO RUCHU
KONFERENCIA
VÝSKUM NÁZOROV OBYVATEĽOV
NÁVŠTEVNOSŤ MESTA

ŠKOLSTVO 47

MATERSKÉ ŠKOLY
ZÁKLADNÉ ŠKOLY
STREDNÉ ŠKOLY
Z HISTÓRIE UČILIŠŤA
VYSOKÁ ŠKOLA

SOCIÁLNO-EKONOMICKÁ SITUÁCIA 52

NEZAMESTNANOSŤ
RÓMOVIA
ORGANIZÁCIE A SLUŽBY SO SOCIÁLNYM ZAMERANÍM

ZDRAVOTNÍCTVO 58

BREZNIANSKA NEMOCNICA
OSTATNÉ ZDRAVOTNÍCTVO

KULTÚRA 60

Organizácie
MESTSKÁ KNIŽNICA
Podujatia
MESTSKÝ PLES
ÚNIA ŽIEN ROKOVALA
SVIATKY JARI
FESTIVAL COUNTRY
FURMANSKÁ SÚŤAŽ
ÚSPECHY DIVADLA
VÝSTAVA TROFEJÍ
VALNÉ ZHROMAŽDENIE MATICE SLOVENSKEJ

ZDRAVOTNE POSTIHNUTÍ
OBČIANSKE ZDRUŽENIE KREŠŤAN
VÝSTAVA HRAČIEK
VYNÁŠANIE MORENY
DEŇ UČITEĽOV
SPEVÁČKY Z GRENOBLU
PREHLIADKA SENIORSKÝCH SPEVÁKOV
DEŇ MATÍEK
VÝSTAVA OBRAZOV
DNI MESTA BREZNA 2007
OSLAVY V BREZNIANSKEJ FARNOSTI
WESTERNOVÉ PRETEKY
ROZLÚČKA S LETOM
DIVADELNÁ CHALÚPKA 2007
DETSKÉ CHALUPKOVO BREZNO
VÝROČIE NOVODOBÝCH DEJÍN DYCHOVÉHO ORCHESTRA
FESTIVAL ZBOROVÉHO SPEVU
CHALUPKOVO BREZNO
FRANCÚZSKE DNI
COUNTRY PREHLIADKA
PODSTAVEKOVA HELIGÓNKA
ONDREJSKÝ JARMOK
ANKETA TOP 7
PREDVIANOČNÁ A VIANOČNÁ ATMOSFÉRA

^v
ŠPORT

NAJLEPŠÍ ŠPORTOVCI MESTSKÉHO ŠPORTOVÉHO KLUBU
PODUJATIA

79

OBYVATEĽSTVO

SPOLOČENSKÁ ATMOSFÉRA

Významnou udalosťou, ktorá ovplyvnila život obyvateľov mesta a okolia, bolo preloženie *autobusového nástupišťa z námestia na železničnú stanicu*. I keď mesto na túto skutočnosť obyvateľov pripravovalo už dlhšiu dobu, po 1. februári 2007, kedy prestali všetky autobusy zastavovať namiesto námestia na železničnej stanici, priam sa zdvihla vlna nespokojnosti. O nevyhovujúcej doprave v dôsledku preloženia autobusovej stanice z námestia na železničnú stanicu sa hovorilo všade, kde sa stretlo niekoľko ľudí. Dotklo sa to nielen obyvateľov mesta, ktorí dochádzajú do zamestnania mimo mesta, ale aj tých, čo prichádzajú do mesta z okolitých dedín. Zaskočení boli aj podnikatelia, ktorí majú na námestí svoje prevádzky. Historické jadro sa prvé dni po 1. februári takmer vyľudnilo, čo pre nich znamenalo výrazné zníženie tržieb. Podľa územného plánu mesta a už aj podľa nového projektu rekonštrukcie námestia však má byť v mieste doterajšej autobusovej stanice parkovisko pre osobné autá. Nakoľko sťažnosti neutíchali, mesto uskutočnilo niekoľko rokovaní s prevádzkovateľmi autobusovej dopravy o možnosti využiť na nastupovanie a vystupovanie pre prímestské autobusy niektoré zastávky aj v meste. Tie sa napokon aj zriadili. Problematikou dopravy a preloženia autobusovej stanice sa na základe sťažností občanov zaoberalo aj mestské zastupiteľstvo, uskutočnili sa i tlačové konferencie s novinármi, ktoré mali za cieľ vysvetľovať občanom túto situáciu.

Mesto sa rozhodlo v tomto roku pokračovať v ďalšej *rekonštrukcii námestia* tzv. III. etapou, ktorá predstavuje priestor od hlavnej štátnej cesty smerom na sever. Na túto akciu bola spracovaná štúdia, ktorá bola predložená na mestskom zastupiteľstve aj na diskusiu širokej verejnosti. Počítalo sa v nej s parkoviskom v mieste bývalého autobusového nástupišťa. Verejnú zeleň štúdia riešila tak, že „zviditeľní“ bustu Jána Chalupku v mestskom parku a presvetlí sa okolie kostola. Zároveň pre účely turisticko-informačnej kancelárie mal vzniknúť nový pavilón v severozápadnom rohu námestia. Priestor za starou radnicou sa mal podľa navrhovaného projektu využívať na vystúpenia menších umeleckých telies. S týmto návrhom však verejnosť ani poslanci nesúhlasili. Kompletná projektová dokumentácia na rekonštrukciu nebola ukončená, nakoľko sa uskutočnila petícia občanov. S nesúhlasom sa stretla najmä skutočnosť, že projekt navrhoval aj rekonštrukciu historického parku, a táto počítala s výrubom niekoľkých desiatok stromov. A tak sa projekt musel prepracovať tak, aby vzal na vedomie všetky pripomienky.

DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ

POČET OBYVATEĽOV K 31.12.2007

Mestská časť	Pohlavie				SPOLU
	Žena	Dievča do 15 rokov	Muž	Chlapec do 15 rokov	
Bez trvalého pobytu	56	25	80	26	187
mesto	6 450	860	5 701	887	13 898
Mazorníkovo	2 667	493	2 591	507	6 258
Bujakovo	130	39	120	30	319
Predné Halny	201	90	237	103	631
Zadné Halny	219	52	230	77	578
Spolu	9 723	1 559	8 959	1 630	21 871

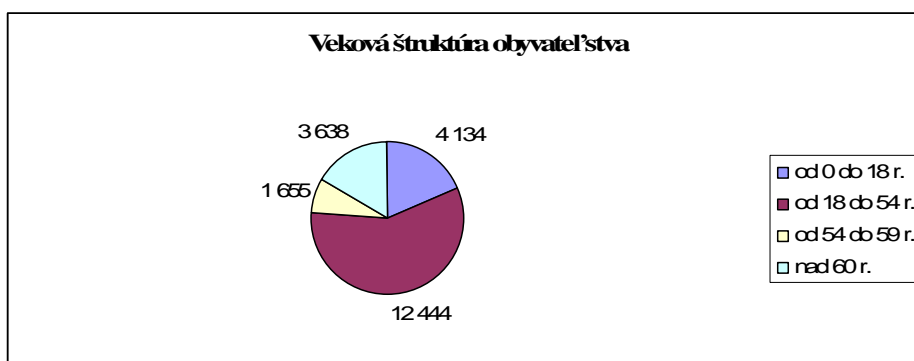
POHYB OBYVATEĽSTVA

Priťahovaní	252
Odstahovaní	375
Prírastok sťahovaním	-123
Narodení	190
Zomrelí	193
Prirodzený prírastok	-3
Sobáše	142
Celkový prírastok	- 126

Súčasťou tejto evidencie obyvateľstva sú narodení, zomrelí a sobášení Brezňania aj mimo mesta.

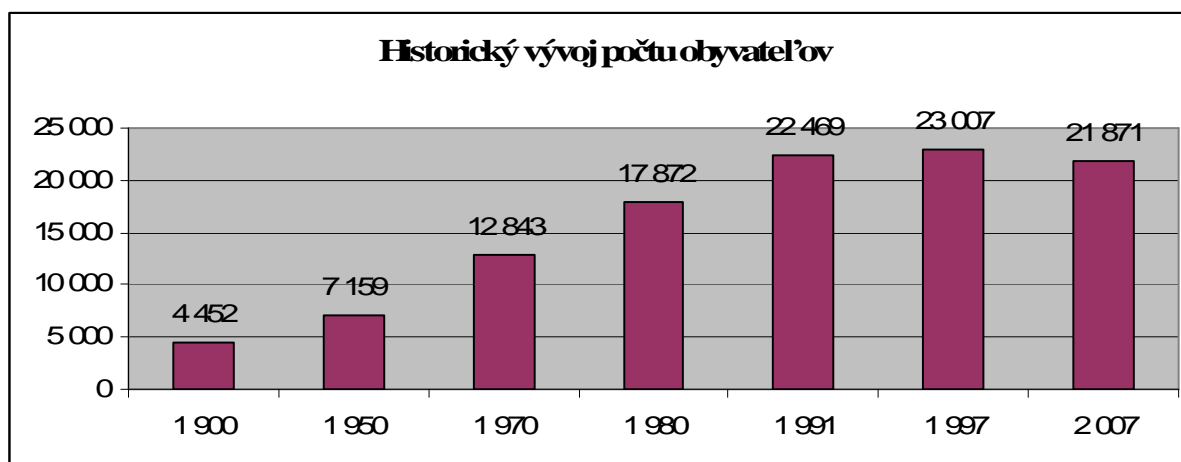
POČET OBYVATEĽOV PODĽA VEKOVEJ ŠTRUKTÚRY

Veková štruktúra	Spolu
od 0 do 18 r.	4 134
od 18 do 54 r.	12 444
od 54 do 59 r.	1 655
nad 60 r.	3 638
Spolu	21 871

V meste bol počas roka opäť zaznamenaný *pokles počtu obyvateľstva*. Asi prvýkrát za veľmi dlhú dobu *bol prirodzený prírastok obyvateľstva v roku 2007 negatívny*; zomrelo totiž o trochu Brežňanov viac, ako sa narodilo detí. V iných mestách sa tento jav objavil už skôr, v našom meste až tohto roku. Sťahovaním obyvateľstva z mesta došlo k úbytku obyvateľov až o 123, ale k tomuto javu dochádza už od roku 1997.

Keďže na konci minulého roka sme mali 21 997 obyvateľov, v roku 2007 *sa znížil počet obyvateľov o 126*. Takto sa *počet obyvateľov mesta znižuje od roku 1997*, kedy sme dosiahli najvyšší počet obyvateľov v histórii mesta; zaznamenali sme už 23 tisíc.

NAJSTARŠÍ OBČANIA

V meste žilo ešte v minulom roku 25 obyvateľov starších ako 90 rokov, tohto roku sa ich počet zvýšil na 41. Najstaršou obyvateľkou mesta v roku 2007 je **Ida Žúdelová**, ktorá sa narodila 12. júla 1909, čiže dovŕšila tohto roku 98 rokov. Býva so svojimi príbuznými v rodinnom dome na Ulici Jesenského 3. Deväťdesiatšedem rokov sa dožil 17. novembra tohto roku známy staviteľ, **Michal Trepáč**, ktorý býva na Ulici Krčulovej 8.

NAJOBĽÚBENEJŠIE MENÁ

Z chlapčenských mien sa najväčšej obľube tešilo meno Filip a Richard; rodičia ho svojím narodeným deťom dali 4-krát. Traja rodičia vybrali pre svojho syna meno Andrián. Najobľúbenejším dievčenským menom bola Veronika. Pri narodení ho dostalo 7 detí, narodili sa 4 Laury a 4 Vanesy.

ČESTNÍ OBČANIA MESTA BREZNA

Od roku 1997, keď bol schválený nový štatút mesta, sa každoročne udeľujú ocenenia – cena primátora, cena mesta a titul Čestný občan mesta Brezna.

Titul „Čestný občan mesta Brezna“ sa udeľuje na základe štatútu mesta osobám, ktoré sa obzvlášť významným spôsobom zaslúžili o hospodársky, kultúrny a športový rozvoj mesta, ochranu jeho záujmov a šírenie dobrého mena doma i vo svete.

Od roku 1997 získali tento titul nasledovní občania:

Ladislav Ťažký, významný slovenský spisovateľ, esejista, dramatik a publicista. Titul mu bol udelený za pozitívny vzťah k mestu vyjadrený v literárnych prácach.

Daniel Compagnon, stredoškolský pedagóg z partnerského francúzskeho mesta Meudon. Titul mu bol udelený za dlhoročnú aktivitu a rozvoj priateľských vzťahov medzi organizáciami a súbormi z mesta Brezna a rôznych miest Francúzska pri príležitosti životného jubilea 50 rokov.

Ivan Bella, prvý slovenský kozmonaut, ktorý sa narodil v Brezne, rodičia mu žijú v neďalekej Dolnej Lehote. Titul mu bol udelený za propagáciu mesta pri kozmickom lete.

Hervé Marseille, predstaviteľ partnerského mesta Meudon. Titul mu bol udelený pri príležitosti podpísania oficiálnej zmluvy Brezno – Meudon a za rozvoj slovensko-francúzskych vzťahov.

Henry Wolf, predstaviteľ partnerského mesta Meudon. Titul mu bol udelený pri príležitosti podpísania oficiálnej zmluvy Brezno – Meudon a za rozvoj slovensko-francúzskych vzťahov.

Goerges Koch, predstaviteľ partnerského mesta Meudon. Titul udelený pri príležitosti podpísania oficiálnej zmluvy Brezno Meudon a za rozvoj slovensko-francúzskych vzťahov.

Vladimír Valach, bývalý veľvyslanec Slovenskej republiky vo Francúzsku. Titul mu bol udelený za rozvoj vzťahov organizácií nášho mesta a francúzskeho Meudon.

Ludovít Petránsky, univerzitný profesor, rodák z Brezna, autor významných publikácií a výstav z oblasti dejín umenia a dizajnu. Titul mu bol udelený pri príležitosti životného jubilea 60 rokov.

Jaroslav Siman, prednosta Detskej fakultnej nemocnici v Bratislave. Čestné občianstvo udelené za dlhoročnú spoluprácu s hotelovou akadémiou, breznianskou nemocnicou, ale najmä za záchranu mnohých ľudských životov aj občanov nášho regiónu.

Zlatica Balažovjeh – Klincová, maliarka, breznianska rodáčka, v súčasnosti žije v Bratislave. Titul jej bol udelený za reprezentáciu Brezna a Slovenskej republiky prostredníctvom svojej celoživotnej umeleckej tvorby pri príležitosti životného jubilea.

Ladislav Bartko, vysokoškolský učiteľ, bývalý profesor breznianskeho gymnázia za zásluhy pri založení Horehronského múzea, za zásluhy pri založení celoslovenskej súťaže v prednese poézie a prózy pedagogických pracovníkov Chalupkovo Brezno

Pavol Datko, kanadský občan, rodák z Čierneho Balogu. Titul mu bol udelený za zásluhy pri propagácii mesta Brezno

Joseph Nivet a Barbara Nivet, rod. Striešová francúzski občania, učitelia francúzštiny, bytom v meste Le Pont Hourdet, Planguenoual vo Francúzsku. Titul získali za rozvoj francúzsko-slovenských vzťahov v oblasti školstva a kultúry, manželka in memoriam

OCENENIA ZA ROK 2007

Mestské zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa 11. decembra tohto roku schválilo ocenenia za rok 2007 jednotlivcom a kolektívom:

CENA MESTA BREZNA:

- ❖ **Dobrovoľný hasičský zbor mesta Brezno**
pri príležitosti 40 výročia vzniku DHZ za záslužnú činnosť pri záchrane majetku a životov obyvateľov Brezna i jeho okolia.
- ❖ **Základná organizácia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov č. 1**
za zásluhy pri šírení ideí protifašistického odboja a odkazu Slovenského národného povstania, za starostlivosť o pamätníky a členov SZPB.
- ❖ **Mária Macul'ová, rod. Cígerová, bytom Bezno, Pionierska 11**
za dlhoročnú prácu v oblasti rozvoja kultúry v meste Brezne
- ❖ **Štefan Giertl, Clementisova 16, Brezno**
za propagáciu histórie i súčasnosti Brezna a jeho regiónu prostredníctvom svojej literárnej a publikačnej činnosti.
- ❖ **Peter Berčík, bytom Brezno, ČSA 22**
za dosiahnuté celoživotné dielo a úspešnú propagáciu a reprezentáciu mesta Brezna a celého regiónu doma i v zahraničí pri príležitosti jeho životného jubilea.

❖ **Peter Zifčák, bytom Brezno, Fraňa Kráľa 2**

za celoživotné dielo, za vynikajúce výsledky v umeleckej a publicistickej činnosti a za propagáciu Brezna a jeho regiónu doma i v zahraničí.

ČESTNÉ OBČIANSTVO MESTA BREZNA získal

Joseph NIVET, Le Pont Hourdet, Planguenoual, PSČ 22 400, Francúzsko

za rozvoj francúzsko-slovenských vzťahov v oblasti školstva, kultúry

Barbara NIVET, rod. Striešová

za rozvoj francúzsko-slovenských vzťahov v oblasti školstva, kultúry

in memoriam

Mestské zastupiteľstvo vzalo na vedomie rozhodnutie primátora, ktorý sa rozhodol udeliť ocenenie za rok 2007

CENU PRIMÁTORA MESTA BREZNA

týmto jednotlivcom:

Štefan Krištof za vynikajúce výsledky dosiahnuté v oblasti amatérskeho výtvarného umenia, za reprezentáciu a propagáciu Brezna

Mgr. Eva Dočekalová, rod. Fašková za osobnú iniciatívu a výsledky dosiahnuté pri propagácii a reprezentácii Brezna prostredníctvom Hotelovej akadémie a Obchodnej akadémie Brezno

Jarmila Obernauerová, rod. Michalková za doterajšiu činorodú a angažovanú prácu, ktorú vykonáva pri reprezentácii Brezna prostredníctvom hereckého umenia

SPOLOČENSKO-POLITICKÉ UDALOSTI

OSLAVY OSLOBODENIA MESTA

Predstavitelia mesta, okresu, poslanci mestského zastupiteľstva, účastníci protifašistického odboja, hostia a občania si v stredu 31. januára na námestí pietnou spomienkou uctili pamiatku tých, ktorí pred šesťdesiatimi dvoma rokmi bojovali za oslobodenie Brezna. Na pamätnom a symbolickom mieste sa stretávajú každoročne, aby si pripomenuli významnú kapitolu v histórii mesta - jeho oslobodenie spod fašistickej okupácie. Oslavy začali tak, ako všetky pietne spomienky – za zvukov dychovej hudby vyšli zo dvora mestského úradu zoradení účastníci osláv, položili vence a pietny akt pokračoval pri pomníku padlých. Aj tohto roku z úst primátora Brezna **Ing. Jaroslava Demiana** a člena Predsedníctva Ústrednej rady Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov **Ing. Jana Longuera**

zazneli slová o slobode a mieri.

ODOVZDANIE OCENENÍ ZA ROK 2006

Spomienkové oslavy oslobodenia mesta pokračovali 31. januára popoludní v hoteli Ďumbier slávnostným zasadnutím mestského zastupiteľstva, na ktorom oceňujú ľudí, ktorí svojím prístupom k životu a dosiahnutými pracovnými úspechmi sú vzorom pre ostatných. V takmer preplnenej banketovej sále boli okrem poslancov, pracovníkov mestského úradu aj ocenených aj rodinní príslušníci ocenených a ostatní občania. Ocenených pozýval primátor postupne na pódium, kde im odovzdal ocenenie – krištáľovú vázu a kvety .

„Všetkým nám tu prítomným patri vzdať vám úctu, poďakovať sa za všetko dobré a pekné, čo ste na svojej životnej púti vykonali v prospech verejnosti. Vážime si vašu srdečnosť, čestnosť a ochotu pomáhať druhým, váš nevyčerpatelný elán a optimizmus, ktorým ovplyvňujete svoje okolie a nevedomky povzbudzujete aj nás ostatných k vyšším výkonom. Svoje poďakovanie chcem v mene svojom i v mene ostatných vysloviť aj vašim životným partnerom. Oni boli a iste sú vašimi najbližšími radcami, ale aj kritikmi toho, čo robíte. A to všetko pre to, aby výsledok vášho úsilia bol vždy a za každých okolností úspešný. Bez ich podpory by vytváranie hodnôt, ktoré ste nám zanechali, bolo oveľa zložitejšie a náročnejšie. Želám vám za seba aj za všetkých v sále, ktorí vám svojou prítomnosťou prišli vzdať úctu a takýmto spôsobom povedať svoje „ďakujem“, aby ušľachtilé hodnoty a záujmy sprevádzajúce váš celý život nikdy nevyhasli. Nech sa vám v práci, ktorú vykonávate srdcom a najmä s láskou, darí. Želáme vám všetkým stretnutia plné šťastia a mnoho dobrých pocitov z práce, ktorá vám dodáva toľko síl, že dokážete štedro rozdávať slová a skutky ľudskosti,“ povedal na záver svojho príhovoru primátor Ing. Jaroslav Demian. Následne odovzdal ocenenia za rok 2006, ktoré schválilo mestské zastupiteľstvo v závere minulého roka:

CENU PRIMÁTORA mesta Brezno prevzali: **Miroslav Grexa** za vynikajúce výsledky dosiahnuté v oblasti športu, za propagáciu a reprezentáciu mesta prostredníctvom športu doma a v zahraničí, **Július Obernauer** za vynikajúce výsledky v umeleckej oblasti, za kultúrny rozvoj mesta, za jeho úspešnú reprezentáciu doma i v zahraničí prostredníctvom hereckého umenia, **Jozef Schulz** za aktívnu činnosť v Slovenskom zväze protifašistických bojovníkov, za publikačnú činnosť a za zásluhy pri propagácii odkazu vojenskej histórie, ktorú spája s históriou mesta, **Maria Parobeková** za vynikajúce pracovné výsledky, za dobrovoľnú charitatívnu činnosť v rôznych organizáciách, za zásluhy pri výučbe prvej predlekárskej pomoci, **PhDr. Igor Gallo** za zásluhy v prospech rozvoja mesta, jeho

propagácie, spoločenského a kultúrneho rozvoja obyvateľov mesta;

CENU MESTA BREZNA dostali: **PhDr. Anna Štulrajterová, Mgr. Ján Weiss, Ľubica Škrinárová** za vynikajúce tvorivé výsledky, za zásluhy pri tvorbe a vydaní publikácie Brezno v premenách času, ktorá propaguje históriu i súčasnosť mesta na Slovensku, ale aj v zahraničí, **Ladislav Vagaday** za vynikajúce výsledky v umeleckej oblasti, za kultúrny rozvoj detí a mládeže, za úspešnú reprezentáciu mesta doma i v zahraničí prostredníctvom hereckého umenia, **Slovenský rybársky zväz** pri príležitosti 80. výročia vzniku, za vynikajúce výsledky dosiahnuté v oblasti ochrany prírody a za výchovu mladých ľudí (ocenenie prevzal Ján Pfister), **Ivan Nemky** za vynikajúce výsledky v umeleckej oblasti, za kultúrny rozvoj detí a mládeže a za reprezentáciu mesta doma i v zahraničí.

Za neprítomného **Pavla Datka** z Kanady titul **ČESTNÝ OBČAN MESTA BREZNA** za zásluhy pri propagácii mesta, za pomoc pri zveľadňovaní mesta, za ochranu jeho záujmov a za šírenie dobrého mena mesta v zahraničí prevzala predsedníčka Miestneho odboru Matice slovenskej v Brezne Mária Macuľová.

MÁJOVÉ OSLAVY

Mesto Brezno, Strana SMER-SD, Lesy mesta Brezno, s. r. o., Mestské kultúrne stredisko v predvečer prvomájových osláv pozvali občanov v pondelok 30. apríla o 16. hodine na námestie na tradičné podujatie „Stavanie mája“. Tohto roku malo podujatie výnimočnú atmosféru; medzi návštevníkmi bol aj minister dopravy **Lubomír Vážny** a štátny tajomník ministerstva dopravy **Dušan Švantner**. Sprevádzal ich primátor mesta **Jaroslav Demian**. Po postavení „mája“ nasledoval kultúrny program, v ktorom účinkovali Detský folklórny súbor Šťastné detstvo, FS Mostár, Dychový orchester mesta Brezno. Program v tento deň začal vlastne už dopoludnia, a to podujatím pre všetkých - Lesníckymi dňami s prezentáciou Lesov mesta Brezno, s. r. o., a všetkého, čo s drevom súvisí. Tradičné prvomájové oslavy, ktoré sa aj po revolúcii konali v Brezne na štadióne, sa tohto roku nekonali. Brežňania slávil štátny sviatok - sviatok práce – každý po svojom; doma v záhradkách, na chate.

OSLAVY DŇA VÍŤAZSTVA

V predvečer štátneho sviatku Dňa víťazstva nad fašizmom, v pondelok 7. mája, sa konali mestské oslavy 62. výročia ukončenia II. svetovej vojny. Ich organizátorom bolo mesto a Zväz protifašistických bojovníkov. Začali koncertom dychovej hudby a položením vencov k pomníkom padlých. Prítomným sa prihovril primátor mesta, za Slovenský zväz

protifašistických bojovníkov mal slávnostný príhovor **Anton Pôbiš**. Oslavy boli zároveň spomienkou na 88. výročie tragickej smrti generála M.R. Štefánika.

VATRA ZVRCHOVANOSTI

Oslavy pri príležitosti *15. výročia vyhlásenia Deklarácie o zvrchovanosti Slovenskej republiky* v Brezne boli tohto roku výnimočné; konali sa v nedeľu 15. júla. Organizátorom podujatia konaného pri príležitosti tohto výročia - Vatry zvrchovanosti bola Slovenská národná strana a mesto Brezno. Nedeľné oslavy vyhlásenia zvrchovanosti Slovenskej republiky v Brezne boli za účasti predsedu SNS Jána Slotu a jeho straníckych kolegov. Oficiálny program pre širokú verejnosť sa začal popoludní na futbalovom štadióne. Slávnostný príhovor mal predseda Slovenskej národnej strany **Ján Slota**. Tento sa už v dopoludňajších hodinách zúčastnil na omši v rímsko-katolíckom kostole. V kultúrnom programe vystúpil známy spevák ľudových piesní Ján Ambróz, niekoľko stoviek divákov potešilo aj vystúpenie folklórneho súboru Šarišan. Na záver zaspieval spevák Robo Kazík. Účastníkov zaujal aj zoskok parašutistov a ukážky motorového paraglidingu. Z letiska Rohozná boli organizované vyhlídkové lety. Program Vatry zvrchovanosti pokračoval vo večerných hodinách *zapálením vatry na Jamách a záverečným ohňostrojom*. V ten istý deň sa na Tál'och uskutočnilo zasadnutie rozšíreného predsedníctva Slovenskej národnej strany.

DEŇ ÚSTAVY

Popoludnie pri Lipke štátnosti v prvú septembrovú sobotu zorganizovali breznianski matičiari, aby si pri pamätnej tabuli na námestí pripomenuli *15. výročie prijatia Ústavy Slovenskej republiky*. Najvyšší zákon suverénneho nezávislého štátu poslanci Slovenskej národnej rady prijali 1. septembra 1992 na svojej piatej schôdzi.

Občanov mesta pozdravil štátny tajomník ministerstva dopravy a podpredseda Banskobystrického samosprávneho kraja Ing. **Dušan Švantner**. Význam tohto sviatku pre slovenský národ vo svojom príhovore zdôraznil aj prednosta Obvodného úradu v Brezne Ing. **Ján Medved'**. V kultúrnom programe s poéziou a spevom vystúpila spevácka skupina Senior pôsobiaca pri Klube dôchodcov v Brezne. Predsedníčka Okresnej rady Matice slovenskej v Brezne **Mária Macuľová** sa účastníkom poďakovala za ich účasť na oslavách, ktoré sa skončili štátnou hymnou.

OSLAVY SNP

Breznianskym námestím sa poslednú augustovú sobotu niesli slová o jednej z najvýznamnejších udalostí v dejinách slovenského národa. Pri príležitosti 63. výročia Slovenského národného povstania zazneli z úst zástupcu primátora Brezna Ing. Jána Medveďa a priameho účastníka SNP a predsedu Základnej organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov c. 2 v Brezne Jána Zemka slová, v ktorých zdôraznili, že Brezno malo pre svoju zemepisnú polohu a prítomnosť posádky významné miesto v príprave a priebehu SNP. Povstanie sa zaradilo medzi najvýznamnejšie protifašistické vystúpenia vo vojnu zasiahnutej Európe a Slovákov tak zaradilo do tábora národov bojujúcich proti fašizmu a nacizmu. V centre Horehronia vzdali hold priamym účastníkom SNP, vojakom, partizánom a občanom zapojeným do protifašistického hnutia.

Organizátori oslavy spojili so *14. ročníkom Polmaratónu SNP*. A tak po vystúpení malej dychovej hudby Mostárenka, Speváckeho zboru mesta Brezno, pietnom akte kladenia vencov, príhovoroch a minúte ticha o pol štvrtej sa na štart na námestí postavili účastníci Polmaratónu SNP, ktorý bol zároveň majstrovstvami Slovenskej republiky pre rok 2007 a majstrovstvami okresu Brezno.

PRESEDA SMERU V BREZNE

V novembri navštívila náš región vláda; v stredu 21. novembra sa totiž konalo *výjazdové zasadnutie vládneho kabinetu* v Čiernom Balogu. Okrem iného prerokúval aj správu o zdravotnom stave lesov. Podľa tohto materiálu súčasný stav v smrekových lesoch je najväčším lesníckym problémom, ktorý existenčne ohrozuje zabezpečovanie plnenia produkčných a mimo produkčných funkcií týchto lesov. Odumieranie smrekových porastov ma spomaliť najmä urýchlené spracovanie kalamitného dreva, stromov napadnutých podkôrnym hmyzom a chemické postreky. Prognózy totiž hovoria, že inak by sa za tridsať rokov znížila rozloha smrekových lesov na polovicu. Aj v otvorenom liste, ktorý pred rokovaním predsedovi vlády **Róbertovi Ficovi** odovzdal riaditeľ Lesov mesta Brezno, s. r. o., **Ing. Milan Dolňan**, sa zdôrazňuje, že „spôsob hospodárenia v lesoch nám je známy a empiricky overený už tri storočia. O tom, že nám lesníkom nejde o zvýšené ťažby dreva, svedčí práve to, že chceme zastaviť postup kalamít. Veternú kalamitu zastaviť je takmer nemožné, ale následnú - hmyzov máme v rukách.“ V tento deň navštívil predseda vlády SR Róbert Fico aj mesto Brezno; na pôde mestského úradu sa stretol s primátorom mesta **Jaroslavom Demianom**.

MEDZINÁRODNÉ PARTNERSKÉ VZŤAHY

Predstavujeme partnerské mestá

MEUDON - FRANCÚZSKO

Charakteristika mesta: Mesto leží na juhozápade Paríža smerom na Versailles, 2/3 územia tvoria lesy. Je obľúbeným **výletným miestom pre Parížanov**

Primátor mesta: Hervé Marseille

Počet obyvateľov: 46 000

Z histórie vzťahov: Priateľské kontakty Brežňanov siahajú do sedemdesiatych rokov minulého storočia, medzinárodná partnerská zmluva s mestom bola podpísaná 4. mája 1999 pri príležitosti odhalenia pomníka gen.M.R.Štefánika pred meudonskou hviezdárňou za prítomnosti predsedu vlády SR.

NOVÝ BYDŽOV - ČESKO

Charakteristika mesta: Mesto leží 90 km východne od Prahy v Královohradeckom kraji. Historické mesto, mesto českých kráľovien a študentských merend, prvá písomná zmienka pochádza z roku 1186

Primátor mesta: Ing. Pavel Louda

Počet obyvateľov: 7 300

Z histórie vzťahov: Priateľské kontakty začali ešte v 60 - tich rokoch minulého storočia, najväčšiu intenzitu dosiahli v 80 - tich rokoch, potom sa na desaťročie prerušili. Medzinárodná partnerská zmluva bola podpísaná v roku 2000.

CIECHANÓW - POLSKO

Charakteristika mesta: Je hlavné mesto severného Mazowska, leží v centrálnej časti, v údolí rieky Lydynia, vzdialené je 100 km severne od Varšavy. Prvá písomná zmienka o meste pochádza z roku 1065.

Primátor mesta: Waldemar Wardzinski

Počet obyvateľov: 43 000

Z histórie vzťahov: Po dvoch rokoch vzájomného spoznávania bola v roku 2001 uzatvorená partnerská zmluva. Odvtedy každoročne sa uskutočňujú vzájomné návštevy.

ČAČAK – SRBSKO – ČIERNÁ HORA

Charakteristika mesta: Mesto je administratívnym centrom Moravického regiónu, leží v centrálnej časti Srbska, 144 kilometrov od Belehradu v nadmorskej výške 242 metrov nad morom. Mestom preteká rieka Západná Morava, ktorá je skutočným skvostom regiónu. Mesto Čačak patrí do rovnomenného samosprávneho územia, ktoré sa nachádza v centrálnej časti Srbska v Moravskom dištrikte, 140 kilometrov južne od Belehradu. Súčasťou územnej samosprávy je mesto a päťdesiat sedem obcí. V meste žije 80 tisíc a v dedinách 40 tisíc obyvateľov. Čačak má bohatý kultúrny, historický a turistický potenciál. Je mestom športu i mestom mladých, nachádza sa tu množstvo firiem, škôl, dve fakulty a má ambíciu stať sa univerzitným centrom. Ponúka kúpele, kultúrne a historické lokality v meste a jeho okolí, medzi ktoré patrí napr. desať kláštorov či lovecké územia

Primátor mesta: Velimír Stanojevič

Počet obyvateľov: 76 000

Z histórie vzťahov: Prvé kontakty začali v roku 2004, po vzájomných návštevách oficiálnych predstaviteľov mesta mestské zastupiteľstvo v Brezne schválilo koncom roka návrh medzinárodnej partnerskej zmluvy, vo februári 2006 bola partnerská zmluva podpísaná na pôde mesta Brezna

AGRIA - GRÉCKO

Charakteristika mesta: Takmer 10-tisícové mestečko ležiace na brehu Stredozemného mora a od hlavného mesta Grécka Atén vzdialené 350 km.

Primátor mesta: Thomas Papaefimiov

Počet obyvateľov: 9 865

Z histórie vzťahov Myšlienka rozvoja vzájomnej spolupráce a partnerstva sa zrodila počas návštevy Speváckeho zboru mesta Brezna v Agrie v roku 2003, kde účinkoval na Medzinárodnom festivale speváckych zborov. Spevácky zbor mesta Agrie sa predstavil v Brezne v roku 2004. Okrem spevákov to bol folklórny súbor Mostár, ktorý rozospieval a roztancoval obyvateľov viacerých gréckych miest na brehu Egejského mora. Spolupráca sa rozšírila aj o oblasť školstva, a tak navštívili Brezno študenti a pedagógovia zo strednej školy z Agrie. Návrh na spoluprácu podporili aj vedenia oboch miest, a tak v roku 2005 predstavitelia gréckeho mesta prijali pozvanie na Dni mesta Brezna. Po vzájomných návštevách oficiálnych predstaviteľov mesta mestské zastupiteľstvo v Brezne schválilo koncom roka 2006 návrh medzinárodnej partnerskej zmluvy, podpísaná bola na pôde gréckeho mesta Agria v roku 2007.

Aktivity v roku 2007

DELEGÁCIA Z MEUDONU

Mesto Brezno vo februári navštívila 57-členná delegácia z družobného francúzskeho mesta Meudon. Pricestovali dve hokejové družstvá starších a mladších žiakov a jedno zmiešané družstvo plavcov. Keďže u nás boli po prvýkrát, snažili sa im hostitelia priblížiť históriu nášho mesta a regiónu. Z predstaviteľov Meudonu nás navštívili **Georges Koch**, viceprimátor pre medzinárodné vzťahy a spoluprácu, **Antoin Dupen**, viceprimátor pre šport a ďalší predstavitelia družobného mesta.

BREZNO PRIVÍTALO AGRIU

Spojená škola Brezno bola od 26. februára do 2. marca hostiteľom gréckych stredoškolákov a ich pedagógov. V rámci poznávacieho pobytu tridsaťšesť študentov a osem učiteľov navštívilo Slovglas Poltár, Mýto pod Ďumbierom, Bratislavu a pamätihodnosti Brezna. Zároveň získavali informácie pre svoj projekt rozvoja turizmu. Na podobnom projekte budú pracovať aj breznianski študenti. V septembri počas pobytu našich stredoškolákov v Agrii výsledky svojej práce porovnajú. Základy grécko-slovenskej spolupráce boli položené pred dvoma rokmi, kedy primátor Brezna privítal predstaviteľov Agrie a vtedy sa dohodli aj na výmenných pobytoch študentov.

PARTNERSKÁ ZMLUVA S AGRIOU

Slávnostným podpisom zmluvy o partnerstve primátor Brezna Ing. **Jaroslav Demian** a dimarchos gréckej Agrie **Thomas Papaeftimiov** v nedeľu 6. mája spečatili vzájomnú spoluprácu. Slávnostný akt sa konal na pôde gréckeho mesta, kde docestovala oficiálna delegácia z Brezna, ktorej súčasťou bol primátor mesta a poslanci - Mgr. **Mária Šajgalíková**, Ing. **Dušan Švantner**, **Ján Račák**. Vymenili si aj darčeky symbolizujúce rodnú krajinu - slovenský opasok a fujaru za gréckeho bronzového kentaura. Oficiálna návšteva gréckej Agrie od 4. do 7. mája sa niesla v duchu priateľstva a porozumenia. Grécke partnerské mesto sa na podpis zmluvy medzi Breznom a Agriou pripravovalo niekoľko rokov, aby po vzájomných návštevách spečatilo partnerstvo. Dôležitosť kroku, ku ktorému sa Agria rozhodla, potvrdzovalo aj povolenie gréckeho ministerstva zahraničných vecí, bez ktorého by podpis zmluvy nebol možný. Starosta Agrie **Thomas Papaeftimiov** zdôraznil, že doteraz to boli slová, odteraz to budú činy. Obidve mestá na podporu svojich partnerských aktivít chcú využiť aj európske fondy, pretože Agria má už skúsenosti s ich čerpaním na takéto účely.

NÁVŠTEVA Z NOVÉHO BYDŽOVA

Na základe uzatvorenej partnerskej zmluvy s českým Novým Bydžovom sa od roku 2000 realizujú každoročne recipročné výmeny pracovníkov nášho mesta a partnerského mesta. Po návšteve našich pracovníkov úradu v Novom Bydžove v minulom roku, pozvali títo v júni do Brezna „Bydžovákov. Návšteva sa uskutočnila v dňoch 21. – 23. júna. Hostitelia im pripravili bohatý program

V jednotlivých oddeleniach mestského úradu si vymenili skúsenosti a poznatky zo svojich oblastí. Navštívili Donovaly, absolvovali výstup na vrch Zvolen, prešli hrebeňovku Malý Zvolen a zostúpili do liptovskej obce Nižná Revúca. Obdivovali umenie členov folklórneho súboru Mostár. Príjemný deň spojený s grilovačkou v sprievode harmonikárov strávili v Osrblí. Na EuroSalaši v Michalovej okrem ukážky výroby syra a žinčice poniektorí vyskúšali, ako sa doja ovce.

MESTO A JEHO ORGÁNY A ORGANIZÁCIE

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO

V zložení 21 – členného mestského zastupiteľstva od volieb, ktoré sa konali v dňoch 2. decembra roku 2006, nenastali žiadne zmeny.

Mestské zastupiteľstvo vo volebnom období 2006 – 2010:

MUDr. Eva Wolframová
SMER-SD, SNS

PhMr. Jaroslav Ďalak
nezávislý

Ing. Milan Kováčik
SMER-SD, SNS

MUDr. Emília Bučková
SMER-SD, SNS

Ján Račák
SMER-SD, SNS

Bc. Milan Hašan
SMER-SD, SNS

Mgr. Peter Morong
SMER-SD, SNS

Viera Mondlová
SMER-SD, SNS

Ing. Dušan Švantner
SMER-SD, SNS

MUDr. Erik Richter
SMER-SD, SNS

Ing. Ján Medved'
SMER-SD, SNS

Ing. Janka Mihalovičová
SDKÚ-DS, KDH

Gabriel Obernauer
SMER-SD, SNS

Ing. Ján Pampurík
nezávislý

MUDr. Mária Molčaniová
SDKÚ-DS, KDH

Ing. Eva Dikaszová
SDKÚ-DS, KDH

Mgr. Mária Šajgalíková
SMER-SD, SNS

Jozef Tokár
SMER-SD, SNS

Ing. Daniel Bačko
SDKÚ-DS, KDH

Mgr. Eva Skačanová
SDKÚ-DS, KDH

Ing. Milan Dolňan
nezávislý

Počas roka zasadalo doterajšie mestské zastupiteľstvo celkom desaťkrát, z toho 1-krát sa konalo slávnostné zasadnutie. Mestské zastupiteľstvo prijalo 229 uznesení. Zasadnutia mestského zastupiteľstva sa uskutočnili v dňoch:

31. januára

13. februára

10. apríla

15. mája

12 júna

28. júna

19. júla

11 septembra

13. novembra

11. decembra

Rokovania mestského zastupiteľstva mali pokojný priebeh; nedošlo k vážnejším nezhodám medzi poslancami a primátorom, tak ako je to v niektorých iných mestách. Je to aj dosť pochopiteľné, veď z celkového počtu 21 poslancov až 13 je z koalície Smer - SD a SNS, pritom primátor je členom strany Smer. Iba traja poslanci sú nezávislí a 5 je z druhej koalície, ktorú tvoria strany SDKÚ, KDH a DS. Poslanci z prvej koalície tak dokážu pri hlasovaní ľahko presadiť svoje záujmy.

Verejnosť sa na zasadnutiach mestského zastupiteľstva zúčastňovala len sporadicky. Okrem poslancov boli prizývaní vedúci pracovníci mestských organizácií a organizácií štátnej správy.

KOMISIE

Mestské zastupiteľstvo mesta Brezna ešte v závere roka 2006 zriadilo komisie, na tohtoročnom februárovom zasadnutí zvolilo členov komisií Mestského zastupiteľstva mesta Brezna takto:

KOMISIA FINANČNÁ

Ing. Daniel **Bačko**, poslanec MsZ, predseda

Mgr. Peter **Morong**, poslanec MsZ

Ing. Milan **Dolňan**, poslanec MsZ

Ing. Věra **Buláková**, neposlanec

Ing. Pavel **Harňák**, neposlanec

Marian **Kvačkaj**, neposlanec

Blažena **Leitnerová**, neposlanec

KOMISIA PRE KULTÚRU

Mgr. Mária **Šajgalíková**, poslankyňa MsZ, predsedníčka

Gabriel **Obernauer**, poslanec MsZ

Mgr. Eva **Skačanová**, poslankyňa MsZ

MUDr. Emília **Bučková**, poslankyňa MsZ

Július **Obernauer**, neposlanec

PaedDr. Gabriela **Pravotiaková**, neposlanec

Igor **Kerestény**, neposlanec

KOMISIA PRE ROZVOJ MESTA A MESTSKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Jozef **Tokár**, poslanec MsZ, predseda

Ing. Ján **Medved'**, poslanec MsZ

Ing. Milan **Kováčik**, poslanec MsZ

Ing. Eva **Dikaszová**, poslankyňa MsZ

Ing. Juraj **Mydliar**, neposlanec

Ing. Igor **Pavúk**, neposlanec

KOMISIA PRE ŠKOLSTVO

Bc. Milan **Hašan**, poslanec MsZ, predseda

Viera **Mondlová**, poslankyňa MsZ

Ing.. Eva **Dikaszová** poslankyňa MsZ

Mgr. Eva **Skačanová**, poslankyňa MsZ

Dr. Janka **Zacharovová**, neposlanec

Mgr. Gabriela **Pavúková**, neposlanec

Mgr. Anna **Bartová**, neposlanec

KOMISIA PRE ŠPORT

Ing. Ján **Pampurík**, poslanec MsZ, predseda

MUDr. Erik **Richter**, poslanec MsZ

Bc. Milan **Hašan**, poslanec MsZ

Marian **Kašša**, neposlanec

Richard **Švantner**, neposlanec

Ing. Milan **Kováčik**, neposlanec

Tomáš **Turňa**, neposlanec

KOMISIA PRE SOCIÁLNE VECI

MUDr. Eva **Wolframová**, poslankyňa MsZ, predsedníčka

MUDr. Emília **Bučková**, poslankyňa MsZ
MUDr. Mária **Molčaniová**, poslankyňa MsZ
Ing. Janka **Mihalovičová**, poslankyňa MsZ
Ing. Alena **Kaánová**, neposlanec
Jozef **Baliak**, neposlanec

KOMISIA PRE VEREJNÝ PORIADOK
Ing. Milan **Kováčik**, poslanec MsZ, predseda
Mgr. Jaroslav **Ďalak**, poslanec MsZ
Ján **Zat'ko**, neposlanec
Ján **Krupa**, neposlanec
Andrej **Brtko**, neposlanec

OBCHODNÉ SPOLOČNOSTÍ SO 100 % MAJETKOVOU ÚČASŤOU MESTA

Dozorná rada Lesy mesta Brezna s. r. o

Ján Račák, poslanec MsZ
Jozef Tokár, poslanec MsZ
Ing. Dušan Švantner, poslanec MsZ
Bc. Milan Hašan, poslanec MsZ
Gabriel Obernauer, poslanec MsZ

Dozorná rada Hotela Ďumbier s.r.o.

MUDr. Eva Wolframová, poslankyňa MsZ
Viera Mondlová, poslankyňa MsZ
Ing. Věra Buláková, neposlanec

OBCHODNÉ SPOLOČNOSTI S MAJETKOVÝM PODIELOM MESTA BREZNA, V KTORÝCH JE MESTO BREZNO SPOLOČNÍKOM:

Dozorná rada DALKIA a.s. Brezno

Ján Račák, poslanec MsZ
Mgr. Mária Šajgalíková, poslankyňa MsZ

Dozorná rada Fantázia s.r.o. Brezno

MUDr. Emília Bučková, poslankyňa MsZ

Dozorná rada Dopravný podnik Brezno, s.r.o.

Ing. Eva Dikaszová
Ing. Ján Medved'

PERSONÁLNE ZMENY V MESTSKÝCH ORGANIZÁCIÁCH

LESY MESTA BREZNA

V polovici januára Lesy mesta Brezno, s. r. o., zmenili konateľa. Inžiniera **Ladislava Gašpara**, ktorý nastúpil do funkcie konateľa krátko pred kalamitou v roku 2004, teraz nahradil Ing. **Milan Dolňan**. Doteraz vykonával v tejto organizácii funkciu správcu poľsia, je zároveň poslanec mestského zastupiteľstva za mestskú časť Halny a Bujakovo.

MESTSKÝ HOTEL ĎUMBIER

Do 1. júla bol riaditeľom hotela Ing. **Rafael Ambróz**, bývalý poslanec mestského zastupiteľstva. Na základe toho, že hotel dosahoval zlé hospodárske výsledky, tento bol z funkcie odvolaný. Od 2. júla 2007 sa stal rozhodnutím mestského zastupiteľstva (mesto je jediným spoločníkom) konateľom Hotela Ďumbier s.r.o. Ing. **Július Garaj**.

MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO

Sedemnášť rokov - od roku 1991 - bol vo funkcii riaditeľa mestskej príspevkovej organizácie – Mestské kultúrne stredisko Mgr. **Jaroslav Šurina**. Na mestskom zastupiteľstve v júni tohto roku bol z funkcie odvolaný. Na jeho miesto bol do funkcie schválený s termínom nástupu 15. jún 2007 **Július Obernauer**, dlhoročný člen Divadelného súboru Jána Chalupku.

HOSPODÁRENIE MESTA

ROZPOČET

Finančné hospodárenie mesta sa riadilo rozpočtom, ktorý bol schválený uznesením mestského zastupiteľstva č.240/2006 zo 16.12.2006. Pri jeho schvaľovaní zo strany poslancov neboli vážne pripomienky. Podľa aktuálnych potrieb bol na zastupiteľstve schvaľovaný upravený rozpočet. Takto sa počas roka upravoval celkom šesťkrát. Po zmenách schváleného rozpočtu uzneseniami a ďalších zmenách realizovaných rozpočtovými opatreniami zo strany primátora mesta sa finančné hospodárenie mesta riadilo týmto upraveným rozpočtom.

v tisíc Sk	Rozpočet 2007
Bežný rozpočet	
Príjmy	261 525
Výdavky	254 304
Výsledok hospodárenia (prebytok)	7 221
Kapitálový rozpočet	
príjmy	18 723
Výdavky	82 755
Výsledok hospodárenia (schodok)	- 64 032
Finančné operácie	
príjmy	69 804
Výdavky	6 259
Výsledok hospodárenia (prebytok)	63 545
Výsledok hospodárenia (schodok)	- 56 811
Vyrovnanosť rozpočtu (prebytok)	6 734

Rozpočet na rok 2007 po všetkých vykonaných zmenách bol *naplánovaný ako schodkový* (schodok 56 811 tis. Sk); prebytok bežného rozpočtu bol naplánovaný na 7 221 tis. Sk, schodok kapitálového rozpočtu bol naplánovaný na 64 032 tis. Sk; tento schodok mal byť krytý zostatkami finančných prostriedkov z minulých rokov a prebytkom bežného rozpočtu.

PRÍJMY

Príjmy bežného rozpočtu tzv. vlastné predstavovali daňové príjmy a nedaňové príjmy. Ostatné príjmy boli tvorené dotáciami na činnosť preneseného výkonu štátnej správy, príjmami od obcí na činnosť spoločnej úradovne a príjmami zo zbierok a darov. Príjmy kapitálového rozpočtu tzv. vlastné predstavovali príjmy z predaja majetku, ostatné príjmy boli tvorené dotáciami zo štátneho rozpočtu a iných verejných rozpočtov.

Plnenie vybranej skupiny príjmov a porovnanie s minulými rokmi:

V tisíc Sk	Skutočnosť 2004	Skutočnosť 2005	Skutočnosť 2006	Rozpočet 2007	Skutočnosť 2007
Bežné príjmy	210 956	268 908	275 183	236 068	307 079
1. Daňové príjmy	71 259	146 626	155 171	148 786	170 026
1.1. Podielová daň zo ŠR	46 579	105 958	121 423	118 080	135 204
1.2. Daň z nehnuteľnosti	13 338	26 353	19 066	18 400	18 849
1.3. Miestne poplatky (dane)	11 162	14 226	14 674	12 289	15 954
2. Nedaňové príjmy	43 729	53 026	51 290	31 711	69 065
2.1. Príjmy z majetku	31 764	41 955	34 476	24 113	48 771
2.2. Poplatky	11 179	8 912	14 698	6 835	17 703
3. Bežné transfery	95 968	64 855	68 722	55 571	67 988
Kapitálové príjmy	19142	39 804	58 844	30 000	15 243

Plnenie rozpočtu príjmov má veľmi priaznivú rastúcu tendenciu, rast bežných príjmov je evidentný – nárast v porovnaní s rokom 2004 je + 96 123 tis. Sk, s rokom 2006 je + 31 896 tis. Sk. Tento vývoj príjmov rozpočtu mesta má dlhodobý charakter a dá sa predpokladať jeho udržateľnosť aj v nasledujúcom období. Najväčší podiel na raste bežných príjmov majú daňové príjmy, menovite podielová daň zo štátneho rozpočtu, na tejto položke zaznamenávame nárast oproti roku 2004 + 88 625 tis. Sk, oproti roku 2006 + 13 781 tis. Sk. Z údajov posledných troch rokov je zrejmé, že každoročne sa darí naplniť bežné príjmy vysoko nad uvažovaný rozpočet bežných príjmov. **Daňové príjmy** tvoria najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu mesta Brezna. V porovnaní s rokom 2004 došlo k viac ako dvojnásobnému rastu objemu daňových príjmov na území mesta (zo 71 259 v roku 2004 na 170 026 tis. Sk v roku 2007). Najväčší podiel na raste daňových príjmov má výnos dane poukazovanej územnej samospráve zo štátu, tzv. podielová daň zo štátneho rozpočtu. Vývoj miestnych daní nie je až taký priaznivý, má skôr stagnujúci charakter (jedným z dôvodov je nezvyšovanie miestnych daní v posledných rokoch);

Vývoj dane z nehnuteľnosti :

v tis. Sk

Rok	Rozpočet	Skutočnosť
2002	12 186	11 573
2003	13 330	13 669
2004	14 078	13 338
2005	14 045	19 240
2006	19 000	19 066
2007	18 400	18 849

Nedaňové príjmy - ide o príjmy z podnikania a vlastníctva majetku a príjmy z administratívnych a iných poplatkov. Ich plnenie (175,91%) vysoko prekračuje rozpočet, čo je pre hospodárenie mesta veľmi priaznivé. Vysoké plnenie je vždy predmetom bližšieho skúmania, zisťovania dôvodov tohto vysokého plnenia, či ide o jednorázové naplnenie istého druhu príjmov, alebo má tento rast dlhodobejší, trvalý charakter.

Na raste nedaňových príjmov v roku 2007 sa podieľali najmä:

- príjmy z podnikania a vlastníctva majetku – 173% plnenie,
- administratívne poplatky – 182% plnenie,
- úroky z úverov pôžičiek a vkladov – 206% plnenie.

Zvýšenie týchto položiek príjmov bolo hlavne z titulu:

- o úpravy výšky nájomného za prenájom lesných pozemkov od mestskej obchodnej spoločnosti (+17 630 tis. Sk),
- o úpravy výšky nájomného v zmysle „Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta“ (+4 265 tis. Sk),
- o zvýšenia príjmu za uloženie odpadu na území mesta (+3 112 tis. Sk),
- o naplnenia príjmov škôl a školských zariadení (+ 4937 tis. Sk).

Granty a transfery - ide o príjmy získané v rámci sektoru verejnej správy, ide o príjmy účelovo určené na financovanie preneseného výkonu štátnej správy, dotácie z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny, z Banskobystrického samosprávneho kraja a účelové dary od fyzických a právnických osôb. Tieto príjmy vo výške 67 988 tis. Sk boli naplnené nad úroveň schváleného rozpočtu, ale nedosiahli úroveň upraveného rozpočtu (rozdiel – 586 tis. Sk).

Kapitálové príjmy

Mesto má dlhodobý problém s naplnením rozpočtu kapitálových príjmov.

príjem z predaja budov a bytov	-	schválený rozpočet	- 22 000 tis. Sk
		upravený rozpočet	- 12 470 tis. Sk
		plnenie	- 4 019 tis. Sk
príjem z predaja pozemkov	-	schválený rozpočet	- 8 000 tis. Sk
		upravený rozpočet	- 6 000 tis. Sk
		plnenie	- 11 056 tis. Sk

Mesto má problém pri získavaní kapitálových grantov a transferov – pre rok 2007 bolo rozpočtovaných len 253 tis. Sk, plnenie bolo len 168 tis. Sk.

VÝDAVKY

Bežné výdavky

Vývoj čerpania rozpočtu bežných výdavkov:

v tis. Sk

Rok	Rozpočet	Skutočnosť
2004	205 850	203 999
2005	225 870	221 456
2006	251 785	251 091
2007	233 443	253 698

Z prehľadu je zrejmé, že došlo k rastu všetkých výdavkových položiek; okrem prevádzkových výdavkov (tovarov a služieb) všetky výdavkové položky podľa ekonomickej klasifikácie mali

rastúcu tendenciu; možno však konštatovať, že tento rast bol vykrytý rastom bežných príjmov a bežné výdavky boli čerpané v súlade s rozpočtom.

Čerpanie rozpočtu bežných výdavkov, vybrané odvetvia podľa funkčnej klasifikácie:

v tis. Sk

DRUH VÝDAVKU	2003	2004	2005	2006	Rozpočet 2007	Skutočnosť 2007
Činnosť úradu	23 501	33 819	37 596	39 364	40 625	42 222
Matrika	535	650	656	704	780	778
Civilná ochrana a ochrana pred požiarmi	77	309	1 019	878	538	930
Mestská polícia	6 082	6 495	8 013	9 352	8 909	9 390
Správa a údržba ciest			14 008	13 850	16 479	18 479
Nakladanie komunálnym odpadom			14 362	15 007	15 010	15 019
Verejné osvetlenie			5 359	4 211	4 054	4 054
Rozvoj obcí			7 617	10 140	4 117	6 506
Správa bytov a nebytových priestorov	4 196	6 559	9 090	14 892	13 464	11 094
Šport	7 017	9 082	12 313	14 585	14 450	13 904
Kultúra, cestovný ruch, ZPOZ	6 266	8 195	9 358	8 060	8 342	10 002
Sociálne služby	5 938	6 362	6 589	7 800	8 848	9 077
Školstvo	90 908	92 743	90 290	100 362	100 655	105 202
v tom: ZŠ	53 698	57 240	58 589	58 560	64 680	65 047
MŠ	20 133	18 195	17 645	22 460	21 451	21 950
ZUŠ	4 922	4 921	4 943	6 728	5 822	6 565
ZŠS	8 093	9 653	7 026	8 076	5 405	8 112
CVC					3 297	3 538

Z čerpania rozpočtu výdavkov podľa vybraných odvetví je zrejmé, že najviac finančných prostriedkov sa vynakladá na školstvo; zdroje financovania školstva sú štátny rozpočet - základné školstvo (prenesené kompetencie) a podielové dane zo štátneho rozpočtu – originálne kompetencie v školstve.

Z vlastných príjmov mesto v najväčšej miere financuje činnosť úradu, správu bytov a nebytových priestorov, správu a údržbu ciest, nakladanie s komunálnym odpadom a šport. K rastu bežných výdavkov v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi došlo u odvetví - činnosť úradu, správa a údržba ciest, správa bytov a nebytových priestorov, kultúra, sociálne služby, školstvo a šport.

Čerpanie rozpočtu kapitálových výdavkov podľa ekonomickej klasifikácie:

v tis. Sk

	2005	2006	rozpočet 2007	Skutočnosť 2007
Nákup pozemkov	28	675	2 622	1 442
Nákup budov	2100	0	1 694	1 293
Nákup vybavenia	407	1 139	4 931	4 603
Nákup dopravných prostriedkov	0	999	1 635	1 633
Projekty	1 506	2 645	7 761	4 629
Stavby, rekonštrukcie	90 019	49 284	55 709	37 357
Socha Rázusa	500	1 100		
Príspevok TS – cesty	5 000	5 000	2 020	2 020
Príspevok TS – verejné osvetlenie	4 000	0		
Príspevok TS – verejné WC	0	1 522		
Príspevok TS – detské ihriská	0	1 200		
Príspevok MsŠK	1 912	0	3 705	3 705
Príspevok MsKS	0	120	152	152
Príspevok NO Albertínky - výťah			50	50
Príspevok ZŠ Pionierska 2	0	300	291	291
Príspevok ZŠ Pionierska 4	0	1 848	153	152
Príspevok ZŠ MPČL	3 100	600	1 400	1 400
Príspevok ZŠ K.Rapoša	0	616		
Príspevok ZUŠ	0	550	600	600
Príspevok CVC			32	32

V rozpočte mesta boli pre rok 2007 zabezpečené zdroje pre obstaranie kapitálových aktív a realizáciu rozvojových programov (zostatok finančných operácií, prebytok rozpočtu z roku 2006 a prebytok bežného rozpočtu 2007 spolu s kapitálovými príjmami). Z rozpočtovaných kapitálových výdavkov (82 755 tis. Sk) viac ako 74% bolo rozpočtovaných na realizáciu rozvojových programov (53 124 tis. Sk na realizáciu stavieb a ich rekonštrukciu a 7 760 tis. Sk na prípravnú a projektovú dokumentáciu). Rozvojový zámer sa mestu nepodarilo na 100% naplniť, čerpanie kapitálových výdavkov bolo len na úrovni 71 %, z toho niektoré položky neboli naplnené ani na túto úroveň, konkrétne:

- nákup pozemkov a nehmotných aktív – 55%
- nákup budov, objektov alebo ich častí – 76,33%
- prípravná a projektová dokumentácia – 59,64%
- realizácia stavieb a ich technického zhodnotenia – 65,45 %

Rozvojové programy

V roku 2007 bolo v rozvojových programoch mesta rozpočtovaných 42 akcií a 6 akcií nazvaných ako tzv. „europrojekty“.

Z rozpočtovaných 48 rozvojových programov sa s realizáciou začalo alebo sa pokračuje len v prípade 20 akcií, z toho 5 akcií bolo zrealizovaných len na úrovni prípravnej a projektovej

dokumentácie. Z rozpočtovaných finančných prostriedkov – 60 935 tis. Sk bolo vyčerpaných 40 390 tis. Sk, t.j. len 66%.

Aj keď bolo plánované, z rozvojových programov sa s realizáciou nezačalo v prípade týchto akcií:

- rekonštrukcia kotolní ČSA, ŠLN – drevné štiepky
- stavebné úpravy MDK Brezno
- rekonštrukcia strechy Synagóga
- rekonštrukcia námestia – I. etapa
- dom smútku
- vodovod Podkoreňová
- projekt dopravnej obsluhy
- legalizácia kanalizácií
- zosuv svahu na Baštovej ulici
- nadstavba MŠ
- prevencia bezpečnosti cestnej premávky
- otočka autobusov na Mazorníku – SOU
- zariadenie na hasenie – odberné miesta, štúdia
- nové tréningové ihrisko – MPČL
- rekonštrukcia kotolne MsÚ
- hrobka Lehotských
- oplatenie smetných košov na Mazorníku
- zateplenie a rekonštrukcia ZŠ s MŠ Pionierska 4
- bioplynová stanica Podkoreňová
- spracovanie operačných manuálov na europrojekty

S realizáciou na úrovni prípravnej a projektovej dokumentácie sa začalo v prípade rozvojových programov:

- priemyselný park Rohozná
- rozšírenie starého cintorína
- prestavba a nadstavba ZŠ Pionierska 2
- projekt organizácie dopravy

Akcia - „Sanácia starej skládky komunálneho odpadu“ sa financuje z cudzích zdrojov so spolufinancovaním mesta. Ďalšou investičnou akciou, ktorá je rovnako financovaná z cudzích zdrojov je „Prestavba internátu na ul. Nálepková na byty“.

Finančné operácie

Súčasťou rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu obce a rozpočtu vyššieho územného celku.

Finančné operácie mesta za roky 2006 - 2007

v tis. Sk

	Rozpočet 2006	Skutočnosť 2006	Rozpočet 2007	Skutočnosť 2007
Príjmové finančné operácie	51 502	43 631	0	55 772
Výdavkové finančné operácie	6 047	5 251	6 047	6 258

Zostatok príjmových finančných operácií vo výške 49 514 tis. Sk ako zdroj rezervného fondu bude použitý na financovanie obstarania kapitálových aktív a rozvojových programov mesta v súlade s rozpočtom na rok 2008

VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA

Prebytkom rozpočtu je kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami bežného a kapitálového rozpočtu; schodkom rozpočtu obce je záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami bežného a kapitálového rozpočtu.

Rozpočet na rok 2007 bol zostavený ako prebytkový, prebytok bol rozpočtovaný vo výške 9 472 tis. Sk; po zmenách rozpočtu sa uvažovalo so schodkovým rozpočtom, schodok vo výške 56 811 tis. Sk bol krytý zostatkami finančných prostriedkov z minulých rokov a prebytkom bežného rozpočtu. V konečnom zúčtovaní mesto hospodáril s prebytkovým rozpočtom, prebytok 9 265 tis. Sk.

Bežný rozpočet na rok 2007 bol zostavený ako prebytkový, prebytok bol plánovaný vo výške 2 625 tis. Sk; po zmenách upravený bežný rozpočet kalkuloval s prebytkom 7 221 tis. Sk, v konečnom zúčtovaní mesto hospodáril s prebytkovým bežným rozpočtom, prebytok 53 381 tis. Sk.

Kapitálový rozpočet na rok 2007 bol zostavený ako prebytkový, prebytok bol rozpočtovaný vo výške 6 847 tis. Sk; po zmenách, najmä po schválení záverečného účtu za rok 2006, upravený kapitálový rozpočet kalkuloval so schodkom 64 032 tis. Sk, v konečnom zúčtovaní mesto hospodáril so schodkovým kapitálovým rozpočtom, schodok 44 116 tis. Sk. Schodok bol krytý prebytkom bežného rozpočtu a zostatkami finančných prostriedkov z minulých rokov.

K 31.12.2007 bežný rozpočet obce vykazoval prebytok 53 381 tis. Sk, kapitálový rozpočet vykazoval schodok 44 116 tis. Sk a finančné operácie vykazovali prebytok 49 514 tis. Sk.

Hospodárenie mesta v roku 2007 dokumentuje nasledovná tabuľka:

v tis. Sk

	Schválený rozpočet 2007	Upravený rozpočet 2007	Čerpanie rok 2007
Bežný rozpočet			
Príjmy	236 068	261 525	307 079
Výdavky	233 443	254 304	253 698
Výsledok hospodárenia (prebytok)	2 625	7 221	53 381
Kapitálový rozpočet			
Príjmy	30 000	18 723	15 243
Výdavky	23 153	82 755	59 359
Výsledok hospodárenia (schodok)	6 847	- 64 032	- 44 116
Finančné operácie			
Príjmy	0	69 804	55 772
Výdavky	6 047	6 259	6 258
Výsledok hospodárenia (prebytok)	- 6 047	63 545	49 514
Rozpočet			
Výsledok hospodárenia (prebytok)	9 472	-56 811	9 265
Vyrovnanosť rozpočtu (prebytok)	3 425	6 734	58 779

Prehľad o vývoji výsledku hospodárenia mesta v minulých rokoch:

v tis. Sk

Rok	2004	2005	2006	2007
Príjmy rozpočtu obce				
z toho:	230 098	308 802	334 027	322 322
- bežné príjmy	210 956	268 908	275 183	307 079
- kapitálové príjmy	19 142	39 894	58 844	15 243
Výdavky rozpočtu obce				
z toho:	228 980	330 368	318 789	313 057
- bežné výdavky	203 999	221 456	251 091	253 698
- kapitálové výdavky	24 981	108 912	67 698	59 359
Bežný rozpočet (prebytok /schodok)	6 957	47 452	24 092	53 381
Kapitálový rozpočet (prebytok /schodok)	- 5 839	- 69 018	- 8 854	- 44 116
Finančné operácie príjmové	19 737	123 521	51 156	55 772
Finančné operácie výdavkové	5 900	51 940	5 251	6 258
Finančné operácie (výsledok hospodárenia z finančných operácií)	13 837	71 581	45 905	49 514
Výsledok hospodárenia – rozdiel príjmov a výdavkov rozpočtu (prebytok/schodok)	1 118	- 21 566	15 238	9 265

Údaje o stave dlhu k 31.12.2007 - porovnanie stavu k predchádzajúcemu obdobiu:

v tis. Sk

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Dlhodobé bankové úvery	55 325	69 710	55 587	49 541	107 616	102 939	97 406

Vývoj dlhovej služby za roky 2003 – 2007:

	2003	2004	2005	2006	2007
Počet obyvateľov k 31.12.	22 420	22 229	22 106	21 997	21 870
Dlhová služba v tis. Sk	68 085	60 177	115 670	110 558	107 546
Dlhová služba na 1 obyvateľa v Sk	3 037	2 707	5 233	5026	4 918
Splátky úverov a úrokov v tis. Sk	59 352	9 919	55 236	9 404	11 502

HOSPODÁRENIE PRÍSPEVKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ

Príspevkové organizácie hospodárili v súlade so svojím rozpočtom nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia. Mesto im poskytlo príspevok na prevádzku a príspevok na obstaranie hmotného a nehmotného majetku nasledovne:

Príspevok na prevádzku:

1. Technické služby 42 000 tis. Sk
2. Mestské kultúrne stredisko 7 643 tis. Sk
3. Mestský športový klub 12 950 tis. Sk

Príspevok na obstaranie hmotného a nehmotného majetku:

1. Technické služby 2 020 tis. Sk
2. Mestské kultúrne stredisko 152 tis. Sk
3. Mestský športový klub 3 705 tis. Sk

Príspevkové organizácie vykonávali so súhlasom zriaďovateľa podnikateľskú činnosť nad rámec hlavnej činnosti, pre ktorú boli zriadené. Náklady na túto činnosť boli kryté výnosmi z nej, výnosy a náklady sa sledovali na samostatnom účte.

Príspevkové organizácie dosiahli na hlavnej aj podnikateľskej činnosti nasledovný výsledok hospodárenia:

v tis. Sk

Názov organizácie	Technické služby	Mestské kultúrne stredisko	Mestský športový klub
Výsledok hospodárenia na hlavnej činnosti	- 896	-17	- 236
Výsledok hospodárenia na podnikateľskej činnosti	1 169	1	149
Výsledok hospodárenia na podnikateľskej činnosti	273	- 16	- 87

Príspevkové organizácie mesta nedosiahli v roku 2007 vyrovnané hospodárenie; v hlavnej činnosti sú všetky stratové, stratu na hlavnej činnosti vykrývajú dosiahnutým ziskom na činnosti podnikateľskej. V prípade dvoch príspevkových organizácií zisk z podnikateľskej činnosti nepokrýva stratu na hlavnej činnosti a tieto príspevkové organizácie skončili v roku 2007 v strate.

Dosiahnutý výsledok hospodárenia na Technických službách bude použitý na tvorbu rezervného fondu v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

OBCHODNÉ SPOLOČNOSTÍ SO 100 % MAJETKOVOU ÚČASŤOU MESTA

LESY MESTA BREZNO, s. r. o.

V roku 2007 hospodárili Lesy mesta Brezno, s.r.o na výmere 7527,67 ha lesnej pôdy (z toho porastová pôda 7251,76 ha. Plnenie finančných ukazovateľov sa odvíjalo od plnenia výrobných úloh spoločnosti.

Výšku **nákladov** ovplyvnili stanovené plánované úlohy ako v pestovnej, tak i v ťažbovej činnosti spracovávaním kalamitnej drevnej hmoty jednak vetrovej ako aj podkôrnikovej. V porastoch, kde už bola spracovaná kalamita bola vykonaná pestovná činnosť, na ktorú sa vynaložilo 14,6 mil. Sk, z toho náklady na obnovu lesa činili 5.6 mil.Sk , na prípravu lesa pre obnovu – uhadzovanie haluziny vo výške 1,5 mil. Sk ochranu proti burine 1,8 mil.Sk. Náklady na pestovnú činnosť pozitívne ovplyvnilo čerpanie vytvorenej rezervy pestovnej činnosti t.j. prefinancovanie z toho zdroja - vo výške 11,1 mil.Sk . Náklady na ťažbovú činnosť predstavovali 25,6 mil.Sk. Napriek problémom, ktoré sťažovali postup pri spracovaní kalamity, bolo vyťažené 60 826 m³ kalamitného dreva. Zvýšená potreba obnovy lesa sa prejavila aj v potrebe zvýšenia škôlkárskej činnosti s nákladmi 3,8 mil. Sk pri zabezpečení 135 000 ks sadeníc pre vlastnú potrebu. Významnou nákladovou položkou bolo nájomné za lesné pozemky a to vo výške 25 miliónov korún.

Celkové **výnosy** spoločnosti za rok 2007 dosiahli výšku 104,9 mil. Sk, pri celkových nákladoch 104,2 mil. Sk. Tržby za vlastné výrobky činili 97,97 mil. Sk . Tržby za poskytnuté služby predstavovali 484 tis. Sk a zmena stavu nedokončenej výroby zvýšila tržby o 507 tis. Sk. Na základe projektu „Obnova lesa poškodeného kalamitou“ je prísľub čerpania zo Štrukturálnych fondov EU v roku 2007 vo výške 3,95 mil. Sk – dotácia z PPA.

Za nedodržanie zmluvných podmienok boli zúčtované penále a sankcie vo výške 170 tis . Sk. V roku 2007 bol **hospodársky výsledok** – zisk a dosiahol výšku 699 tisíc korún. Výrobné úlohy v roku 2007 zabezpečovalo 35 zamestnancov, z toho 25 technicko-hospodárskych zamestnancov a 10 robotníkov. Spoločnosť Lesy mesta Brezno, s.r.o nie je zadĺžená a ani platobne neschopná.

HOTEL ĎUMBIER

Hotel Ďumbier poskytuje štandardné ubytovacie služby v 31 dvojposteľových izbách v kategórii hotel **. Ubytovanie je vyhľadávané najmä obchodnými cestujúcimi pre svoju výbornú polohu v centre mesta Brezna. Vhodné je aj pre dlhodobé pobyty, pretože sa stáva

východiskovým miestom do prekrásneho okolia Nízkyh Tatier a Horehronia. V strediskách bistro, reštaurácia a kaviareň poskytuje hotel gastronomické služby. Priamo v hoteli je možné využiť služby maséra, kaderníctva, kozmetičky. Poloha hotela predurčuje aj využívanie ostatných dostupných služieb v meste Brezno.

Spoločnosť Hotel Ďumbier s.r.o. do hospodárenia roku 2007 vstúpila s neuhradenou stratou na hospodárení z roku 2006 vo výške 2 817 tis. Sk a záporným základným imaním vo výške 2 336 tis. Sk. Pri prevzatí funkcie novým konateľom 2.7.2007 bola vykazovaná strata aj za obdobie do 30.6.2007 vo výške 1 218 tis. Sk. Chýbajúce finančné zdroje k 30.6.2007 predstavovali 4 035 tis. Sk.

Ku koncu sledovaného obdobia spoločnosť evidovala záväzky vo výške 7 096 tis. Sk z toho nesplatený úver vo výške 5 293 tis. Sk.

Hotel Ďumbier s.r.o. v roku 2007 dosiahol tržby vo výške 14 618 975,- Sk z toho prevádzkové výnosy tvorili 12 268 112,- Sk. boli Tržby z predaja dlhodobého hmotného majetku boli 2 351 863,- Sk.

Z prevádzkovej činnosti dosiahla spoločnosť, ktorej jediným spoločníkom je mesto, v sledovanom období hospodársku stratu vo výške 2 144 tis. Sk.

Štruktúra tržieb za rok 2007

DRUH TRŽIEB	TRŽBY	PODIEL Z CELKOVÝCH TRŽIEB
Tržby za stravovanie	6 432 105	44,00
Tržby za ubytovanie	1 950 689	13,34
Tržby za predaj tovaru	1 896 640	12,97
Tržby ostatné hotelové	105 557	0,72
Tržby nájomné - miestnosti	518 337	3,55
Tržby nájomné - nebyťové. priestory	913 216	6,25
Ostatné tržby	450 568	3,08
Tržby z predaja HIM	2 351 863	16,09
	14 618 975	100,00

OBCHODNÉ SPOLOČNOSTI S MAJETKOVÝM PODIELOM MESTA BREZNA DALKIA BREZNO

Spoločnosť Dalkia Brezno, akciová spoločnosť je dcérskou spoločnosťou spoločnosti Dalkia, a.s. so sídlom v Bratislave, ktorá vlastní 75 percent základného imania. Mesto Brezno vlastní 25 percent akcií. Od svojho vzniku v roku 2004 zabezpečuje na základe zmluvy s mestom dodávku tepla pre veľkú časť obyvateľov mesta. Prevádzkuje 14 tepelno-technických zariadení – kotolní, tepelných rozvodov a výmenníkových staníc. Spoločnosť dosiahla pri svojej činnosti v hospodárení za rok 2007 zisk vo výške 2 767 tisíc korún. Nakoľko bolo v minulom roku teplejšie, ako inokedy, vyrobila menej tepla ako v minulosti.

FANTÁZIA BREZNO

Svoj podiel má mesto aj v obchodnej spoločnosti Fantázia, spoločnosť s ručením obmedzením, ktorá prevádzkuje ubytovacie zariadenia - Hotel Rohozná a Penzión Michalová.

NEMOCNICA BREZNO

Nemocnica Brezno je nezisková organizácia, ktorej jedným zo zakladateľov je aj mesto Brezno. Náklady nemocnice za rok 2007 predstavujú k 31.12.2007 čiastku 250 176 257 Sk, čo je v porovnaní s minulým rokom, keď ich výška predstavovala 233 063 982 Sk nárast o 17 112 275 Sk, v percentuálnom vyjadrení o 6,84 %.

Výnosy NsP Brezno k 31.12.2007 dosiahli výšku 250 574 364 Sk, čo je v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku, keď predstavovali 225 130 869 Sk nárast o 25 443 495 Sk, v percentuálnom vyjadrení o 11,30 %. **Nemocnica hospodárila v roku 2007 so ziskom 398 tisíc korún.** Hospodársky výsledok roku 2007 je dôkazom toho, že neziskové organizácie majú svoje miesto v systéme poskytovateľov zdravotnej starostlivosti.

VÝSTAVBA A ROZVOJ MESTA

STAVEBNÝ RUCH V MESTE

Mestské zastupiteľstvo schválilo priority – akcie v oblasti investičnej výstavby mesta. Do realizačného programu boli zaradené tieto stavby:

Por.	NÁZOV AKCIE
1	Rekonštrukcia kotolní ČSA, ŠLN-drevné štiepky
2	Rekonštrukcia tepelných zdrojov
3	Sanácia starej skládky komunálneho odpadu
4	Stavebné úpravy domu kultúry
5	Rekonštrukcia strechy synagóga

6	Dostavba a stavebné úpravy zimného štadióna -
7	Priemyselný park Rohozná
8	Individuálna bytová výstavba Vrchdolinka
9	Kamerový systém - rozšírenie
10	Dopravné riešenie autobusového nástupišt'a pri železničnej stanici
11	Dobudovanie rómskej nosady Hlavina
12	Rozšírenie starého cintorína
13	Prestavba internátu na ul. Nálepkovala na byty
14	Prestavba a nadstavba základnej školy Pionierska 2
15	Rekonštrukcia námestia – ďalšia etapa
16	Rekonštrukcia ciest a chodníkov
17	Dom smútku
18	Vodovod Podkoreňová
19	Projekt organizácie dopravy
20	Projekt dopravnej obsluhy
21	Legalizácia kanalizácií
22	Zosuv svahu na Baštovej ulici
23	Doplnok územného plánu
24	Nadstavba materskej školy
25	Detské ihriská
26	Spevnená plocha na ul. 9. mája a parkoviská
27	Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja
28	Prevenčia bezpečnosti cestnej premávky
29	Otočka autobusov na Mazorníku pri učilišti
30	Zariadenie na hasenie - odberné miesta, štúdia
31	Tribúna na námestí – nadstavba
32	Nové tréningové ihrisko na Mazorníkove
33	Rekonštrukcia kotolne mestského úradu
34	Dopracovanie energetickej koncepcie
35	Rekonštrukcia elektroinštalácie na mestskom úrade
36	Oprava pamiatky - hrobka Lehotských
37	Výstavba autobusových zastávok na ul. Švermova
38	Oplotenie smetných košov na Mazorníku
39	Zateplenie a rekonštrukcia základnej školy Pionierska 4
40	Bioplynová stanica Podkoreňová
41.	Svetelná križovatka Švermova - Fučíkova
42	Spracovanie operačných manuálov na europrojekty

V roku 2007 bolo v rozvojových programoch mesta rozpočtovaných 42 akcií a 6 akcií nazvaných ako tzv. „europrojekty“. Z rozpočtovaných 48 rozvojových programov sa

s realizáciou začalo alebo sa pokračuje len v prípade 20 akcií, z toho 5 akcií bolo zrealizovaných len na úrovni prípravnej a projektovej dokumentácie.

Prioritou číslo jedna sa aj tohto roku stala *dostavba a stavebné úpravy zimného štadióna*. Po dopracovaní projektovej dokumentácie sa na jar roku 2005 začala prvá etapa výstavby. Realizáciu diela vykonáva zhotoviteľ UNISTAV s.r.o. Prešov. V tomto roku sa pokračovalo vo výstavbe. Od začiatku výstavby štadióna bolo do realizovaných prác investovaných 143 067 961 korún, v roku 2007 bolo prestavaných 16,6 miliónov z rozpočtu mesta.

Mestu sa tohto roku podarilo presadiť dve nové významné investičné akcie. Pozornosti okoloidúcich určite neuniklo, že v bývalom zdravotníckom internáte na Nálepkej ulici sa čosi deje. V chátrajúcom objekte, ktorý mesto v minulosti kúpilo od úradu práce a vlni spracovalo projekt na jeho *prestavbu na tridsaťdeväť bytových jednotiek*, sa začali stavebné práce. Zámerom mesta je postaviť menšie nájomné byty s plochou do 55 metrov štvorcových s príslušenstvom. Budú tam jednoizbové byty a na každom poschodí a v nadstavbe vznikne jeden dvojizbový byt. Realizáciu tejto investičnej akcie štát podporil dvoma formami, úverom 15,54 milióna korún zo Štátneho fondu rozvoja bývania a nenávratnou dotáciou 6,7 milióna korún z ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja, mesto do tohto projektu vložilo samozrejme aj svoje vlastné zdroje. Od začiatku rekonštrukčných prác bolo do konca roka 2007 prestavaných 4,1 milióna korún. Do konca novembra budúceho roka by mali byť dokončené rekonštrukčné práce a najneskorší termín kolaudácie bol stanovený na február 2009. Nájomné v bytoch určených pre mladé rodiny, prípadne pre starších ľudí, ktorí spadajú do nižšej príjmovej skupiny, bude zodpovedať ploche a vynaloženým nákladom.

Intenzívne práce začali aj na *sanácii skládky komunálneho odpadu*, ktorá má byť dokončená v roku 2008. Komunálny odpad z mesta a okolia sa v 80. a začiatkom 90. rokov ukladal na tzv. neregulovanú skládku v lokalite medzi Podkoreňovou a Rohoznou; tam, kde je dnes dislokovaná aj nová skládka. Bolo to v podstate len voľné uloženie komunálneho odpadu, čo prirodzene tvorí hrozbu pre životné prostredie. Orgány starajúce sa o ochranu životného prostredia preto už v minulosti mestu uložili povinnosť zaoberať sa sanáciou takto vzniknutej skládky komunálneho odpadu. Už v období, keď bol primátorom mesta Ing. Vladimír Faško, bol spracovaný projekt na sanáciu skládky a bola vyvinutá maximálna snaha získať prostriedky na realizáciu projektu. Rozpočtové náklady sa v prvej verzii pohybovali okolo 80 miliónov korún, po úprave projektu a hľadaní nových metód pre sanáciu sa náklad ustálil na necelých 63 miliónov korún. Mesto si to však nemohlo dovoliť financovať len zo

svojho rozpočtu; v opačnom prípade možno za dva roky by neopravilo ani meter chodníka či cesty, nemohlo by investovať do iných zariadení. Pôvodný projekt preto zaktualizovali a v roku 2005 podali na ministerstve životného prostredia do operačného programu Základná infraštruktúra s cieľom získať mimorozpočtové prostriedky. Žiadosť spĺňala všetky podmienky, ale pre nedostatok finančných prostriedkov, ktoré boli evokované v danom programe, bol projekt zaradený do zásobníka projektov. Projekt bol v roku 2007 vybraný zo zásobníka a je určený na realizáciu. Celkový náklad na realizáciu predstavuje vyše 62,5 milióna korún, z toho dotácia z prostriedkov EU a SR je spolu viac ako 59,4 milióna korún a vyše tri milióny sú vlastné zdroje mesta.

ROZVOJ MESTA

PLÁN HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA

Mesto má v súčasnosti spracovaný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta, ktorý schválilo mestské zastupiteľstvo v roku 2004. Jeho vypracovanie sa uskutočnilo v rámci programu verejnej správy Nadácie otvorenej spoločnosti. Na rozpracovanie tohto programu, aktualizáciu a vypracovanie akčných plánov získalo mesto finančné prostriedky z Európskej únie. V súčasnosti Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Brezno na roky 2008 – 2013 vypracováva bratislavská firma Fond Consult s.r.o.. Na schválenie bude predložený v budúcom roku.

SEPAROVANÝ ODPAD

V stredu 28. februára sa v hoteli Ďumbier konala *tlačová konferencia na tému komplexný separovaný zber v meste Brezno* a podpora projektov zhodnocovania druhotných surovín v Banskobystrickom kraji. Išlo o druhú tlačovú konferenciu v tomto roku, ktorú zorganizoval Recyklačný fond. Informácie o činnosti Recyklačného fondu (RF) na území Slovenska predkladali riaditeľ RF **Ing. Ján Líška** a **Ing. Juraj Dlhopolček**, predseda správnej rady RF. Výsledky, ktoré Brezno dosiahlo v separovaní tuhého komunálneho odpadu (TKO), novinárom priblížil **Ing. Tomáš Gaboň**, riaditeľ Technických služieb mesta Brezno, **Ing. Ján Medved'**, zástupca primátora a **Ing. Anton Jurša**, prednosta mestského úradu.

Recyklačný fond od svojho vzniku v roku 2001 podporil takmer 4300 projektov, zameraných na zber a zhodnocovanie odpadov na Slovensku, pritom projekt z Brezna bol jedným z prvých, ktoré fond schválil v rámci banskobystrického regiónu. Hoci sa mesto usilovalo o zavedenie separovaného zberu už pred desiatimi rokmi, rozšíriť zber na celom území mesta sa podarilo až po pridelení finančnej dotácie z RF v máji 2003.

Do triedenia TKO sa od roku 2003 zapájajú všetci obyvatelia Brezna. To je na

Slovensku ojedinelé, pretože z takmer troch tisícok obcí a miest sa do triedenia dosiaľ zapojili len približne dve tretiny, a aj z nich môže 100-percentnu účasť obyvateľov deklarovat' len málokterá obec. Pritom plán odpadového hospodárstva SR je postavený tak, aby sa v roku 2010 do triedenia zapájalo aspoň 80 % obyvateľov. Brezno tak predstihlo okolité regióny o niekoľko rokov.

„Pri motivácii obyvateľov veľkú úlohu zohrávajú poplatky za odpad. Stimulácia cez peňaženku je pri výchove ľudí k ekologickému mysleniu a konaniu ta najúčinnnejšia,“ uviedol Ing. Ján Líška. Ing. Tomáš Gaboň dodal: *„Podľa odpadu vidieť, že stúpa životná úroveň občanov. Celkove množstvo TKO za minulý rok predstavuje bezmála 7000 ton, to je nárast skoro o 2000 ton za posledných päť rokov. Pretože naši občania odpad triedia, ušetrili sme napríklad vlani mestu 2,7 milióna korún. Toľko by sme zaplatili za uloženie nevytriedeného odpadu na skládku. Občanov motivujeme 20-percentným znížením poplatkov za odvoz TKO, pokiaľ sa zapoja do triedenia aspoň na 70 %.“*

Z prostriedkov RF financovali Technické služby mesta Brezno napríklad nákup lisu a výstavbu skladu papiera aj nákup 1100-litrových kontajnerov v zbernom stredisku. Štvrtý rok tiež prevádzkujú poľnú kompostáreň v Podkoreňovej, v ktorej sa skladuje zelený bioodpad. Aj vďaka kompostovaniu odpadu z verejnej zelene objem vytriedeného TKO v Brezne predstavuje 83 kg na každého občana mesta za rok 2006 v porovnaní s 50 kg na osobu v roku 2002.

Do roku 2010 obce musia zaviesť triedenie kuchynského bioodpadu. Prvý pokus o separovanie bioodpadu sa uskutočnil na sídlisku Mazorníkovo už v roku 1998. Po niekoľkých mesiacoch ho však museli TS zrušiť, lebo obyvatelia sídliska spolupracovali výrazne slabšie ako pri iných komoditách. V budúcnosti by však kuchynský bioodpad nechceli kompostovať, ale tepelne spracovávať.

PRIEMYSELNÝ PARK ROHOZNÁ

Mesto Brezno má ambíciu na svoje územie pritiahnúť investorov, preto dalo spracovať porovnávaciu urbanistickú štúdiu rôznych lokalít na umiestnenie priemyselného parku. Urbanisti z piatich lokalít odporučili pozemky susediace s bývalou vojenskou strelnicou v Rohoznej. Na ponuky mesta zareagovali desiaty záujemcovia, ale ani jeden o túto lokalitu neprejavil záujem. Vlni vzišla iniciatíva vypracovať štúdiu využitia tohto priemyselného parku, ktorej spracovateľom bola firma ISF Bratislava. Prezentácia štúdie *Možnosti investovania priemyselného parku Rohozná* sa uskutočnila na rokovaní mestského zastupiteľstva. Vyplývalo z nej, že náklady na vybudovanie priemyselného parku sú pomerne

vysoké, čím by bol menej konkurencieschopným iným, už existujúcim parkom. Zamestnanci firmy ISF odporučili reálne uvažovať aj o inej možnosti využitia týchto priestorov

CESTOVNÝ RUCH

CENA ZA ČIN ROKA V CESTOVNOM RUCHU

V roku 2006 bola v hoteli Ďumbier v Brezne *medzinárodná konferencia Cestovný ruch v 21. storočí*, ktorú organizovala Anglická poradenská firma L&R consulting a Katedra cestovného ruchu a spoločného stravovania Ekonomickej fakulty UMB v Banskej Bystrici. Na konferencii bola po prvýkrát udelená cena za čin roka v cestovnom ruchu. Prvým vlastníkom *ceny - Strieborného taniera* sa stal podnikateľ **Ľubomír Hríbik** s manželkou z Telgártu - majiteľ penziónu U Hanky. Vznikla tradícia, a tak sa tato cena každý rok udelí niekomu, kto sa najviac zaslúžil o rozvoj cestovného ruchu v regióne. Cena je putovná, doterajší držiteľ ju odovzdal ďalšiemu.

Akt odovzdania putovnej ceny Strieborného taniera sa tohto roku uskutočnil na *stretnutí subjektov cestovného ruchu* v pondelok 11. júna v banketovej miestnosti hotela Ďumbier. Organizovaním podujatia bolo poverené Katedrou cestovného ruchu a spoločného stravovania Ekonomickej fakulty UMB v Banskej Bystrici a anglickou poradenskou firmou pre cestovný ruch L & R International Management Development Lád. Združenie turizmu v Brezne. Tohto roku sa držiteľom ceny za čin roka v cestovnom ruchu stal riaditeľ Čiernohronskej železnice v Čiernom Balogu **Ing. Aleš Bilek**. Okrem ceny, ktorú mu odovzdala doterajšia držiteľka **Ing. Anna Hríbiková**, prevzal z rúk **prof. Petra Patúša** z UMB v Banskej Bystrici aj šek venovaný anglickou firmou L & R International Management Development Ltd.

Podujatie malo aj pracovný charakter. Hovorilo sa o nutnej spolupráci pri presadzovaní územia na trhu cestovného ruchu, o obnovení činnosti PRVA s cieľom transformovať ju do formy regionálnej rozvojovej agentúry, ktorá by mohla byť žiadateľom štátnej pomoci. Členovia Združenia turizmu Brezno informovali o doterajších aktivitách organizácie, ktorá svoju činnosť v Brezne a regióne rozvíja už druhý rok. Prítomní podnikatelia hovorili o svojich problémoch, o možnej spolupráci. V závere podujatia bolo konštatované, že úroveň spolupráce v oblasti cestovného ruchu v našom regióne nie je najlepšia. Veľké vákuum je aj v inštitucionálnej sieti cestovného ruchu.

SVETOVÝ DEŇ CESTOVNÉHO RUCHU

Deň 27. september je vyhlásený za *Svetový deň cestovného ruchu*. V tomto roku pri tejto príležitosti pripravila Turisticko-informačná kancelária v spolupráci s Horehronským múzeom v Brezne niektoré aktivity, ktoré prispeli jednak k propagácii a prezentácii kultúrnych a historických hodnôt mesta, ale aj k výchove miestneho obyvateľstva k cestovnému ruchu.

Vo štvrtok 27. septembra boli pre organizované skupiny aj jednotlivcov sprístupnené objekty kultúrnych pamiatok; vo všetkých kostoloch, v kaplnke U piaristov, pri veži a v synagóge na návštevníkov čakali sprievodcovia, ktorí ich oboznámili s históriou objektu a ostatnými zaujímavosťami. Atmosféru v týchto pamiatkach umocňovala aj chrámová hudba, sprievodcovia mali oblečené dobové kostýmy. V tento deň si mohli pozrieť aj technickú pamiatku - drevený mangel na konský pohon, ktorá sa nachádza v roľníckom dome na Rázusovej ulici. Pri katolíckom kostole bolo v tom čase umiestnené aj infocentrum; tu mohli návštevníci získať i propagačné a informačné materiály, v tomto priestore pokračoval aj výskum názorov obyvateľov mesta a regiónu na služby cestovného ruchu, ktorý organizovala Turisticko-informačná kancelária počas celého mesiaca..

KONFERENCIA

Mesto Brezno v spolupráci s Mestským kultúrnym strediskom a Združením turizmu pozvalo subjekty z oblasti cestovného ruchu a všetkých, ktorí chcú prispieť k rozvoju mesta a regiónu dňa 4. októbra do hotela Ďumbier na konferenciu s témou “ *Očakávaný vývoj a príležitosti rozvoja cestovného ruchu na Horehroní* “. Pozvanie primátora mesta prijalo 11 starostov obcí okresu, podnikatelia v oblasti cestovného ruchu, pracovníci Úradu Banskobystrického samosprávneho kraja, členovia neziskových organizácií, prítomní boli aj študenti Hotelovej akadémie v Brezne. Konferenciu otvoril primátor mesta Ing. **Jaroslav Demian**.

Poslanci Zastupiteľstva Banskobystrického samosprávneho kraja začiatkom tohto roku schválili Koncepciu rozvoja cestovného ruchu BBSK na roky 2007 – 2013. Túto koncepciu so zameraním na naše záujmové územie predstavil na konferencii vedúci oddelenia služieb cestovného ruchu a kultúrneho dedičstva Úradu Banskobystrického samosprávneho kraja Ing. **Anton Bača**.

Štrukturálne fondy finančne podporujú viacročné programy regionálneho rozvoja. Mnohé slovenské mestá a regióny už v minulom programovacom období využili pre svoj

rozvoj finančné prostriedky z týchto fondov, mnohé obce, ale i mesto Brezno, neziskové mimovládne organizácie aj podnikateľské subjekty očakávajú zverejnenie nových výziev, a veria, že sa im podarí získať finančné prostriedky na rozvoj v tomto programovacom období. Preto bol na konferenciu pozvaný riaditeľ Regionálnej rozvojovej agentúry v Banskej Bystrici **Ing. Bohuš Chudík**, ktorý oboznámil s aktuálnou situáciou v tejto oblasti

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Brezna bol spracovaný v roku 2004, v tomto roku na základe výsledkov verejnej súťaže zabezpečuje jeho aktualizáciu firma Fond Konzult. Prítomným ju prezentovalo oddelenie rozvoja mesta a životného prostredia mestského úradu.

Začiatkom roku 2006 vzniklo v Brezne Združenie turizmu. K súčasným aktivitám patrí vypracovávanie koncepcie a stratégie rozvoja mesta regiónu, príprava propagačných, reklamných, informačných a reprezentačných materiálov, príprava na veľtrhy CR. Návrhy do koncepcie a stratégie rozvoja regiónu prezentoval **Ing. Miroslav Kasák**, člen združenia.

V tomto roku vypracovala študentka Ekonomickej fakulty UMB v Banskej Bystrici **Lýdia Abaffyová** diplomovú prácu na tému: “Využitie potenciálu mesta Brezno pri tvorbe produktov cestovného ruchu“. Na konferencii prezentovala výsledky diplomovej práce s cieľom, že budú podnetom na ďalšiu činnosť pre organizácie, podnikateľov, ktorí tak prispievajú k zvýšeniu záujmu o túto lokalitu.

V diskusii odpovedal na podnety a oboznámil so zámermi mesta primátor Ing. Jaroslav Demian. Na základe podnetov odznených počas programu aj diskusie spracujú organizátori závery konferencie, ktoré budú východiskom pri riešení súčasnej situácie v oblasti cestovného ruchu na Horehroní.

VÝSKUM NÁZOROV OBYVATEĽOV

Pri príležitosti Svetového dňa cestovného ruchu realizovala počas dvoch posledných septembrových týždňov Turisticko-informačná kancelária v Brezne výskum názorov obyvateľov mesta a regiónu na služby cestovného ruchu v Brezne a okolí. Vyplnením dotazníka so 17 otázkami sa do neho zapojilo 424 respondentov, z toho 256 tvorili obyvatelia z Brezna, 168 respondentov reprezentovalo názory obyvateľov z regiónu. Pri skúmaní názoru na služby stravovacích zariadení pre potreby turistov v Brezne zistili, že 51% respondentov si myslí, že tieto vyhovujú čiastočne, 35 % zdieľa názor, že vyhovujú, iba 14 % má pocit, že stravovacie zariadenia v Brezne pre potreby turistov nevyhovujú. Najviac respondentov by návštevníkom a turistom zo zahraničia odporučilo využiť stravovacie služby, ktoré ponúka

Pizzeria Barbaricum, na ďalších miestach v ich hodnotení sa umiestnila reštaurácia Elf, potom hotel Ďumbier, Mon Ami, Alžbetka a Fortuna. Jedna z otázok skúmala názor na služby ubytovacích zariadení v Brezne. Ponúkali im možnosť vyjadriť aj názor sprostredkovaný, od turistov; hodnotili pritom Hotel Ďumbier, penzióny Alžbetka, Ulička a Marína. Väčšina považovala služby týchto ubytovacích zariadení za vyhovujúce, pritom najviac pozitívnych hodnotení získal hotel Ďumbier a Penzión Alžbetka. Ubytovacie služby penziónov Ulička a Marína veľká časť respondentov nepozná. V dotazníku ďalej hodnotili podiel kultúrno-spoločenských a športových zariadení – Horehronské múzeum, Mestské kultúrne stredisko a Mestský športový klub - na zvýšení návštevnosti nášho mesta. Žiadne zo zariadení podľa odpovedí respondentov nemá výrazný podiel v tejto oblasti. Potvrdilo to našu hypotézu, nakoľko sa tu usporadúva veľmi málo podujatí, kvôli ktorým by sa turistom oplátilo naše mesto navštíviť. Služby TIK v Brezne pozná 78% respondentov. Výskum ukázal, že obyvatelia mesta a regiónu využívajú predovšetkým tieto služby: predpredaj vstupeniek, získanie informácií o kultúrnych podujatiach, získanie propagačných a informačných materiálov pri ceste do zahraničia, nákup suvenírov. Pri otázke „Čo by ste navrhovali zriadiť, vybudovať, organizovať za účelom zvýšenia návštevnosti mesta a regiónu“ najviac návrhov smerovalo k vybudovaniu kúpaliska, aquaparku, korčuliarskych a cyklistických dráh. Podľa ich názorov by prospela rekonštrukcia synagógy a domu kultúry, sprístupnenie mestskej veže. Veľa respondentov by privítalo úpravy lyžiarskych bežeckých trás v okolí mesta či vybudovanie novej športovej haly.

NÁVŠTEVNOSŤ MESTA

Mesto Brezno má dostatočnú ubytovaciu kapacitu, avšak, podľa priemernej doby pobytu aj počtu prenocovaní, pre turistov je len tranzitným miestom. Žiadny hotel ani penzión si tu nepochvaľuje návštevnosť turistov počas tohtoročnej letnej ani zimnej sezóny; skôr sa vždy spoliehajú na školenia, semináre, obchodných cestujúcich, či pracovníkov jednotlivých organizácií. Priemerný počet prenocovaní v breznianskych ubytovacích zariadeniach sa pohyboval od 1 do 2,7 dňa. Len máloktoľ návštevníci tu prespali viac ako tri dni; väčšinu ubytovaných napríklad v ubytovni na zimnom štadióne tvoria robotníci. Aj tohto roku najväčšiu časť zahraničných návštevníkov tvorili Česi, prevládali rodiny s deťmi. Možno vo väčšej miere ako doteraz nás navštevovali poľskí a ruskí turisti; v lete sme zaznamenali len ojedinele návštevnosť maďarských turistov. Nárast počtu anglicky a nemecky hovoriacich turistov je viditeľný aj tohto roku. V Brezne aj vďaka autokempingu v Rohoznej sa

vyskytujú vo zvýšenej miere holandskí turisti. Dokonca si v tomto regióne mnohí Holanďania kupujú nehnuteľnosti. Zvýšená návštevnosť nášho regiónu nebola zaznamenaná aj preto, že nepribudli nové produkty, nič nové sme návštevníkom neponúkli. Počas týždňového pobytu je určite náročné pripraviť pre nich itinerár. Chýbajú kúpaliská, pobyt pri vode tu vlastne nie je možný. A leto je hlavne o vode. Aj po horskej túre turisti najlepšie zrelaxujú vo vode. V tomto už ostatné regióny nedobehneme. Najväčšiu letnú návštevnosť zaznamenali tie, ktoré otvorili nové aquaparky, hotely s vitálnym svetom, wellness službami. Aj na základe štatistických údajov za rok 2007 konštatujeme, že nielen v meste, ale v celom našom okrese pribúdajú ubytovacie zariadenia, ale klesá návštevnosť. V Brezne nielen turisti a návštevníci pociťujú absenciu rekreačnej vybavenosti, hlavne v letnej sezóne. Máme tu len krytú plaváreň, chýba letné kúpalisko. V zime obyvatelia mesta chodia za zjazdovým lyžovaním do okolitých lyžiarskych stredísk, v blízkosti mesta máme peknú prírodu a vhodné terény, chýbajú nám však upravené bežecké lyžiarske trate, nehovoriac o tom, že deti sa nemajú kde sánkovať.

Z nasledujúcej tabuľky vyplýva nasledovné:

- Návštevnosť okresu Brezno klesá; v roku 2002 k nám prišlo 92 485 návštevníkov, v roku 2007 už len 79 215 návštevníkov
- V breznianskych ubytovacích zariadeniach bolo počas roka ubytovaných 5 124 návštevníkov, čo je len 6 percent z ubytovaných v okrese
- Turisticko-informačnú kanceláriu v Brezne navštívilo počas roka 15 750 turistov
- Počet ubytovacích zariadení v okrese stúpa, v roku 2002 ich bolo 69, v roku 2007 už 88
- Najlepšie využíva ubytovacie kapacity zimný štadión, ale tam bývajú ubytovaní hlavne robotníci
- Niet sa čo čudovať, že hotel Ďumbier využíva svoju kapacitu iba na 15,67 percenta, nemajú doplnkové služby, čo dnes už klient vyžaduje

Tabuľka

TURISTI A NÁVŠTEVNÍCI UBYTOVANÍ V MESTE BREZNE V ROKU 2007

Ubytovacie zariadenie	počet lôžok	počet návštevníkov			počet prenocovaní			využitie kapacity v %	priemerná doba pobytu
		domáci	zahraniční	spolu	domáci	zahraniční	spolu		
Hotel Ďumbier	66	1 319	618	1 937	2 500	1 276	3 776	15,67	1,95
Hotel Rohozná	30	720	202	922	1 200	209	1 409	12,87	1,53
Penzión Alžbetka	15	24	59	83	31	84	115	2,10	1,39
Penzión Marína	6	72	0	72	104	0	104	4,75	1,44
Penzión Ulička	8	20	5	25	25	12	37	1,27	1,48
Ubytovňa Zimný štadión	41	1 786	181	1 967	4 907	413	5 320	35,55	2,70
Ubytovňa Jesenského	20	20	32	52	50	126	176	2,41	3,38
Europrivát Hálny	10	45	21	66	90	63	153	4,19	2,32
SPOLU	196	4 006	1 118	5 124	8 907	2 183	11 090	9,85	2,02

ŠKOLSTVO

MATERSKÉ ŠKOLY

V posledných rokoch sa počet umiestnených detí v materských školách znižoval.. V tomto školskom roku sa však ukázalo, že počet detí je už stabilizovaný; v tomto roku sa v porovnaní s minulým znížil počet umiestnených iba o 4, takže k 30.9.2007 navštevuje breznianske materské školy 512 detí. Nakoľko v *Materskej škole Baštová v Zadných Halnách bola menšia naplnenosť, mestské zastupiteľstvo rozhodlo o jej zrušení k 1.1. 2007.*

Prehľad umiestnenia detí v materských školách v Brezne, porovnanie s minulým rokom

Materská škola	Počet žiakov	
	k 1.9.2007	k 1.9.2006
MŠ pri ZŠ K. Rapoša P 4 – Nálepková 50	129	111
MŠ pri ZŠ K. Rapoša P4 – ŠDC 3	122	113
MŠ pri ZŠ Pionierska 2 – B. Němcovej	47	49
MŠ pri ZŠ Pionierska 2 – Hradby 9	100	99
MŠ pri ZŠ MPČL 35	114	116
MŠ Baštova 11	zrušená	19
Spolu	512	516

ZÁKLADNÉ ŠKOLY

Kompetencie základného školstva a materských škôl prešli zo štátu na mesto už v roku 2002, finančných prostriedkov však mesto na výkon týchto funkcií dostalo málo, a tak pokračovali racionalizačné opatrenia aj tohto roku. Mesto prevádzkuje k 1.9.2007 3 základné školy s materskými školami, ktoré po zlúčení existujú ako jeden samostatný právny subjekt.

- Základná škola s materskou školou Ul. MPČL 35, Brezno
- Základná škola s materskou školou Ul. Pionierska 2, Brezno
- Základná škola s materskou školou Ul. Pionierska 4, Brezno

Ďalej je mesto zriaďovateľom a prevádzkovateľom:

- Základná umelecká škola
- Centrum voľného času

Ešte v roku 2006 rozhodlo mestské zastupiteľstvo o tom, že je potrebná ďalšia racionalizácia základného školstva. Prijala uznesenie, na základe ktorého požiadalo mesto ministerstvo školstva o vyradenie zo siete dvoch doterajších škôl; základnej školy na Pionierskej ulici 4 a na Školskej ulici. Zároveň požiadalo o zaradenie do siete škôl nový subjekt – Základnú školu Karola Rapoša so sídlom na ulici Pionierskej č.4. Tento vznikol k 1.9.2007 zlúčením obidvoch doterajších škôl. Od 1. septembra prestali fungovať tieto dve školy ako samostatné subjekty; žiaci aj učitelia doterajšej základnej školy zo Školskej ulice prišli 1. septembra do nových priestorov. Polemizovalo sa o tom, prečo museli byť zrušené obidve školy, keď stačilo zrušiť školu na Školskej ulici a žiakov a učiteľov prideliť na Pioniersku 4. Argumentovalo sa však tým, že názov ZŠ Karola Rapoša nemôže byť zrušený, lebo tento subjekt získal finančné prostriedky z grantov a jednou z podmienok ich pridelenia bola aj ďalšia existencia subjektu.

Školy a školské zariadenia na území mesta sú rozpočtové organizácie mesta, svojimi príjmami a výdavkami napojené na rozpočet mesta.

Prehľad základných škôl v Brezne k 1.9.2007 ; porovnanie s predchádzajúcim rokom:

Škola	Meno riaditeľa	Počet žiakov	
		Školský rok 2007/2008	Školský rok 2006/2007
ZŠ s MŠ Pionierska 4	Mgr. Ľubomír Fabuš	709	553
ZŠ s MŠ Pionierska 2	Mgr. Vladimír Kubín	833	863
ZŠ s MŠ MPČL 35	Mggr. Miloslav Brodský	371	425
ZŠ Školská	PaedDr. Danka Jarabová	zrušená	204
Spolu		1 913	2 045

Prvého septembra nastúpilo do štyroch základných škôl v Brezne 1 913 žiakov, čo je o 132 žiakov menej ako v minulom roku. Najviac sa znížil počet žiakov na Mazorníkove.

Základnú umeleckú školu navštevuje v školskom roku 2007/2008 465 žiakov, čo znamená, že v porovnaní s minulým rokom sa počet žiakov na tejto škole zvýšil. Najväčší záujem je stále o hudobné odbory; je tu zapísaných 275 žiakov, 125 žiakov má výtvarný odbor a 22 literárny; tanečný je s 18-timi žiakmi. Na škole vyučuje 22 učiteľov, riaditeľkou školy je naďalej PaedDr. **Gabriela Pravotiaková**. Škola poskytovala v školskom roku 2006/07 vzdelávanie pre žiakov predškolského, školského veku a v štúdiu pre dospelých v štyroch odboroch: v hudobnom, výtvarnom, literárno-dramatickom a tanečnom. V hudobnom odbore to bolo v hre na klavíri, keyboarde, akordeóne, husliach, gitare, cimbale,

zobcovej flaute, priečnej flaute, klarinete, saxofóne, trúbke, eufóniu, lesnom rohu a v speve. Žiaci hudobného odboru zdokonaľovali nástrojové zručnosti a návyky v speváckom zbore, komornej, štvorročnej hre, akordeónovom, dychovom súbore, v sláčikovom orchestri alebo v ľudovej hudbe. *Vo výtvarnom odbore* zdokonaľovali svoje schopnosti prostredníctvom kreslenia, maľovania, sochárskej priestorovej a objektovej tvorby, grafickej tvorby a fotografie. *V literárno-dramatickom odbore* sa vyučovanie realizovalo v predmetoch dramatická príprava, dramatika a slovesnosť, pohyb, prednes, hudobná a hlasová príprava, základy dramatickej tvorby, štúdium rolí a umelecký prednes a práca v súbore. *V tanečnom odbore* to boli tanečná príprava a tanečná prax.

Mimovyučovacie aktivity a súťaže:

V školskom roku 2006/07 sa uskutočnili tieto akcie:

- organizácia hudobnej časti 39. ročníka Chalupkovho Brezna, výroba 75 ks keramických plakiet žiakmi výtvarného odboru na túto akciu, aktívna účasť učiteľov na podujatí
- uskutočnil sa štvrt'ročný žiacky koncert a v spolupráci so ZUŠ Valaská dva verejné koncerty z tvorby W. A. Mozarta.
- mikulášsky koncert žiakov nižších ročníkov a vianočný koncert žiakov vyšších ročníkov, koncerty spojené s výstavou prác žiakov výtvarného odboru, triedne koncerty
- verejný polročný koncert a prebehol krst prvého CD nosiča žiakov a učiteľov školy
- koncert učiteľov
- ZUŠ usporiadala II. ročník regionálnej prehliadky komornej hry žiakov ZUŠ, ktorej sa zúčastnilo 174 účastníkov z 9 slovenských ZUŠ. Uskutočnil sa koncert komornej a štvorročnej hry a výchovné koncerty pre MŠ.
- verejný koncert žiakov a ich rodičov pri príležitosti Dňa matiek, triedne koncerty
- dva absolventské koncerty žiakov hudobného odboru, vernisáž výstavy absolventov výtvarného odboru, záverečné predstavenie absolventov literárno-dramatického odboru, premiéra muzikálu „Perníková chalúpka“, na ktorom sa podieľali žiaci a učelia všetkých odborov. Pre žiakov MŠ sme zorganizovali IV. deň otvorených dverí a žiaci a učelia účinkovali na Dňoch mesta.

Žiaci *hudobného odboru* súťažili v nadregionálnej súťaži štvorročnej hry v Rožňave. Žiaci akordeónového oddelenia úspešne reprezentovali na „Veľkej akordeónovej paráde“ v Tisovci. Mgr. Dagmar Trangošová sa zúčastnila 39. ročníka celoslovenskej prehliadky umeleckej tvorivosti Chalupkovho Brezna, kde v sólovej hre na klavíri získala zlaté pásmo..

V mimoškolskej činnosti boli aktívni učitelia ako členovia Prešovského salónneho orchestra. Žiaci a učiteľ *výtvarného odboru* tvorili pozvánky a plagáty na všetky akcie školy. Pripravovali kulisy pre predstavenia literárno-dramatického odboru. Vyrobili hlinené upomienkové predmety pre detských účastníkov „Dní mesta“ i pre účastníkov II. ročníka regionálnej prehliadky komornej hry, v spolupráci s CVČ skrášľovali panely v meste. Práce žiakov sú pravidelne vystavované i na panely školy pred Mestským domom kultúry. Z celoštátnych súťaží si priniesli tieto ocenenia: čestné uznanie v súťaži na „Návrh žiackej knižky“ Elena Giertlová, diplomy za úspešný výtvarný prejav na „Bienále detskej výtvarnej tvorby“. Žiaci literárno-dramatického odboru sa v rámci „Dní mesta“ podieľali na organizácii „Rozprávkového lesa“ pre verejnosť. Zúčastnili sa súťaže vlastnej literárnej tvorby „Kováčova Bystrica“, v prednese poézie a prózy postúpili do krajského kola.

Tanečný odbor ako najmladší odbor, len s dvojročnou činnosťou sa spolupodieľal predovšetkým na realizácii tanečnej zložky muzikálu. Žiaci na konci školského roka zrealizovali pre rodičov a verejnosť tanečné pásmo v kinosále Mestského domu kultúry.

Centrum voľného času v tomto školskom roku navštevuje 600 detí, ktoré pracujú v 54 záujmových útvaroch. Okrem piatich interných pedagogických zamestnancov s deťmi pracuje ďalších 17 externých pracovníkov. Prvého januára tohto roku sa zmenila právna forma CVČ; zariadenie *sa stalo rozpočtovou organizáciou* s právnou subjektivitou.

Zoznam záujmových útvarov v školskom roku 2006/2007

Dance aerobic, Roztlieskavačky, Power joga, Fitball, Body styling, Plávanie MŠ, Pohybové hry, Hudobno-tanečný, Break dance, HUPO HRY, Tvoriváčik, Jaši dielňa, ŠKD, Rómsky ZÚ, PC, Programovanie, Tanečný – rómsky, Fitnes, Plastový modelár, Rybársky, Stolný tenis, Šachový, Tvorivá dielňa, Výtvarný, Biatlon, Dosco slip club, Strelecký, Karate, Anglický jazyk, Divadelné štúdio mladých, Hokej, Futbal, Tanečný súbor, Plávanie, Triatlon.

Aktivity a súťaže:

CVČ pripravilo v šk. r. 2006/2007 novinku: rekondičný program pre ženy s názvom „Do formy“, tiež uskutočnilo Aerobic maratón pre dievčatá I. stupňa, spolupodieľalo sa na organizovaní divadelného festivalu „Divadelná chalúpka“, výtvarnú súťaž CVČ očami detí, výuku ovládania PC pre Klub dôchodcov, seminár pre žiakov ZŠ Sárova Bystrica, Okresnú streleckú ligu.

STREDNÉ ŠKOLY

Sieť stredných škôl sa v porovnaní s minulým rokom nezmenila. Pre *Súkromnú pedagogickú a sociálnu akadémiu* bol školský rok 2006/2007 prvým školským rokom, nakoľko vznikla 1. septembra 2006; v školskom roku 2007/2008 už má dve triedy.

Stredná škola	Riaditeľ	Počet študentov	
		Školský rok 2007/2008	Školský rok 2006/2007
Gymnázium Jána Chalupku	PhDr.Miroslav Glembek	491	499
Hotelová akadémia	Mgr. Eva Dočekalová	552	450
Obchodná akadémia	Mgr. Eva Dočekalová	137	126
Spojená škola	Ing. Karol Muller	441	502
Stredné odborné učilište	Ing. Marián Moravčík	454	466
Súkromná pedagogická a sociálna akadémia	PaedDr.Eva Hlaváčová	63	17
	Spolu	2 138	2 060

Z HISTÓRIE UČILIŠŤA

V dôsledku spoločenských zmien na konci 80-tych rokov a postupnej likvidácii strojárkeho priemyslu na Slovensku, keď upadal záujem o štúdium v strojárskych profesiách, škola bola okolnosťami prinútená postupne meniť svoje úzke zameranie (len na strojárke profesie) a začala vychovávať žiakov aj v iných odboroch. Spočiatku poskytovala len teoretickú výuku v odboroch kuchár - čašník a predavač pre Jednotu. Neskôr, vzhľadom na vhodné materiálne vybavenie, zaistovala aj praktické vyučovanie v týchto odboroch. V školskom roku 2003/2004 v rámci transformácie odborov pribudli do školy (spolu s personálom a materiálnym vybavením) žiaci odborov krajčír a technickoadministratívny pracovník, o dva roky neskôr odbor stolár a v tomto školskom roku odbor inštalatér. Z hľadiska záujmu žiakov sa ešte stále najväčšej obľube tešia odbory z oblasti služieb, a to učebný odbor hostinský (inovovaný odbor kuchár - čašník so zameraním na pohostinstvo) a študijný odbor čašník. V poslednom čase začínajú „ožívať“ aj odbory technického zamerania - stolár a niektoré strojárke odbory. Deje sa tak v dôsledku zmien na trhu práce, kde sa začal prejavovať nedostatok kvalifikovaných odborníkov v týchto profesiách. Pociťujú ho aj strojárke firmy pôsobiace v Breznianskom okrese. Niektoré z nich aktívne spolupracujú pri výchove „svojho dorastu“. V SOU Brezno sa učia budúci zamestnanci Slovpump-Trade,

Mostáreň-industry, Mostareň-KVP, a. s, aj firmy Bohus, s. r. o. Žiaci učiaci sa pre tieto firmy majú možnosť počas celého štúdia využívať „firemný“ odev a obuv, zamestnaneckú stravu, poberať motivačné štipendium, vreckové. Časť praxe vykonávajú v škole, časť v svojej materskej firme. Pri nástupe do školy uzavrujú so „svojou firmou“ zmluvu o prijatí do zamestnania po úspešnom ukončení štúdia. Najviac učni posledne menovanej firmy môžu počas celého štúdia na teoretické aj praktické vyučovanie cestovať z obcí Bacúch až Telgárt za prostriedky budúceho zamestnávateľa

VYSOKÁ ŠKOLA

V akademickom roku 2007/2008 prebieha už osemnásť rok výučba na breznianskom detašovanom pracovisku Materiálovo – technologickej fakulte Slovenskej technickej univerzity. Do prvého ročníka v akademickom roku 2007/2008 prijali 53 študentov denného štúdia, v druhom ročníku nepokračuje 28 študentov. Zároveň 28 študentov začalo študovať v prvom ročníku 2. stupňa – inžinierskeho štúdia v študijnom programe Učiteľstvo technických profesijných predmetov.

V obradnej sieni mestského úradu v Brezne sa vo štvrtok 9. novembra konala imatrikulácia študentov 1. ročníka Materiálovo - technickej fakulty Slovenskej technickej univerzity. Na slávnostnom akte sa zúčastnil prodekan prof. Ing. Jozef Sablík, CSc., prodekanica doc. RNDr. Mária Mišutová, PhD., riaditeľ Spojenej školy Ing. Karol Müller a vedúci detašovaného pracoviska Ing. Milan Kováčik a ďalší hostia.

SOCIÁLNO-EKONOMICKÁ SITUÁCIA

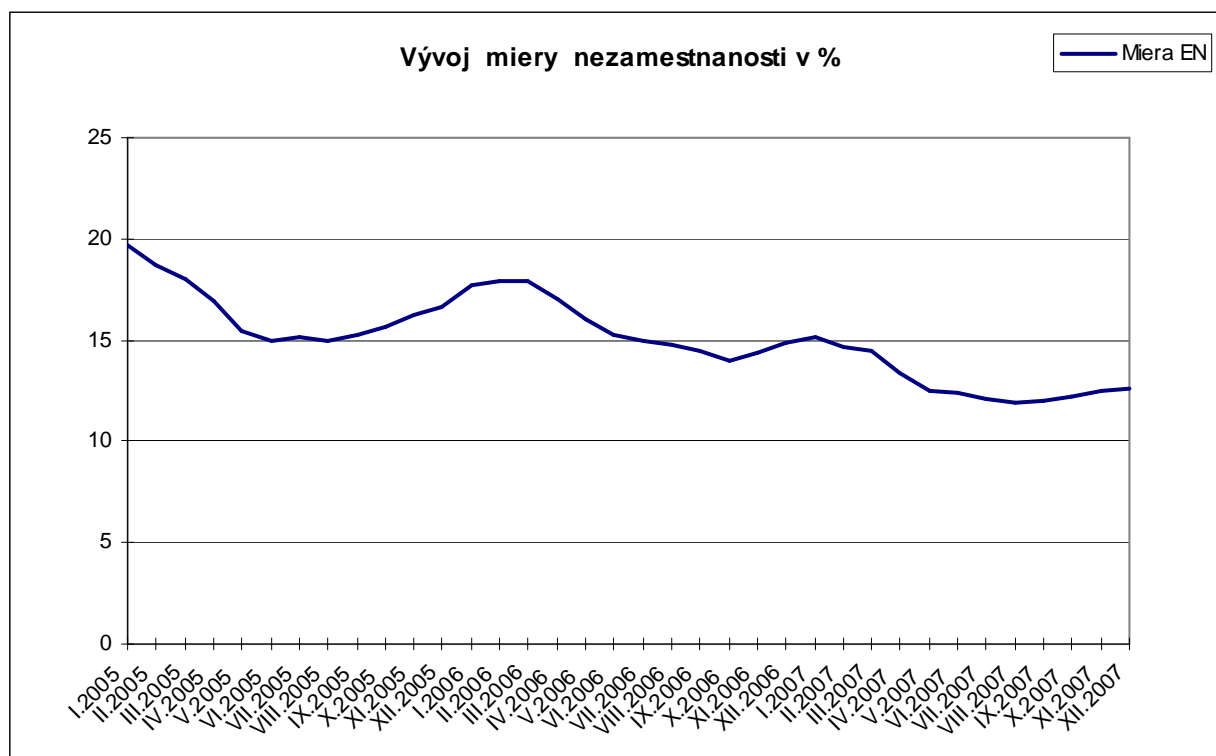

NEZAMESTNANOSŤ

Na území okresu evidoval úrad práce na konci roku 2007 3 832 nezamestnaných, V okrese je 30 343 obyvateľov ekonomicky aktívnych, miera nezamestnanosti dosiahla výšku 12,63 – percenta. V porovnaní s minulým rokom sa situácia zlepšila; miera nezamestnanosti klesla. V porovnaní s okresom je situácia so zamestnanosťou v Brezne lepšia. Z 11 184 ekonomicky aktívnych obyvateľov na konci roka 2007 bolo **1 116 nezamestnaných, čo predstavuje 9,98 percent. V porovnaní s minulým rokom sa situácia mierne zlepšila**

Štatistika nezamestnanosti k 31. 12. 2007

OBEC	NEZAMESTNANÍ	ŽENY	POČET OBYVATEĽOV	EKONOMICKY AKTÍVNI	PERCENTO NEZAMESTNANOSTI
BREZNO	1 116	680	22 417	11 184	9,98
Nemecká	72	39	1 813	827	8,71
Ráztoka	12	4	294	133	9,02
Predajná	29	20	1 384	636	4,56
Jasenie	37	24	1 104	528	7,01
Podbrezová	183	112	4 171	2 057	8,90
Osrblie	23	14	384	178	12,92
D.Lehota	60	33	712	309	19,42
H.Lehota	32	20	562	239	13,39
Valaská	219	125	3 908	1 672	13,10
Hronec	88	54	1 162	489	18,00
Mýto pod/Ďumbier	29	14	542	238	12,18
Čierny Balog	351	201	5 155	2 340	15,00
Bystrá	10	5	200	94	10,64
Jarabá	3	1	48	21	14,29
Drábsko	20	7	246	102	19,61
Sihla	19	15	210	99	19,19
Lom nad Rimavicou	22	12	309	107	20,56
Michalová	93	59	1 391	614	15,15
Pohr.Polhora	143	80	1 707	794	18,01
Beňuš	44	25	1 194	522	8,43
Braväcovo	49	33	727	352	13,92
Bacúch	65	29	1 030	408	15,93
Polomka	176	94	3 162	1 407	12,51
Závadka	187	97	2 468	1 074	17,41
Heľpa	146	83	2 945	1 363	10,71
Pohorelá	167	97	2 552	1 205	13,86
Šumiac	150	80	1 415	590	25,42
Telgárt	246	123	1 531	627	39,23
Valkovňa	41	21	337	134	30,60
Spolu	3 832	2201	65 080	30 343	13

BYTOVÁ SITUÁCIA

Určite aj v súvislosti s blížiacim sa termínom - 1. januára 2009 - dňa zavedenia eura na Slovensko, začali enormne stúpať na celom Slovensku ceny nehnuteľností. Nebolo tomu ináč ani v Brezne, ale tu vysoko vystúpili ceny bytov. Práve koncom roka 2007 asi kulminovali, lebo v porovnaní s predchádzajúcim rokom narástli aj o sto percent. A tak sa cena starého trojizbového bytu na Nálepkovej ulici „vyšplhala“ aj na milión, novšie byty na Hradbách alebo ČSA sa predávali oveľa vyššie. Napriek tomu, že obecné byty sa stavajú len málo, mesto eviduje v roku 2007 až 871 žiadostí o poskytnutie sociálneho bytu.

OHROZENÉ SKUPINY

Rómska komunita, žijúca v meste Brezno, patrí medzi skupiny najviac ohrozené. Ich sociálnu situáciu už dlhodobo determinuje vysoká miera nezamestnanosti, najmä dlhodobá, závislosť na dávkach sociálneho systému, nízka úroveň vzdelania a bývania, nezodpovedný prístup k životu a požívanie návykových látok vo zvýšenej miere. Na území mesta Brezna Rómovia žijú integrované v bytových domoch na sídliskách a rodinných domoch v rôznych častiach mesta. Tieto rodiny sú lepšie sociálne zabezpečené. Ide o skupinu Rómov, ktorí majú ukončené základné, niektorí z nich aj stredoškolské vzdelanie. Ich počet je však veľmi nízky. Títo Rómovia žijú uzavreto a nehlásia sa k ostatnej rómskej komunite, ktorá je veľmi

problémová. Najviac problémových rómskych rodín žije v okrajových častiach mesta, t.j. na Mazorníkove, v Predných Hálnach, Zadných Hálnach a Bujakove. Nevieme presne, koľko ich tu práve žije, lebo špeciálna evidencia sa nevedie, ale odhadom je tu asi 2 200, čiže 10 percent z celkového počtu obyvateľstva. Najviac sa ich však zhromažďuje počas dňa na chodníkoch vedúcich z Halán do mesta. V minulom roku roka bola odovzdaná do užívania osada Hlavina. Keď idú do mesta, vychádzajú uličkou ústiacou do námestia, a potom tam postávajú. S účinnosťou od 1. januára 2007 minister vnútra Slovenskej republiky schválil rutinné zavedenie „Projektu policajných špecialistov pre prácu s komunitami“, kde v prvom rade ide o projekt pre rómsku komunitu a tento projekt sa realizuje aj na Obvodnom oddelení PZ v Brezne, kde pôsobia dvaja policajní špecialisti. Hlavnou náplňou práce policajtov - špecialistov je riešenie drobných sporov v rómskej komunite, ktoré dosiahnu intenzitu priestupku, dohľad nad verejným poriadkom.

ORGANIZÁCIE A SLUŽBY SO SOCIÁLNYM ZAMERANÍM

Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb LUNA

Je kvantitatívne najväčším poskytovateľom sociálnych služieb v celej komunite mesta. Pôsobnosť však má celoslovenskú a o služby v tomto zariadení je trvale, počas 15 ročnej prevádzky mimoriadny záujem nielen v komunite mesta, ale aj v regionálnom i celospoločenskom priestore a preto si zariadenie získalo veľmi dobré renomé medzi klientmi ale aj medzi ostatnými poskytovateľmi sociálnych služieb. Má kapacitu 104 miest, z toho 89 miest pre služby typu domova dôchodcov pre seniorov. Obytné priestory tvorí 12 dvoj izbových bytov a 78 jednoizbových bytov so zariadením a vybavením, kuchynkou, spoločné priestory, plný sociálny servis objekt budovy a okolie. Záujem o služby v tomto zariadení je vysoký a zariadenie by ani pri dvojnásobnej kapacite nestihlo uspokojiť všetkých záujemcov o čom svedčia aj priemerné hodnoty v poradovníku čakateľov na poskytovanie sociálnych služieb. Na konci roku 2007 evidovali až 126 čakateľov, pritom až 63 z nich tvoria obyvatelia mesta Brezna.

Domov sociálnych služieb KOTVA

Celý areál zariadenia je po rekonštrukcii a prístavbe v investičnom objeme takmer 15 mil. Sk. V súčasnosti spĺňa všetky kritériá pre poskytovanie trvalých aj prechodných služieb občanom so zdravotným postihnutím so zameraním na mentálne a psychické postihnutia. Má kapacitu 20 miest pre trvalý pobyt dospelých mužov s mentálnym a psychickým postihnutím a 10 miest tvorí denný stacionár pre dospelých s rôznym druhom postihnutia. Prístavbou objektu

odovzdanou do prevádzky v roku 2007 sa rozšírila aj kapacita sa výrazne zlepšila úroveň a kvalita bývania ako aj celkového životného a sociálneho prostredia klientov. Rozšírili sa obytné priestory, vytvorili sa podmienky a priestory pre záujmové, terapeutické a pracovné činnosti a aktivity klientov.

Dom sv. brata Alberta

Je umiestnený na rímsko-katolíckej fare. Zameraním svojej činnosti a obsahom poskytovaných sociálnych služieb ide o domov sociálnych služieb pre zdravotne postihnuté ženy (s poruchami mobility a ďalšími telesnými aj duševnými postihnutiami), aj keď väčšina klientiek je už v seniorskom veku. V roku 2005 sa uskutočnila jeho celková rekonštrukcia a v roku 2007 sa ukončila prístavba výťahu. V súčasnosti má kapacitu 22 miest pre poskytovanie komplexných sociálnych služieb.

PRÍSTAV sv. brata Alberta

V Brezne sa už v tomto roku vyskytuje asi 60 bezdomovcov. Aj preto bolo vytvorené zariadenie pre zabezpečenie niektorých základných životných podmienok občanom bez prístrešia; poskytovanie jedného teplého jedla denne, osobnej hygieny a výdaj obnoseného šatstva. Má kapacitu pre poskytnutie do 20 jedál denne; poskytujú sa však len obedy. Strava sa pripravuje v priestoroch kuchyne Domu sv. brata Alberta a na výdaj sa preváža vo varniciach. Nachádza sa v prízemných priestoroch na dvore Domu sv. brata Alberta, pracovníci ktorého v spolupráci so samotnými bezdomovcami zabezpečujú prevádzku. Je tu aj stredisko osobnej hygieny pre bezdomovcov.

Útulok NÁDEJ

Bývalé stavebné unimo bunky na Mazornikove využilo mesto na zriadenie útulku. V súčasnosti je hlavným poskytovateľským subjektom služieb pre občanov bez prístrešia na území mesta. Zároveň kapacitou 4 pohotovostných miest čiastočne plní a supluje aj iné funkcie zariadení, ktoré v meste absentujú. Napriek svojim možnostiam a počtu bezdomovcov v meste nie sú kapacity zariadenia plne využívané. Niektorí bezdomovci nie sú ochotní a schopní prijať podmienky poskytovania služieb v tomto zariadení a podriať sa im. Má kapacitu 18 miest na dočasné poskytovanie služieb zabezpečujúcich základné životné potreby – bývanie a podmienky pre prípravu stravy a 4 miesta pohotovostné pre okamžité riešenie akútnych prípadov

Domov pre osamelých rodičov

Ešte v roku 2004 bola mestom zriadený domov pre osamelých rodičov na Ulici Boženy Němcovej ako dočasné ubytovanie osamelých rodičov s deťmi a tehotných žien počas trvania ich krízovej situácie. Počas roka 2007 toho sociálne nzariadenie využilo 5 rodín s deťmi.

Opatrovateľská služba

Mesto Brezno je v súčasnosti dominantným poskytovateľom opatrovateľských služieb, ktoré predstavujú nosnú a zatiaľ jedinou formu terénnych sociálnych služieb v komunite mesta pre kategóriu seniorov, ale aj pre kategóriu dospelých v ekonomicky aktívnom veku, avšak už neaktívnych z dôvodu zdravotného stavu alebo postihnutia. V roku 2007 sa 56 opatrovateľiek staralo o 133 klientov; poskytovali „v teréne“, v rodinách. Z hľadiska dostupnosti bola opatrovateľská služba poskytnutá všetkým klientom, ktorí o ňu požiadali a splňali zákonné podmienky na jej poskytovanie. Obsah a rozsah ich poskytovania je prevažne zameraný na samotnú opatrovateľskú službu, poskytovanú len v časovo úzko vymedzenom rozsahu, ktorý dovoľuje vykonávať len vlastné úkony pomoci a ošetrovateľských činností. Celodenné poskytovanie opatrovateľskej služby (trvanie do 24 hodín a 7 dní v týždni) sa zatiaľ neposkytuje. Pritom vzrastá počet občanov, ktorí by potrebovali opatrovateľské služby, ale v inom rozsahu a sortimente, zahŕňajúcom zdravotno-ošetrovateľské služby, sociálne kontakty a možnosť poberať opatrovateľskú službu v priebehu celého dňa vrátane víkendov v komplexnejšej štruktúre než v akej sa poskytuje v súčasnosti.

Klub dôchodcov

Klub dôchodcov bol zriadený v roku 1978 mestom Breznom a slúžil aj ako výdaj stravy pre osamelých seniorov a súčasne sa tu usporadúvali rôzne akcie. Aj v súčasnosti patrí medzi najaktívnejšie zo všetkých prostredí pre sociálnu kategóriu seniorov. V klube pracuje viacero záujmových krúžkov. V roku 2007 bolo zorganizovaných 13 veľkých spoločných akcií a podujatí. Klub má uzatvorené partnerstvo so 4 klubmi dôchodcov (Rožňava, Nižná Slaná, Bacúch, Šaľa). V roku 2007 bolo do klubu zapísaných približne 150 členov.

Stravovanie, práčovňa a ostatné služby

Mesto v roku 2007 uskutočnilo reorganizáciu poskytovaných služieb a zaviedlo nový systém pre seniorov formou odberných poukazov. Napriek tomu, že v súčasnosti nie je v prevádzke žiadna samostatná jedáleň s kuchyňou určená výlučne pre seniorov, mesto zabezpečuje službu stravovania dôchodcov v školských jedálňach pri základných školách. V roku 2007 túto možnosť využilo 1004 seniorov a odobratých bolo 15 212 obedov. Taktiež je zabezpečená služba prania bielizne za sociálne výhodné ceny v priestoroch na ulici B.Němcovej 25. Mesto má so súkromným podnikateľským subjektom uzavretú dohodu o výške poplatku pre seniorov v sume 15,- Sk za kilogram bielizne. Túto službu využíva v priemere 180 až 220 seniorov ročne.

ZDRAVOTNÍCTVO

BREZNIANSKA NEMOCNICA

Nemocnica s poliklinikou, nezisková organizácia vznikla v roku 2003 a jej členom je aj mesto Brezno; riaditeľom je od roku 2003 MUDr. **Anton Bučko**. Vyprofilovala sa na všeobecnú nemocnicu so spádovým územím okresu Brezno, ktorej hlavným predmetom činnosti je zabezpečenie akútnej a urgentnej zdravotníckej starostlivosti v regióne. V rámci prednemocničnej starostlivosti má licenciu na dve ambulancie rýchlej záchranej pomoci a dve ambulancie rýchlej lekárskej pomoci a súčasťou nemocničnej starostlivosti je urgentný príjem a oddelenie anesteziológie a intenzívnej medicíny. Vlastná nemocničná starostlivosť je realizovaná lôžkovým fondom v počte 284 lôžok, z ktorých 40 predstavujú lôžka v liečebni dlhodobo chorých do začleneného zdravotníckeho zariadenia. Breznianska nemocnica poskytuje niektoré odborné zdravotnícke služby aj pre okres Revúca a navštevujú ju aj pacienti z Tisovca a okolia. V priebehu roku 2007 skutočná obložnosť činila 65,32 percent, znížila sa v porovnaní s rokom 2006 o 3,26 percent. Priemerná ošetrovacia doba činila 7,24 dní, bez liečebne dlhodobo chorých 6,67 dní. Oproti roku 2006 sa znížila o 0,42 dní.

V nemocnici pracovalo v roku 2007 556 pracovníkov, čo je rovnaký počet ako v minulom roku.

Prehľad o evidenčnom počte pracovníkov vo fyzických osobách podľa jednotlivých kategórií a v porovnaní s minulým rokom uvádza nasledovná tabuľka:

Kategória	31.12.2006	31.12.2007	Rozdiel
Lekári	69	61	-8
Iní odb.zdrav.prac.	9	8	-1
Farmaceuti	1	1	0
SZP	191	186	-5
Laboranti a asistenti	119	119	0
THP	32	33	1
Robotníci a prev.zam.	135	148	13
Spolu	556	556	0

Najväčší podiel – až 33,45 percent tvorí stredný zdravotnícky personál, lekári predstavujú necelých 11 percent zamestnancov, robotníci a prevádzkoví pracovníci tvoria viac než štvrtinu zamestnancov.

Veľa o životnej úrovni určitej časti breznianskeho obyvateľstva hovoria nasledujúce tabuľky:

Vývoj priemernej mzdy v jednotlivých kategóriách

Kategórie zamestnancov/rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Lekári	26 280	30 350	30 937	31 973	32 178	34 296	38 483
Farmaceuti	15 178	21 166	20 643	17 955	20 316	24 058	27 672
Iní odborní zdrav. pracovníci	9 661	11 705	10 917	9 944	12 977	16 808	15 348
SZP	11 508	12 695	9 976	10 266	10 855	11 288	14 415
Laboranti	10 532	11 387	10 055	10 273	11 830	11 971	13 693
Asistenti	7 328	8 705	7 869	8 248	9 477	10 728	12 510
THP	9 130	10 265	10 667	11 655	11 730	14 498	17 058
Robotníci	5 920	7 110	6 670	7 129	6 261	8 682	9 493
Spolu NsP	10 927	12 781	11 541	11 934	12 191	13 473	15 867

Vývoj priemernej tarifnej mzdy v jednotlivých kategóriách

Kategórie zamestnancov/rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Lekári	13 809	16 619	9 378	9 762	11 405	11 447	17 288
Farmaceuti	11 273	16 915	9 464	10 392	11 242	11 399	12 425
Iní odborní zdrav. pracovníci	6 683	8 569	6 783	7 039	7 345	8 598	8 937
SZP	8 551	9 569	6 909	6 913	7 890	8 290	9 702
Laboranti	7 783	9 041	6 781	6 977	8 078	7 893	8 280
Asistenti	5 479	6 731	5 704	6 082	7 306	7 095	8 122
THP	5 841	7 413	6 874	7 323	7 632	8 517	10 545
Robotníci	4 270	5 424	4 960	5 430	5 031	6 391	6 654
Spolu NsP	7 403	8 926	6 575	6 828	7 507	7 922	9 236

OSTATNÉ ZDRAVOTNÍCTVO

Nie všetky zdravotné ambulancie sa nachádzajú v nemocnici tak, ako niekedy v minulosti. Tohto roku sa otvorili v meste ďalšie *ambulancie neštatných odborných a zubných lekárov*. Aj väčšina neštatných lekárov pre dospelých odišla z nemocnice a zriadili si ambulancie priamo v meste. Väčšie zdravotné stredisko – Polimed bolo otvorené na Rázusovej ulici č.39. Niekoľko lekárov má svoje ambulancie aj v polyfunkčnom objekte na

Ulici ČSA 12 a na Námestí Štefánika 8. Veľa zubných ambulancií je rozptýlených v meste v súkromných objektoch.

V meste je v súčasnosti už 8 *lekární*; jedna je priamo v nemocnici, dve na námestí, stará lekáreň je na Kuzmányho ulici, v polyfunkčnom dome na Malinovského ulici je lekáreň Aurum, ďalšia je na Ulici ČSA. Nová lekáreň bola otvorená v zdravotnom stredisku Polimed na Rázusovej ulici.

KULTÚRA

Organizácie

Mesto Brezno má vzhľadom na svoje administratívno-správne postavenie a geografickú polohu v porovnaní s inými sídlami špecifický kultúrny model so štandardom kultúrnej vybavenosti. Buduje sa viac rokov a odvíja sa od kultúrnej úrovne obyvateľstva, tradícií, ale predovšetkým od spoločensko-ekonomického potenciálu a materiálno-technického vybavenia kultúrnych zariadení. Na území mesta pôsobí v oblasti kultúry viac subjektov s rôznou organizačno-právnou formou, materiálnymi a finančnými podmienkami pre činnosť. Na spektre kultúrnej ponuky participujú organizácie, ktoré z hľadiska zdroja financovania môžeme rozdeliť do niekoľkých skupín: *z rozpočtu mesta je financované Mestské kultúrne stredisko* - mestská príspevková organizácia, do ktorej je začlenená mestská knižnica, dom kultúry, kino, noviny Horehronie, turisticko-informačná kancelária. *Z rozpočtu Banskobystrického samosprávneho kraja je financované Horehronské múzeum* – príspevková organizácia, ktorá okrem zbierkovej a výskumnej činnosti prispieva do spektra kultúrnej ponuky i poskytovaním kultúrnych služieb a realizovaním kultúrnych aktivít. Sídli v objekte mestskej radnice, ktorý má prenajatý od mesta. Spektrum participantov na mestskej kultúre dopĺňa aj tretí sektor so svojimi organizáciami a aktivitami. Tento v našom meste plní funkciu doplnkových alternatívnych kultúrnych produktov. K takýmto patrí *Občianske združenie NAIRAM* (pôsobí v známom Bombura klube). Pri mnohých celomestských slávnostiach sme mali možnosť vidieť vystúpenia *Skupiny historického šermu*, kultúrne aktivity v oblasti kresťanskej morálky realizuje Inštitút F. Salezského. V meste pôsobia aj dva kresťanské spevácke zbory; *Cirkevný zbor Apoštola Pavla a Miešaný spevácky zbor Jubilate Deo*. Do spektra kultúrnej ponuky prispievajú aj podnikateľské subjekty organizovaním tanečných podujatí a diskoték. Pravidelné hudobné produkcie sa konajú tohto roku. Formou poskytovania priestorov s úhradou prevádzkových nákladov aj finančným

príspevkom ročne podporuje mesto nasledovné súbory záujmovo-umeleckej činnosti: *Folklórny súbor Mostár, Detský folklórny súbor Šťastné detstvo, Dychový orchester mesta Brezna, Spevácky zbor mesta Brezna, Divadelný súbor Jána Chalupku mesta Brezna, Country skupina Vodopád, Tanečno-športový krúžok AJKA*

Kultúrne aktivity pre svojich členov aj nečlenov realizuje *Miestny odbor Matice slovenskej v Brezne*. Podujatia sú zamerané na rôzne vekové skupiny obyvateľstva a rôzne formy práce. Na schôdzkovú činnosť využíva bezplatne mestské priestory. V tomto roku boli matici pridelené nové priestory – má sídlo spolu s Horehronským múzeom v objekte starej mestskej radnice na Nám. Štefánika č.55

Z hľadiska materiálno-technického vybavenia organizácií podieľajúcich sa mestskej kultúre chýba v meste koncertná sieň a väčšie výstavné priestory. V rekonštrukcii synagógy sa nepokračuje od roku 2002. Aj keď pôvodne polyfunkčný kultúrny objekt – domu kultúry dnes chýbajú moderné klubové priestory a vhodnejšie technické vybavenie sály. Bol spracovaný projekt na jeho rekonštrukciu a mesto sa uchádzalo o finančnú podporu zo štrukturálnych fondov; v tomto smere však projekt nebol úspešný.

V tomto roku vzrástol knižný fond **Mestskej knižnice** o 274 zväzkov v hodnote takmer 90 tisíc korún. Zaregistrovalo sa len 2 096 čitateľov, čo je o 218 menej než minulý rok. Počet výpožičiek však stúpol o viac než 22 tisíc kusov. Tendencia k znižovaniu počtu čitateľov je evidentná asi v každom meste, nielen v Brezne. Hlavne mladí ľudia čoraz viac času trávia surfovaním na internete, takže na čítanie kníh im už neostáva čas.

Štatistika knižnice – hlavné ukazovatele činnosti:

Rok	Knižný fond	Výpožičky	Čitatelia	Pracovníci
1980	37 090	76 181	3 213	7
1985	51 911	98 970	3 070	7
1990	67 499	125 842	4 375	8
1995	67 412	117 258	4 459	8
2000	63 252	140 284	4 272	8
2002	60 384	123 528	3 338	8
2003	60 535	116 971	3 068	8
2004	61 497	112 657	2 778	8
2005	61 075	104 409	2 461	8
2006	61 181	97 838	2 314	7
2007	61 455	120 741	2 096	7

Podujatia

MESTSKÝ PLES

Tohtoročnú plesovú sezónu otvoril piaty Mestský reprezentačný ples v hoteli Ďumbier v sobotu 12. januára. Bezmála stoštyridsať hostí zažilo večer plný tanca, hudby a vynikajúceho jedla. Svoje kreácie predviedla tanečná skupina Stella zo Žiaru nad Hronom, ktorá je niekoľkonásobným majstrom Slovenska v spoločenských tancoch, ale aj tanečná skupina ExtravaDans z Bratislavy. O tanečnú zábavu sa postarali Maxím Turbulens zo susedného Česka, ale aj naša hudobná kapela The Elements z Čierneho Balogu. Prekvapením večera bola speváčka Iveta Bartošová. Organizáciu zabezpečoval mestský úrad. Primátor mesta pozval na ples vedúcich pracovníkov podnikov a organizácií v meste, predstaviteľov štátnej správy a samosprávy, pozvanie prijali aj poslanci NR SR.

ÚNIA ŽIEN ROKOVALA

V znamení Medzinárodného dňa žien sa nieslo rokovanie valného zhromaždenia Obvodnej organizácie Únie žien Slovenska Brezno, ktoré sa uskutočnilo v utorok 6. marca popoludní. Okrem členiek únie boli pozvané aj ženy - recitátorky z okresu Brezno, ktoré sa pravidelne zúčastňujú na Vansovej Lomničke. Predsedníčka organizácie **Ing. Mária Sabaková** v správe o činnosti za rok 2006 zhodnotila akcie, ktoré ženy zorganizovali alebo boli spoluorganizátorkami a účastníčkami. Podobne plánujú aj v tomto roku, napríklad 1. ročník prehliadky tvorivosti detí predškolského veku, Vansovej Lomničku, začiatok a ukončenie školského roka a iné. Tak ako doteraz, chcú spolupracovať hlavne s mestským kultúrnym strediskom, klubom dôchodcov, Maticou slovenskou a s občianskymi združeniami v okrese, ktoré pomáhajú ženám s rodinami a deťmi. Host'om rokovania bola numero logička Ing. Svetlana Šimurdová so zaujímavou prednáškou Jedlo ako liek - jedlo ako jed.

VÝSTAVA HRAČIEK

V Horehronskom múzeu 6. marca otvorili zaujímavú a pre všetky kategórie návštevníkov veľmi prít'azlivú výstavu. Pod názvom *Hračky starých rodičov* bola predstavená kolekcia detských hračiek súkromného zberateľa, ktorý svoju zbierku buduje viac rokov a do dnešných dní zhromaždil úctyhodný počet týchto predmetov. Na výstave ich bolo vyše šesťsto.

SVIATKY JARI

Horehronské múzeum v spolupráci s Miestnym odborom *Živeny* v Brezne pripravilo *veľkonočnú výstavu*, ktorá trvala od 14. marca do 23. marca. Znovu sme mali možnosť vo výstavných priestoroch múzea vidieť a kúpiť rôzne ozdobné predmety, kraslice a iné ľudovoumelecké výrobky.

K predsviatočnej atmosfére pred Veľkonočnými sviatkami prispelo v predposlednú marcovú nedeľu aj – tradičné ľudové divadlo – *vynášanie Moreny* v podaní členov detského folklórneho súboru Šťastné detstvo.

OBČIANSKE ZDRUŽENIE KREŠŤAN

Úvodné týždne a mesiace roka sa tradične spájajú s bilancovaním uplynulého obdobia. Nebolo to iné ani v občianskom združení Kresťan Brezno. V prvej polovici marca sa jeho členovia a hostia zišli na valnom zhromaždení. Správu o činnosti občianskeho združenia predniesol jeho predseda **Ján Zachar**. Skonštatoval, že rok 2006 bol ťažký a dá sa povedať prelomový. Priniesol množstvo podujatí, ale i skutočnosti, ktoré významným spôsobom zmenili život nielen združenia, ale i jeho dvoch hlavných súčasti - *Chrámového zboru apoštola Pavla a Komorného speváckeho zboru Vienaľ*. Podstatnou časťou činnosti bolo v spolupráci so spevokolom Jordán z evanjelického cirkevného zboru Východná nahranie CD nosiča s názvom *Ježiš náš priateľ*. Nahrávanie výberu piesní z evanjelického spevníka sa uskutočnilo v júni v Piaristickom kostole v Brezne a v evanjelickom kostole vo Východnej, kde bol brezniansky spevokol zároveň hosťom na nedeľných bohoslužbách. V júli zbor vystúpil na námestí v Brezne pri príležitosti sviatku Cyrila a Metoda, v auguste pri odhalení sochy Martina Rázusa, v októbri v rámci Chalupkovho Brezna spieval pri pamätnej tabuli K. Kuzmányho, pri soche J. Chalúpku a M. Rázusa a koncom mesiaca sa zúčastnil na posviacke položení základného kameňa evanjelického chrámu v Žiari nad Hronom. Rok ukončil dvoma koncertmi; začiatkom decembra vo Východnej na prezentácii nového CD nosiča spolu s ďalšími piatimi spevokolmi a potom na vianočnom benefičnom koncerte v rímskokatolíckom kostole v Brezne. „Komoráčik“ Vienaľ okrem spomínaných podujatí samostatne vystupoval v júli pri príležitosti 135. výročia úmrtia J. Chalúpku, v auguste na Ozvenách staroslovienčiny v Telgárte, v októbri v Banskej Bystrici na oslavách K. Kuzmányho pri pamätnej tabuli na evanjelickej fare a na námestí pri súsoší Moyzesa a Kuzmányho.

VÝSTAVA TROFEJÍ

Okresná organizácia Slovenského poľovníckeho zväzu v spolupráci s Obvodným lesným úradom v Brezne v dňoch 17. až 18. marca uskutočnila v priestoroch firmy Plastov chovateľskú prehliadku trofejí ulovených v roku 2006 v tridsiatich dvoch poľovných revíroch. Predseda osvetovej komisie Juraj Cibul'a konštatoval, že štrnásť revírov obhospodarujú poľovnícke združenia organizované v Slovenskom poľovníckom zväze s výmerou 43 236 ha, jedenásť revírov je obhospodarovaných v réžii Lesov SR, s. p., s výmerou 57 503 ha a sedem s výmerou 21 650 ha obhospodarujú iné poľovnícke subjekty. V okrese Brezno je dovedna obhospodarovaných 122 389 poľovných plôch, z čoho je 89 780 ha lesa, 32 512 poľovných pozemkov a 97 ha iných pozemkov a vodných plôch.

ZDRAVOTNE POSTIHNUTÍ BILANCOVALI

Tretiu marcovú sobotu bilancovali minuloročnú činnosť zdravotne postihnutí občania zo *Základnej organizácie Slovenského zväzu zdravotne postihnutých* v Brezne. V úvode výročnej schôdze privítali hostku - poslankyňu Mestského zastupiteľstva v Brezne a Banskobystrického samosprávneho kraja **Ing. Janku Mihalovičovú**. Činnosť organizácie, ktorá združuje 263 členov, zhodnotil jej predseda **Ondrej Repka**

VALNÉ ZHROMAŽDENIE MATICE SLOVENSKEJ

V nedeľu 25. marca v odpoľudňajších hodinách členovia Miestneho odboru Matice slovenskej v Brezne sa stretli na svojom valnom zhromaždení, aby hodnotili činnosť za uplynulé trojročné funkčné obdobie. Na valnom zhromaždení sa zúčastnil prvý podpredseda Matice slovenskej **Igor Kovačovič**, za krajskú radu Matice slovenskej **MUDr. Emília Bučková**. Rokovanie matičiarov prišiel pozdraviť kultúrnym programom kolektívny člen Základná škola Karola Rapoša. Kolektív tristodeväťdesiatjeden individuálnych členov a troch kolektívnych členov sa v predchádzajúcom funkčnom období rozšíril o *Klub Martina Rázusa Maroško*, za ktorý sa valnému zhromaždeniu prihovril jeho predseda **Štefan Giertli**.

Občianske združenie Kresťan v Brezne predložilo žiadosť o prijatie za ďalšieho kolektívneho člena. Žiadosť bola jednomyselne prijatá schválením dohody o vzájomnej spolupráci. Činnosť MO MS v Brezne podľa predloženej správy predstavovala priemerne tri podujatia mesačne. Boli zamerané na prácu s mládežou, na spomienky na významné osobnosti a udalosti, na náučnú činnosť, na spoluprácu so spisovateľmi, maliarmi a historikmi. Na valnom zhromaždení sa zúčastnili i tri najstaršie členky Matice slovenskej,

ktoré sa práve v tomto období dožívajú okrúhlych deväťdesiatin. Vzácnym členkám **Anne Capelovej, Jolane Brečkovej a Marte Húskovej** poďakovali za ich aktívne členstvo a popriali im hlavne zdravie do ďalších rokov života. Vo funkcii *predsedníčky Miestneho odboru Matice slovenskej v Brezne* pracovala uplynulých pätnásť rokov **Mária Macul'ová**, ktorá bola zároveň menovaná za *predsedníčku Oblastného pracoviska pre okres Brezno*. Na jej návrh do funkcie *predsedníčky miestneho odboru* bola zvolená **PhDr. Ing. Ivana Kružliakova**. Takto sa dve funkcie rozdelili medzi dve funkcionárky, čo matičnej činnosti v Brezne určite pomôže dosahovať ešte lepšie výsledky.

DEŇ UČITEĽOV

V obradnej sieni Mestského úradu v Brezne sa v stredu 28. marca konala slávnosť pri príležitosti Dňa učiteľov. Zúčastnilo sa na nej dvadsaťdva breznianskych pedagógov, ktorí sa v tomto roku dožívajú životného jubilea. V mene Zboru pre občianske záležitosti jubilantov privítala **Mária Žilinková**. V programe venovanom učiteľom účinkovali okrem členiek ZPOZ-u žiaci základnej umeleckej školy. Slávnostný prihovor predniesol poslanec mestského zastupiteľstva **Ján Pampurík**; učiteľom sa prihovril aj ako kolega – pedagóg . Potom odovzdal každému z učiteľov karafiát a sadu pier. Zároveň sa podpísali do Pamätnej knihy mesta Brezno.

VYNÁŠANIE MORENY

Morena – staroslovanská bohyňa zimy a smrti – je známa aj v dnešnom folklóre. Tradičné divadlo vynášania Moreny v prvú aprílovú nedeľu mohli Brežňania vidieť v podaní detského folklórneho súboru Šťastné detstvo. Utopenie Moreny tak zabezpečilo definitívny odchod zimy a privítanie jari.

SPEVÁČKY Z GRENOBLU V BREZNE

Na Kvetnú nedeľu – 1. apríla v Mestskom dome kultúry v Brezne vystúpil v rámci komorného vokálneho koncertu a pobytu na Horehroní Dames de choeur – dámsky komorný zbor z francúzskeho mesta Saint-Ismier pri Grenobli s dirigentkou Pascale Barrere. Program zboru bol orientovaný na francúzske šansóny starých majstrov a výber z diela G. B. Pergollesi – Stabat mater, s klavírnym sprievodom Dariny Turňovej. Toto teleso bolo v minulých dňoch hosťom Miešaného speváckeho zboru Collegium Cantus DMS z Banskej Bystrice, ktorý spoluúčinkoval na uvedenom koncerte samostatne i v spoločnom speve. Veľkú zásluhu na

uskutočnení tohto projektu a pobytu v Brezne mal nesporne veľký nadšenec **Mgr. Jaroslav Šurina**, riaditeľ Mestského kultúrneho strediska v Brezne, ktorý prezentoval svojim odborným výkladom pri prehliadke mesta Brezno ako jedno z vyspelých kultúrnych centier na Slovensku.

FURMANSKÁ SÚŤAŽ

Živou pozvánkou po uliciach mesta a na Mazornikove sa vo štvrtok 19. apríla začal *pokusný ročník Jozefovskej furmanskej súťaže* v Brezne na Lúčkach. Pod záštitou Asociácie furmanov Slovenska podujatie pre Brezno neobvykle zorganizovali bratia **Paľo, Milan a Peter Žilíkovci**. Pochádzajú z koniarskej rodiny, ich otec Timotej bol medzi koniarmi známy odborník a kupec. V sobotu sa na Lúčkách začali schádzať furmani domáci, ale aj vzdialení. Na prvýkrát sa ich zišlo šesťnásť. Pritiahli množstvo divákov, medzi ktorými nechýbal ani primátor **Ing. Jaroslav Demian**, riaditeľ mestských lesov **Ing. Milan Dolňan** či štátny tajomník ministerstva dopravy **Ing. Dušan Švantner**. Koniari súťažili v troch disciplínach; v slalome, v silovej súťaži v pare a v silovej súťaži po jednom koni. Parádne postroje, krásne zvieratá a ich gazdovia ukázali majstrovstvo ako udržať takmer neskrotnú silu koňa v rukách. Diváci dokonca mohli zazrieť medzi pomocníkmi furmanov aj mladú ženu, ktorá si počínala veľmi zručne. Absolútnym víťazom sa stal **Ľubo Dobrôtka** s pomocníkom Jurajom Makom s koňmi Rigom a Dežom z Chren ovca - Brusna.

PREHLIADKA SENIORSKÝCH SPEVÁKOV

V Mestskom dome kultúry v Brezne v piatok 20. apríla *Okresná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska* Brezno zorganizovala regionálnu prehliadku speváckych skupín seniorov. Po predchádzajúcich neúspešných pokusoch sa to v tomto roku podarilo. Na prehliadke sa zúčastnili seniori z okresov Banská Bystrica, Brezno a Revúca. Dovedna stodvadsaťpäť účinkujúcich zaspievalo pekné slovenské piesne typické pre jednotlivé regióny. V takmer zaplnenej sále sa program začal básňou Prekroč rieku v podaní Jaroslavy Ševcovej z Heľpy. Potom všetkých privítal predseda OO JDS v Brezne **Tibor Gilla**. Hostami prehliadky boli: primátor Brezna **Ing. Jaroslav Demian**, primátorka Revúcej **MVDr. Eva Cirenova**, prednosta Obvodného úradu v Brezne **Ing. Ján Medved'**, poslankyňa BBSK **Ing. Janka Mihalovičová**, predseda Regionálneho združenia miest a obcí Horehronia a Stredného rudohoria **Mgr. Jaroslav Berčík** a niekoľko starostov obcí a predsedov ZO JDS.

FESTIVAL COUNTRY

Breznianske námestie v sobotu 12. mája opäť po roku vytvorilo prekrásnu atmosféru už *16. ročníka festivalu country hudby a dobových tancov* nesúceho názov Country za mestskou stodolou. Dvadsiate štvrté narodeniny domácej hosťiteľskej skupiny Vodopád prišla do Brezna osláviť viac ako stovka hudobníkov, spevákov, tanečníkov doslova v hviezdnom medzinárodnom zložení. Jedinečnosť podujatia dotvárala priateľskosť, špičkové muzikantské zloženie, potlesk nadšeného publika, jarmočná nálada. Ani búrka, ktorá sa prehnala v podvečerných hodinách, neubrala na kráse tohto tradičného podujatia. Organizátori podujatia boli - mesto Brezno, Mestské kultúrne stredisko v Brezne, Infinity Média a country skupina Vodopád. Pri tejto príležitosti sa konal na námestí aj jarmok ľudových výrobkov.

DEŇ MATIEK

Druhú májovú nedeľu deti obdarúvali mamičky darčekmi, manželia svoje ženy kyticami. Na matky, staré a prastaré matky z Brezna nezabudol ani primátor mesta a členovia Zboru pre občianske záležitosti. Potešili ich darčekom v podobe milého kultúrneho programu, ktorý sa konal na historickom námestí.

VÝSTAVA OBRAZOV

V Horehronskom múzeu v Brezne vo štvrtok 31. mája sprístupnili výstavu obrázkov maľovaných na skle pod názvom *Krajina môjho detstva*. Autorom obrázkov bol **Ing. arch. Michal Škrovina**, pôvodom z Martina, koreňmi z Brezna. Jeho diela už boli inštalované na viacerých miestach na Slovensku aj v zahraničí (Česko, Poľsko, Francúzsko, Mexiko) v rámci širšie zameraných tematických vystav. Krajina môjho detstva je reprezentatívna výstava zachytávajúca viac ako tridsaťročné obdobie tvorby Michala Šklovinu.

DNI MESTA BREZNA 2007

Pod názvom Dni mesta Brezna sa v dňoch 31. mája – 2. júna konal komplex zaujímavých kultúrnych, športových a spoločenských podujatí pre všetky vekové kategórie.

Prvý deň s názvom *Deň detskej radosti a študentskej veselosti* začal alegorickým sprievodom študentov. Nasledovala haruľová šou a podujatia s názvom Námestie plné detí. Na Mestskom športovom štadióne prebiehali atletické preteky – súťaž žiakov o putovný pohár primátora mesta Brezna. Poobedie na námestí spestrila spevácka súťaž detí s názvom Breznostar 2007 a večerný koncert populárneho speváka Mariána Čekovského. Štvrtok patril

aj najkrajším študentkám stredných škôl, ktoré bojovali o titul *Miss stredných škôl* Piatok 1. júna patril partnerským mestám. Po pietnom akte pri soche gen. M. R. Štefánika nasledoval *2. ročník medzinárodného jazzového festivalu „Breznianska jazzmína*. Súčasťou festivalu boli zábavné a súťažné podujatia: súťaž o najrýchlejšieho čašníka, finále súťaže haruľová šou, súťaž o najrýchlejšie pitie piva, štart historických vozidiel. Na Mestskom štadióne sa konala olympiáda materských škôl. Počas dní mesta sa konal jarmok ľudovumeleckých výrobkov.

Sobotňajší deň – *Deň histórie* začali Dni mesta príhovorom primátora z historickej radnice. Po predstavení skupiny historického šermu Berezun z Brezna pod názvom „ Súd a poprava Kuruca Vlčka “ sme si pozreli historický výjav na motívy poviedky Františka Kreutza. V Horehronskom múzeu bola výstava „Život vo vojenskom tábore za vlády Žigmunda“ ukážky bojových umení z 15. a 17. storočia, stavanie tábora, dobovej kuchyne, strelnice. Tradičné podujatie - *Bomburovu šabl'a* – medzinárodná výstava kresleného humoru a satiry – 12. ročník súťaže sa v tomto roku sa konal na tému „Alkohol – metla ľudstva“. Vyhodnotenie súťaže a zároveň vernisáž výstavy sa konala v synagóge v sobotu popoludní. Tu bola umiestnená aj výstava Koláže Ernesta Svrčka. Vernisáž výstavy sa konala taktiež v sobotu popoludní, pri príležitosti životného jubilea autora. Vo večerných hodinách ukončil Dni mesta Galaprogram, v ktorom účinkovali: Zuzana Smatanová, Pavol Hammel, skupiny historického šermu Berezun a Via Cassa, cirkus Odesa... Podujatie ukončil ohňostroj a vystúpenie skupiny Funkastic.

Do programu Dní mesta bolo zaradené aj tradičné podujatie k MDD – *Cesta rozprávkovým lesom*, na ktoré pozval organizátor - Turistický oddiel detí z celého mesta.

ÚSPECHY DIVADELNÉHO SÚBORU JÁNA CHALUPKU

V nedeľu 18. marca sa v Medzibrode skončil piaty ročník *regionálnej súťažnej prehliadky neprofesionálneho divadla* okresov Banská Bystrica a Brezno s názvom Tajovského divadelné dni 2007. Medzi desiatimi divadelnými súbormi z okresu Brezno reprezentoval aj Divadelný súbor Jana Chalúpku mesta Brezna. Za inscenáciu hry F. Urbana Pani richtárka si odniesol *Palmu víťazstva a postup na krajskú prehliadku* do Revúcej. Štúdio mladých pri divadle a Centrum voľného času Brezno obsadilo 3. miesto. Ceny za herecké výkony odborná porota udelila **Alžbete Vagadayovej, Markéte Gregušovej a Matejovi Struhárovi.**

V dňoch 23. až 29. apríla sa v Čadci a Rakovej uskutočnila už *40. národná súťaž - prehliadka ochotníckych divadelných súborov* s inscenáciami pôvodnej slovenskej

dramatickej tvorby. Divadelný súbor Jana Chalupku z Brezna sa na tomto významnom podujatí vo svojej histórii zúčastnil už po dvadsiatykrát, pričom na jeho prvom ročníku v roku 1968 zvíťazil. O to viac teší fakt, že Chalupkovi aj tento krát zvíťazili a získali postup na tohtoročnú Scénickú žatvu do Martina a nomináciu na medzinárodný divadelný festival.

Od piatka 15. do nedele 17. júna sa konala v Tlmačoch *celošťátna prehliadka neprofesionálneho činoherného divadla* „Tlmačské činohranie“. Všetkých Brežňanov potešilo, že *hlavnú cenu festivalu získal Divadelný súbor Jána Chalupku* mesta Brezno za inscenáciu hry Ferka Urbánka Pani richtárka. Prvýkrát v histórii celošťátnych prehliadok porota udelila aj cenu za kolektívny herecky výkon celému súboru. Je to najvyššie ocenenie, veď cena bola udelená všetkým ôsmim aktérom za takmer profesionálne zvládnutie svojich postáv.

OSLAVY V BREZNIANSKEJ FARNOSTI

Od pondelka 13. do nedele 18. augusta svoju činnosť v rímskokatolíckej farnosti predstavovali rehole sestier Albertínok, Malých sestier Ježišových, Karmelitánok, rehole palotínov a saleziánov. V stredu privítali bývalého kaplána **Pavla Pecku**, ktorý bol v júli vymenovaný za správcu farnosti v Hornej Štubni. Vyvrcholením celotýždňových „hodov“ vo farnosti bola slávnostná svätá omša pátra **Jána Kováča**, provinciála rehole piaristov, ktorá v meste pôsobila v rokoch 1675 - 1857. Pohostenie za zvukov Ľudovej hudby – agapé uzavrelo program osláv.

WESTERNOVÉ PRETEKY

Nízkotatranský pohár 2007 prilákal posledný augustový víkend do Podkoreňovej množstvo návštevníkov na zábavu vo westernovom štýle, kde nechýbali adrenalínové preteky, rodeo, country hudba, dobré jedlá, pitie, stanovanie a vynikajúca atmosféra. Barrel Race v triede mládež vyhrala **Zuzka Sklenárová** na koni Mohykán (Duel Nitra), v Cutting-u zvíťazil **Milan Klimčík** na koni Dual Chick Playboy (Ranč North Orava), v Lasovaní a Cattle Penning-u bol najlepší **Vladimír Pandula** na koni Gipsy Rusky (Ranč Červená Skala) a v Team Penning-u opäť **Vladimír Pandula** s Gypsy Ruskym a **Martin Kučírek** na koni Bobs Acre Mover (Ranč Hostova).

ROZLÚČKA S LETOM

Diel privítal v sobotu 15. septembra každého, koho neodradili vrtochy počasia, či už prišiel pešo, na bicykli, voze alebo aute. Dvojicu moderátorov neopúšťala dobrá nálada ani v daždi, ktorý preriedil súťažiach aktivých účastníkov firemných a rodinných hier. Pílenie dreva bruchačkou, zatĺkanie dlhých klincov malým kladivom, slalom s fúrikom, beh so snežnicami, streľba vzduchovkou na terč a kráčanie na chodúľoch – to boli disciplíny, ktoré preverili kondíciu a zohranosť trojčlenných tímov. Úvod kultúrneho programu patril hercovi **Michalovi Dočolomanskému**, pieseň Zbohom bud'... zo známeho muzikálu Na skle maľované si s nim schuti zaspievala väčšina návštevníkov Rozlúčky s letom na Diele. Po ňom vystúpila seniorská časť folklórneho súboru Mostár z Brezna, Bukovinka z Braväcova, tanečná skupina AJKA, speváci Lenka Kováčikova z Čierneho Balogu, hudobné skupiny Los Babraccos a Katarzia z Brezna. V prestávkach kultúrneho programu sa prezentovali ukážkami práce psovodi štátnej polície, hasiči, členovia občianskeho združenia Jesienok predviedli výrobu syra a pracovníci mestských lesov prácu s drevom. Pre najmladších účastníkov organizátori pripravili prvú Horehronskú šarkaniádu. Hoci poveternostné podmienky šarkanom priali, vyhliadková jazda v balóne sa pre silný vietor neuskutočnila. Povoziť po Diele sa mohli návštevníci automobilmi Mitsubishi alebo vozmi ťahanými koňmi. Westernový šport mal zastúpenie v dvoch jazdkyniach.

DIVADELNÁ CHALÚPKA 2007

Do Brezna sa opäť našahovali múzy. Obyvatelia Brezna, ale aj Podbrezovej, Závadky, Pohronskej Polhory, Valaskej a Čierneho Balogu mohli od 19. do 21. septembra navštíviť divadelné predstavenia. Stalo sa tak v rámci tretieho ročníka inšpiratívneho festivalu Divadelná Chalupka. Organizátormi podujatia boli Stredoslovenské osvetové stredisko, mesto Brezno a Divadelný súbor Jana Chalúpku. Festival, ktorý už v predchádzajúcich ročníkoch dal najavo, že podobná akcia má v tomto kraji svoje opodstatnenie a miesto, to vo svojom tretom ročníku potvrdil. Dramaturgia festivalu okrem tradičnejších inscenácií slovenskej a svetovej klasiky zaradila do programu aj inscenácie alternatívneho razenia a inscenácie určené detskému divákovi. Možnosť navštíviť divadlo tak dostali naozaj všetky vekové kategórie. V trojdňovom divadelnom kolotoči mali diváci možnosť vidieť napr. popradské *Divadlo COMMEDIA*, *Celkom malé divadlo* z Levíc, *Bábkové divadlo jedného herca* - z Ružomberka, *Divadlo Materinky* zo Šale, *A-Divadlo* a *Divadlo Shanti* z Prievidze, *Divadlo*

J. Záborského z Prešova. Na festivale sa zúčastnili aj zahraničné súbory – napr. *Divadlo VHV* z Báčskeho Petrovca (Srbsko), *Jarka Holasová* z Hradca Králové (Česká republika).

VÝROČIE DYCHOVEJ HUDBY

Dychový orchester mesta Brezno, ako ho poznáme dnes, vznikol pred päťdesiatimi piatimi rokmi z členov bývalej hasičskej hudby, ktorá pôsobila už od roku 1876. Teda tradícia dychovej hudby v Brezne je už 130-ročná. Od založenia orchestra bol dirigentom hudby **Jozef Knoško**, ktorého vystriedal **Štefan Horský** a neskôr **Ing. Ivan Sýkorka**. Počas dlhej histórie orchester úspešne reprezentoval na mnohých domácich aj zahraničných festivaloch. Popri „veľkom“ orchestri účinkuje aj malá dychová hudba Mostárenka, ktorá je zameraná najmä na skladby so spevom, tanečné a ľudové piesne. Mostárenka účinkuje na rôznych oslavách, zábavách a príležitostných podujatiach. Medzi miesta, kde možno počuť dychovku z Brezna, patria promenádne koncerty, oslavy i pietne spomienky. Pravidelne koncertuje na námestí, v mestskom dome kultúry, v chrámoch na cirkevných slávnostiach alebo benefičných koncertoch. Členov orchestra spája radosť z hry, umeleckého vyžitia a spoločné stráveného voľného času v priateľskom kolektíve. Súčasným vedúcim súboru je **Ing. Ivan Sýkorka**. Tohto roku si dychový orchester mesta Brezna pripomenul **55. výročie svojich novodobých dejín**. Oslavy sa konali v piatok 28. septembra, pozostávali z dvoch častí. Na koncerte na námestí pod zvonnicou slávnostnou predohrou *Facilis* sa začal hodinový prúd melódii, ktorými sa dychovkári snažili spríjemniť jesenné popoludnie a s poslucháčmi sa podeliť o radosť a energiu, ktorá z nich prúdi. Odznela pestrá paleta melódii a rytmov domácich aj zahraničných autorov. Vytvorili tak na námestí peknú piatkovú popoludňajšiu atmosféru. Na slávnostnú večeru si pozvali hostí z partnerských dychových hudieb, zo združenia, z mesta a rodinných príslušníkov. Súčasťou večera bolo udeľovanie ocenení. Jedno z nich dostal aj **Štefan Horský** za úspešné a dlhoročné vedenie dychovej hudby Mostárenka, ktorý odovzdal jej umelecké vedenie. V tomto období nastáva akési obrodenie. Dychovkárska omladina chce do činnosti orchestra vliať novú krv.

HOREHRONSKÝ FESTIVAL SPEVU

Vystúpením Speváckeho zboru pri Miestnom odbore Matice slovenskej vo Valaskej sa vo štvrtok 4. októbra v rímskokatolíckom kostole v Brezne začal **ôsmy ročník Horehronských slávností zborového spevu**. Koná sa v Brezne každý druhý rok už od roku 1994. Počas troch dní sa milovníkom zborového spevu predstavilo deväť kolektívov.

V prvom festivalovom koncerte, ktorý by mohol mať prívlastok „horehronský“, okrem spevákov z Valaskej účinkoval Spevácky zbor Evanjelického gymnázia v Tisovci, spevácky zbor Collegium Cantus pri Dome Matice slovenskej v Banskej Bystrici a Chrámový zbor apoštola Pavla z Brezna. Na druhom chrámovom koncerte v evanjelickom kostole sa predstavil Gréckokatolícky spevácky zbor pri Chráme sv. Petra a Pavla v Bardejove v spoločnom vystúpení s Chrámovým zborom apoštola Pavla v Brezne, Spevácky zbor mesta Prešov – Moyzes, Spevácky zbor mesta Brezna a miešaný spevácky zbor Sine Nomine z partnerského poľského Ciechanowa. Tieto kolektívy so Zvolenským speváckym zborom (bez Chrámového zboru apoštola Pavla) účinkovali aj na záverečnom treťom festivalovom koncerte, resp. galaprograme v mestskom dome kultúry. Pôvodne mal na festivale spievať aj spevácky zbor Edelweiss z ukrajinského Ľvova, no tesne pred podujatím sa ospravedlnil. Festival, ktorý je nesúťažnou prehliadkou domácich a zahraničných zborov, sa vyznačoval pestrou dramaturgiou, kde nechýbali sakrálne a gospelové skladby, hymnické i ľudové piesne, spirituály a rôzne piesne našich a svetových skladateľov.

V rámci sprievodného programu účastníci absolvovali aj jazdu Čiernohronskou železnicou, navštívili Lesnícky skanzen vo Vydrove a stretli sa na spoločenskom večere v mestskom dome kultúry. Dirigentov a organizačných vedúcich zborov na pôde mestského úradu prijal primátor Ing. Jaroslav Demian, ktorý mal záštitu nad festivalom. Na prijatí sa zúčastnila aj oficiálna delegácia z partnerského Ciechanowa na čele s Boženou Zywieckou. Podľa vyjadrenia Ing. Jaroslava Demiana, tento ročník bol veľmi úspešný. Zdôraznil, že mesto vykoná všetko pre to, aby toto krásne podujatie malo ďalšie pokračovanie.

DETSKÉ CHALUPKOVO BREZNO

V čase, keď vrcholili prípravy na 40. ročník Chalupkovho Brezna, horehronskí „škôlkari“ už súťažili. V stredu 10. októbra sa v Základnej škole s materskou školou MPČĽ v Brezne totiž uskutočnil 1. ročník prehliadky tvorivosti detí predškolského veku z okresu Brezno. Hlavným organizátorom Detského Chalupkovho Brezna bolo mesto v spolupráci s Mestským kultúrnym strediskom, materskými školami v Brezne a Úniou žien Slovenska. Na podujatí sa zúčastnil primátor Brezna **Ing. Jaroslav Demian**, prednosta mestského úradu **Ing. Anton Jurša**, zástupcovia odboru školstva a sociálnych vecí, Štátnej školskej inšpekcie a školského úradu Polomka. Po privítaní riaditeľom školy **Mgr. Miloslavom Brodským** prehliadku tvorivosti otvoril riaditeľ Mestského kultúrneho strediska **Július Obernauer**.

Radostná a tvorivá atmosféra sprevádzala súťažné prehliadky v troch kategóriách:

prednes poézie a prózy, hra na flaute a zvonkohre, tvorivá dielna výtvarných prac. Malí súťažiaci zahnali trému a aktívne motivovaní svojimi učiteľkami s úsmevom na tváričkách presviedčali, aké talenty v nich driemu. Zo sveta rozprávky sa hravou formou dostali do sveta súťaže. Výkony jednotlivcov porota zaradila do zlatého, strieborného a bronzového pásma. So slovami, že všetci sa už tešia na 2. ročník Detského Chalupkovho Brezna, riaditeľ Mestského kultúrneho strediska podujatie ukončil.

CHALUPKOVO BREZNO

Brezno sa už po štyridsiaty krát od piatka 12. do nedele 14. októbra stalo hostiteľom a spoluorganizátorom súťaže záujmovej umeleckej tvorivosti slovenských učiteľov. Na podujatí, nad ktorým záštitu prevzali minister školstva a minister kultúry, sa v deviatich súťažných kategóriách predstavilo vyše stopäťdesiat súťažiacich z celého Slovenska i zo zahraničia. Pri kolíske Chalupkovho Brezna pred štyridsiatimi rokmi stali, a dodnes mu ostali verní, **Ivan Hal'ama, Ladislav Bartko a Ladislav Šimon**. Predsedom organizačného výboru je od roku 1996 **Mgr. Jaroslav Šurina**.

Výsledky najvýznamnejšej akcie slovenských učiteľov v oblasti kultúry vyhlásili na sobotňajšom Večere víťazov. Laureátmi 40. ročníka Chalupkovho Brezna sa stali: **Mgr. Miroslava Frankovka** (Gymnázium Púchov) za umelecký prednes poézie, **Mgr. Tatiana Dolinka** (ZŠ Žilina) za umelecký prednes z tvorby pre deti a mládež, **Mgr. Martina Bolešová** (Gymnázium Púchov) za literárnu tvorbu - poézia, **Mgr. Valentín Sefčík** (ZŠ Bertotovce) za literárnu tvorbu pre deti a mládež, **Július Deke** (ZUŠ Malacky) za hru na hudobnom nástroji - gitara, **PaedDr. Mária Labošová** (ZUŠ Revúca) za výtvarnú tvorbu. Cenu prezidenta republiky udelili **Ivane Trangošovej** (ZUŠ Nová Dubnica) a **Michalovi Matejčíkovi** (ZUŠ Pusté Uľany) - komorné duo, cenu ministerstva školstva **Anne Plecitez** z Piešťan za dlhoročnú aktívnu interpretáciu pôvodnej slovenskej literárnej tvorby, cenu Odborového zväzu PS a V **Emílii Šipulovej** z Púchova za literárnu tvorbu - poézia, cenu predsedu BBSK **Mgr. Dagmar Janisovej** (ZŠ Zemianska Olča) za literárnu tvorbu - poéziu, cenu prednostu KSU v B. Bystrici **Mgr. Mariane Fröhlichovej** (ZUŠ Revúca) za výtvarnú tvorbu, cenu primátora Brezna **Elene Kmet'ovej** z Nadlaku za šírenie slovenského národného povedomia medzi krajanmi v Rumunsku. Vedúci kancelárie prezidenta republiky ocenil aj zakladateľov Chalupkovho Brezna **doc. Ladislava Bartka, prof. Ladislava Šimona, Ivana Hal'amu a PaedDr. Mateja Kána**, ktorý stál na čele organizačného výboru dvadsať ročníkov. Z horehronských učiteľov do bronzového pásma v kategórii umelecký prednes -

poézia zaradili **Máriu Brveníkovú** (MŠ Brezno), **Mgr. Máriu Pacerovú** (ZŠ Valaská), ktorá aj v kategórii literárna tvorba - poézia bola zaradená do bronzového pásma, do bronzového pásma v kategórii literárna tvorba pre deti a mládež **Mgr. Vieru Teslárovú** z Pohorelej a **Libušu Halajovú** z Brezna, do bronzového pásma v speve Ľudovej piesne duo **Mgr. Vieru Teslarovú**, **Máriu Polákovú** z Pohorelej a **PaedDr. Lukáša Janošku** z Pohorelej, v hre na hudobnom nástroji do zlatého pásma **Mgr. Dagmar Trangošovú** - klavír a do bronzového pásma **Mariana Holbu** - gitara (obaja ZUŠ Brezno). Súčasťou jubilejného Chalupkovho Brezna boli Dni piaristickej rehole, ktoré pripravili maticiari, Rehoľa piaristov na Slovensku, Rímskokatolícky farský úrad a Horehronské múzeum v Brezne. Pozostávali z odborného seminára Piaristi v Brezne (1673 - 1856), slávnostného odhalenia pamätnej tabule breznianskym piaristom na budove bývalého piaristického gymnázia a z vernisáže výstavy Piaristi v Brezne v Horehronskom múzeu „na trinástke“.

VÝROČIE NARODENIA RÁZUSA

Členovia *Klubu Martina Rázusa Maroško* pri Miestnom odbore Matice slovenskej v Brezne si pripomenuli 119. výročie narodenia Martina Rázusa. V predvečer tohto výročia - v stredu 17. októbra - položili kyticu pri jeho soche v parku na námestí. Osobnosť evanjelického kňaza, spisovateľa a politika priblížil predseda klubu **Štefan Giertli**, v kultúrnom programe vystúpili študenti - gymnazisti, ktorý pripravili pod vedením profesorky **PhDr. Danky Jakubčovej** recitačné pásmo. Hymnická pieseň *Kto za pravdu horí* dala bodku za milou spomienkou.

KONCERT PRE VERONIKU

Veronika Zemková je štvorročné dievčatko, ktorému zákerná choroba nedovoľuje prežívať plnohodnotné detstvo. Napriek nepriazni osudu v jej krásnych očkách stále žiaria iskričky. „Aby Veronikine zvedavé, ihravé očka stále iskrili radosťou, aby v nich mala ohníky radosti, veselosti, ihravosti, rozhodli sme sa podporiť jej liečbu,“ - povedal organizátor benefičného koncertu, riaditeľ Mestského kultúrneho strediska **Július Obernauer**. Podnet na zorganizovanie koncertu dala Veronikina teta Stanka Kokavcová, členka čiernobalockej rockovej kapely The Elements, ktorá spolu s ďalšími v piatok 26. októbra účinkovala bez nároku na honorár. Výťažok z benefičného koncertu vo výške 27 250 korún odovzdal Július Obernauer odovzdal Veronikiným rodičom. Veronika však na liečenie svojej choroby získala finančné dary od viacerých jednotlivcov a organizácií. Dexia banka zriadila osobitný účet, na

ktorom vyzbierala 12 500 korún, firma Infinity Media darovala 15 000 korún, Lions klub Brezno venoval 20 000 korún, Nadácia ŽP Podbrezová prispela sumou 10 000 korún. Brezniansky rodák, populárny spevák Pavol Habera daroval Veronike 15 000 korún, pekným gestom bola aj zbierka študentov Hotelovej a Obchodnej akadémie, ktorí vyzbierali 4 200 korún.

STRUNOBRANIE 2007

V sobotu 17. novembra sa v breznianskom M-klube uskutočnila *krajská prehliadka hudobných skupín a sólistov viacerých hudobných žánrov Strunobranie 2007*. Na prehliadke sa zúčastnili folková skupina Jasoň zo Sklených Teplíc, pesničkári Martin Libič a Rado Bútor z Vlkanovej, Dominika Fricová zo Žiaru nad Hronom, Michal Récky a Matej Struhár z Brezna, ako hosť vystúpila špičková country skupina Vrtáci z Českého Těšína.

V príjemnej, takmer rodinnej atmosfére predviedli súťažiaci kvalitné výkony. Porota konštatovala vyrovnanosť jednotlivých interpretov a naozaj ťažké rozhodovanie o postupujúcich na celoslovenský festival, ktorý bude začiatkom júla 2008. Verdikt nakoniec znel, že postupujúcimi sú skupina Jasoň a pesničkári **Martin Libič s Radom Bútorom a Michal Récky**. Trochu negatívnym rysom prehliadky bola nízka divácka účasť.

FRANCÚZSKE DNI

Pätnásty ročník podujatia Francúzske dni vyvrcholil v utorok 30. októbra galakonzertom Ruža veľkým dušiam, ktorý organizátori venovali **Vladimírovi Valachovi a Barbare Nivetovej**, čestným občanom mesta Brezna. Ešte predtým vzácných hostí na čele s veľvyslancom Francúzskej republiky **Henry Cunym** prijal primátor Brezna a pri príležitosti *10. výročia podpísania partnerskej zmluvy medzi Breznom a Meudonom* k pamätníku M. R. Štefánika položili vence. Výnimočnú atmosféru jubilejného podujatia podčiarklo udelenie krištáľových srdc od Spoločnosti Ferdinanda Martinengu, ktoré manželka zosnulého zakladajúceho prezidenta Francúzsko-slovenskej obchodnej komory a bývalého veľvyslancu vo Francúzsku **Vladimíra Valacha** odovzdala: veľvyslancovi Francúzskej republiky **Henrymu Cunymu**, predsedovi Spolku rodákov z českých krajín a Slovenska vo Francúzsku **Danielovi Compagnonovi**, zástupcovi primátora Meudonu **Georgesovi Kochovi** (ospravedlnil sa a poslal pozdravný list), bývalému primátorovi Brezna **Vladimírovi Faškovi**, bývalému prezidentovi Francúzsko-slovenskej obchodnej komory **Igorovi Schmidtovi**,

primátorovi Brezna **Jaroslavovi Demianovi** a predsedovi Spolku slovensko-francúzskych vzťahov **Jaroslavovi Šurinovi**.

PODSTAVEKOVA HELIGÓNKA

Už po siedmy krát sa v sobotu 11. novembra v mestskom dome kultúry stretli priatelia heligónky, aby potešili seba i priaznivcov tohto sólového hudobného nástroja. Dôkazom toho, že ľudová hudba má v Brezne veľa priaznivcov bola skutočnosť, že už týždeň pred konaním podujatia boli vstupenky vypredané. Tentokrát sa organizátori – **Peter Berčíkovci a Ján Weiss** pozvali na tento *celoslovenský festival* štyridsaťpäť účinkujúcich takmer z celého Slovenska. Program bol zameraný na hráčske zoskupenia v hre na heligónke – od dvojíc až po šesťčlennú partiu chlapov. Plná sála divákov reagovala počas vystúpení spontánnym potleskom.

ONDREJSKÝ JARMOK

V dňoch 23. - 25. novembra sa konal na breznianskom námestí už 519. tradičný Ondrejský jarmok. Trhovníci a kupujúci rínok zaplnili už vo štvrtok. Na mestskom úrade vydali pre predávajúcich 225 povolení. V porovnaní s ostatnými rokmi bolo menej predávajúcich a určite aj kupujúcich. Niektorí predávajúci mali len minimálne tržby, a tak napriek tomu, že mali vyplatené na tri dni, odchádzali domov už v piatok. Nechýbali stánky s ľudovými výrobkami a cukrovinkami. Tieto boli umiestnené na novom námestí. Stánky s občerstvením boli umiestnené na parkovisku za obchodným domom Jednota, takže návštevníci Brezna sa tu mohli po nákupoch občerstvovať do neskorých večerných hodín. Ostatné stánky s odevmi a spotrebným tovarom boli umiestnené na ulici Boženy Němcovej až po poštu a na chodníkoch prilahlých k námestiu. Na základe pozvania Mestského kultúrneho strediska a Mestského úradu v Brezne pod záštitou Domu slovenskej kultúry v Békescabe sa na tohtoročnom Ondrejskom jarmoku predstavili aj krajanovia žijúci na Dolnej zemi. Zavítali do Brezna z Báčskeho Petrovca v Srbsku, z Nadlaku v Rumunsku, zo Sarvaša, Totkomlosu a z Bekesskej Čaby v Maďarsku. Pre návštevníkov jarmoku pripravili ich vychýrené špeciality – bobguľáš, klobásu, šarmu, papriku, domáce cestoviny.... ako aj ľudovomelecké výrobky. Počas prezentácie sa o dobrú náladu postarala ľudová hudba zo Sarvaša, speváčky z Báčskeho Petrovca a ďalší sólisti.

ANKETA TOP 7

Vo štvrtok 13. decembra sa v Mestskom dome kultúry konalo slávnostné vyhlásenie výsledkov ankety TOP 7 Brezna 2007. Zorganizovala ju po štvrtýkrát súkromná reklamná agentúra v spolupráci s mestom.

Účastníci ankety dávali svoje hlasy asi mesiac pred vyhlásením najlepšiemu podniku, organizácii, škole, spoločnosti, zubnému lekárovi, zamestnancovi inštitúcie a osobnosti. Pribudla aj ďalšia kategória – Zaujímavosť regiónu. Hlasovalo sa formou odovzdávania anketových lístkov aj prostredníctvom internetu. Príťažlivý pre divákov bol hlavne kultúrny program, kde vystúpili: Sisa Sklovská, skupina brazílskeho bojového tanca Capoeira Oxumare, rocková kapela The Elements a moderoval ho známy Ľudovít „Mravec“ Jakubovíc. Na záver večera venovali všetci účinkujúci spoločne 30 000 korún na liečbu onkologicky chorej Veroniky Zemkovej. Po ukončení vyhlasovania pozvali organizátori hostí na slávnostnú recepciu.

Výsledky ankety v jednotlivých kategóriách:

Druh ocenenia:

- * TOP ŠKOLA
- * TOP ORGANIZÁCIA
- * TOP PODNIK
- * TOP ZUBNÝ LEKÁR
- * TOP PODNIKATEĽ
- * TOP SPOLOČNOSŤ
- * TOP OSOBNOSŤ
- * TOP ZAUJÍMAVOSŤ REGIÓNU
- * ABSOLÚTNY TOP

Vít'az ankety:

- Obchodná akadémia**
- Divadelný súbor Jána Chalupku**
- Piccolo café**
- MUDr. Pavol Ponický**
- Martina Malíková**
- Pekáreň U Flosníkov**
- Juraj Sanitra**
- Čiernohronská železnica**
- Elena Fat'únová**

PREDVIANOČNÁ A VIANOČNÁ ATMOSFÉRA

Do príjemnej atmosféry Vianoc v Brezne prispela *vianočná výzdoba*. Bola nainštalovaná na starej radnici i na veži; drobné svietiace žiarovky lemovali jednotlivé objekty a ľuďom sa veľmi páčili. Efektne boli aj žiarovky namontované na stromoch na námestí.

K atmosfére Vianoc prispel aj *drevený ľudový betlehem*, ktorý je výsledkom práce amatérskych výtvarníkov z regiónu (Peter Blaha, Vladimír Brozman, Ján Caban, Juraj Pančuška, Ján Pindiak, Pavel Siman, Jozef Slivka, Matúš Tesák) a Pavla Matušku z českých

Třebochovic pod Orebem. Vytvorili ho počas dvoch rezbárskych dielní konaných v rámci Dní mesta v rokoch 2003 a 2004. Bol už piaty rok umiestnený pod drevenou strieškou blízko rímskokatolíckeho kostola. Pozostáva zo sedemnástich figúr vysokých dva a pol metra. Od Mikuláša až do Troch kráľov býva odvtedy každoročne vystavený v tomto priestore ako dôkaz vysokej zručnosti amatérskych rezbárov a prispieva k zvýšeniu hodnoty duchovného života Brežňanov.

Okrem slávnostnej výzdoby mesta prispeli do príjemnej atmosféry aj organizátori mnohých podujatí. Vo veľkej sále hotela Ďumbier sa prezentovala počas dvoch dní Hotelová akadémia *výstavou cukrárenských výrobkov*, ukážok slávnostného stolovania, prípravy miešaných nápojov a zdobenia tradičných vianočných medovníkov z tvorby študentov.

V Horehronskom múzeu sa konala od 4. decembra tradičná predajná *výstava vianočných ozdôb*, pečiva, odevných doplnkov a rôznych iných darčkových predmetov. Usporiadatelia podujatia – Horehronské múzeum a Miestny odbor Živeny prispeli do predvianočnej atmosféry aj reprodukovanou hudbou, ktorú bolo počuť v mieste výstavy počas celého dňa. K tradičným *výstavám cukrárenských výrobkov* s vianočnou tematikou patria Gastrovianoce Hotelovej akadémie v Brezne, ktorú si mohli aj tohto roku pozrieť návštevníci v Horehronskom múzeu od 4. decembra. Po názvom *Vianočná pošta bola v múzeu inštalovaná výstava historických pohľadníc zo zbierok múzea*. Pod názvom *v Nebi sa uvidíme* sa konal 16. decembra benefičný koncert v rímsko-katolíckom kostole, kde účinkovali Chrámový zbor Apoštola Pavla, súrodenci Bažíkovci, Pravoslávny katedrálny zbor Prešov, Mužský spevácky zbor z Tisovca a ďalší.

Na Mikuláša 6. decembra sa zapálil za účasti mnohých detí *vianočný stromček* na námestí. Pred zapálením sa deti mohli povoziť s Mikulášom v peknom červenom kostýme na koči okolo námestia, na pódiu potom rozdával z veľkého koša darčeky. Podujatie pripravil Kresťansko-demokratický klub v Brezne a Mestské kultúrne stredisko.

Už od 10. decembra predávali pri mestskej veži členovia LIONS klubu Brezno *tradičný vianočný punč*. Na otvorení predaja sa zúčastnil aj primátor mesta, ktorého privítal predseda klubu Ing. **Ján Ježek**. Počas dvoch týždňov sa ľudia zastavovali pri veži, aby podporili charitatívnu činnosť klubu. Výťažok z akcie venovali na kúpenie hlasom ovládaného počítača pre nevidiaceho Ondreja Petra.

Množstvo podujatí sa potom konalo v mestskom dome kultúry. Žiaci základných škôl Pionierska 2 a 4 pripravili 18. decembra *vianočnú akadémiu* a slávnostný program, pod názvom „*Pokoj vám*“ pripravil predvianočný program folklórny súbor Mostár, hosťom programu bol folklórny súbor Urpín z Banskej Bystrice. Spevácky zbor mesta Brezna,

Dychový orchester a SFS Šťastné detstvo pozvali na *Spoločný vianočný koncert* do domu kultúry. K vianočnej atmosfére prispel aj divadelný súbor Jána Chalupku *poslednou reprízou divadelnej hry Pani richtárka*.

Počas Vianoc vystúpili v kostoloch v meste i na Mazorníkove spevácke zbory aj detský folklórny súbor.

Silvestrovské zábavy sa konali v hoteli Ďumbier, v Omega klube aj v Bombura klube. Ani v jednom zariadení neboli vstupenky vypredané. Ľudia sa zabávali na chatách a doma pri televízoroch. Pri rozlúčke so starým rokom a vítaní nového roka na námestí nebolo tohto roku veľa ľudí. Avšak tento krát nebol na námestí ani žiadny program

ŠPORT

Organizácie

MESTSKÝ ŠPORTOVÝ KLUB

Mestský športový klub združuje deväť športových klubov na rôznej úrovni; všetky športové kluby sú samostatné právne subjekty so štatútom občianskeho združenia. V oblasti vrcholového športu pôsobia úspešne hokejový, volejbalový, atletický, biatlonový, strelecký klub a klub karate. Zvláštne postavenie v klubovom športe má Slovenský cykloklub Ďumbier, aj keď ho skôr zaraďujeme ako klub pre rekreačný šport, každoročne sa zúčastňuje série pretekov GIANT cyklomaratónu. Okrem tejto série celoročne pripravuje rôzne cyklistické vychádzky pre širokú verejnosť do blízkeho aj vzdialenejšieho okolia mesta Brezno. V rekreačnom športe má nezastupiteľné miesto Klub slovenských turistov, ktorý so svojou základňou pripravujú vychádzky pre širokú verejnosť do celého Slovensko.

Počet členov v kluboch a oddieloch združených v MŠK Brezno

Klub	Počet členov	Meno prezidenta
Hokejový klub	169	Peter Ľupták
Volejbalový klub	35	Ing. Peter Pohorelský
Atletický klub	164	Mgr. Milutín Černák
Karate klub Milana Piliara	50	Peter Jenča
Klub biatlonu ŠŠSM –	46	Jaroslav Kamenský
Športovo strelecký klub	35	Štefan Švarc
Stolnotenisový oddiel	30	Ing. Milan Macul'a
Klub slovenských turistov	82	Ing. Anton Jurša
Slovenský cykloklub Ďumbier	74	Ján Kirdaj

Športové kluby združené v MŠK Brezno sú z menšej časti financované z finančných zdrojov mestského rozpočtu. Mesto so športovými klubmi každoročne uzatvára zmluvu o pridelení finančných prostriedkov, ktoré musia vyúčtovať do 20.12. Jediný klub, ktorý predkladá vyúčtovanie raz štvrťročne je hokejový klub.

Ostatné finančné prostriedky pre fungovanie klubov pochádzajú buď zo športových zväzov alebo zo súkromného sektora. Pre kluby je však najväčšia pomoc v podobe nepriameho financovania a to vo forme korunového nájmu za užívanie športových priestorov (telocvičňa, ľadová plocha, futbalový štadión).

Mestský športový klub má v správe tieto športové objekty:

Zimný štadión L. Horského

- zimný štadión je v prevádzke počas celého roka
- zatiaľ nedokončená, ale prestrešená stavba slúži pre účely verejnosti ale aj Hokejového klubu
- zimný štadión je využívaný počas zimnej sezóny, ktorá je od októbra do začiatku apríla hokejovým klubom na tréningový proces a zápasy
- ďalej je využívaný materskými, základnými a strednými školami väčšinou v pracovné dni počas doobedňajších hodín, v rámci vyučovacieho procesu
- vo veľkej miere je zimný štadión využívaný komerčnými užívateľmi ľadovej plochy
- zimný štadión je v prevádzke počas pracovných dní cca 9 až 10 hodín
- počas víkendov je to cca 15 až 16 hodín
- okrem využívania ľadovej plochy je na zimnom štadióne možnosť ubytovania a stravovania
- v tomto objekte je možnosť využiť aj prevádzku sauny

Mestský futbalový štadión

- mestský futbalový štadión je v spoločnom užívaní Mestského športového klubu a ŽP Šport Podbrezová
- Mestský športový klub zrekonštruoval VIP miestnosť, bufet, tribúnu.
- po obvode futbalového štadióna sa vybuďoval relaxačný asfaltový okruh, ktorý bude sprevádzkovaný pre verejnosť v dohľadnom čase

Krytá plaváreň Mazorníkovo

- nachádza sa tam malý bazén pre deti do 10 rokov a veľký 25 metrový plavecký bazén
- v prvom nadzemnom podlaží krytej plavárne je funkčné len technologické zariadenie pre úpravu a údržbu vody a bazénov
- krytá plaváreň je v prevádzke počas pracovných dní 37 hodín, počas víkendov 18 hodín

- spolu počas týždňa je prevádzkových hodín 56, do mesiaca je to 224 prevádzkových hodín

Areál minigolfu a volejbalové ihrisko na Nábreží dukelských hrdinov

- areál minigolfu má v prenájme miniaturgolfový klub
- v areály minigolfu sa vybuďovalo celkové sociálne zázemie pre areál minigolfu ale aj volejbalového ihriska
- volejbalové antukové ihrisko bolo zrekonštruované v spolupráci s Gymnáziom Jána Chalupku

Podujatia

VYHLÁSENIE NAJLEPŠÍCH ŠPORTOVCOV

Na Zimnom štadióne Ladislava Horského v Brezne v sobotu 17. februára pred podvečerným hokejovým stretnutím vyhlásili najlepších športovcov roka 2006.

Za dlhodobé úspešné pôsobenie pri rozvoji telovýchovy s dôrazom na rozvoj mládežníckeho športu:

- **JÁNA KIRDAJA** (cykloturistika)
- **PaedDr. ROMANA SNOPKA** (atletika)
- **ŠTEFANA ŠVARCA** (športová strel'ba)
- **PETRA JENČU** (karate)
- **JAROSLAVA KAMENSKÉHO** (biatlon)
- **JANKU SABAKOVÚ** (volejbal).

Za doterajšiu aktívnu športovú činnosť a aktuálne výsledky:

- **VERONIKU MIHALOVIČOVÁ** (volejbal)
- **DOMINIKU ŤAŽKÚ** (karate)
- **ELIŠKU ŠVIKRUHOVÚ** (biatlon)
- **MICHAELU PANČÍKOVÚ** (biatlon)
- **DUŠANA SLIAČANA** (športová strel'ba)
- **KLÁRU ÁBELOVU** (atletika)
- **JANKU KATRENČÍKOVÚ** (atletika)
- **MIROSLAVA VRIČANA** (atletika)
- **Mgr. ZORKU LAUBERTOVÚ** (turistika)
- **MÁRIU HORÁČKOVÚ** (turistika)

NAJLEPŠÍ UČITEĽ TELESNEJ VÝCHOVY

Vít'azom ankety o *Najlepšieho učiteľa telesnej výchovy v Brezne* za rok 2007, ktorú zorganizovalo občianske združenie na Mazorníkove v spolupráci s Centrom voľného času Junior v Banskej Bystrici a Krajskou radou SASS, sa stal **Mgr. Milutín Černák**. Jeho dlhoročným pôsobiskom je Stredné odborné učilište na Mazorníkove, zároveň je trénerom atletiky a prezidentom atletického klubu Mostáreň MSK Brezno. Rodák z Ľubietovej vyštudoval Pedagogickú fakultu v Banskej Bystrici, kombináciu telesná výchova - zemepis, kde sa začala aj jeho pretekárska dráha. Pretekal v II. SNL za TJ Dukla v disciplíne hod oštepom. Dosiahol na tú dobu sľubný výkon 60,86 m. Popri športe robil aj maséra. V roku 1968 sa stal trénerom. Do Brezna prišiel v roku 1972, kde začal učiť na Strednom odbornom učilišti strojárskom na Mazorníkove

POLMARATÓN SNP

V sobotu 25. augusta sa postavili na štart účastníci 14. ročníka Polmaratónu SNP, ktorý je zároveň *Majstrovstvami Slovenskej republiky pre rok 2007*. Breznianske námestie sa tak stalo už po tridsiaty tretí krát miestom štartu medzinárodných pretekov vytrvalcov. Pred samotným štartom sa uskutoční akt kladenia vencov v rámci mestských osláv 63. výročia SNP a účastníci si mohli vypočúť aj niekoľko skladieb v podaní malej dychovej hudby Mostárenka. V cieľi pretekov na športovom štadióne účinkovala hudobná skupina Brouci Band z Košíc. Trať pretekov viedla ulicami mesta. Pretekári po štarte na Námestí gen. M. R. Štefánika vybehli po hlavnej ceste smerom do Halán k Chalupkovej ulici, kde zabočili vľavo, bežali vedľa autobusového nástupišťa, pred mestským úradom, obchodný dom a pri Slovenskej sporiteľni odbočili doľava na južnú časť námestia. Pokračovali Rázusovou a Šramkovou ulicou na nábregie Hrona, popod Baldovský most, popri Hrone k železničnej stanici. Trať pokračuje na Ulici F. Kráľa k mestskému štadiónu, ďalej Ulicou ČSA k obchodnému domu, kde končilo prvé kolo. Potom nasledovalo päť okruhov, šiesty neúplný končil na športovom štadióne. Na mestskom štadióne potom nasledovalo vyhlásenie výsledkov a udelenie cien.

Pokiaľ načrieme trosku do histórie, na začiatku týchto bežeckých aktivít pred pomníkom partizána na námestí štartovali štvorčlenné družstvá na štafetový beh vďaky venovaný pamiatke SNP. V roku 1975 sa uskutočnil I. ročník Maratónu SNP na trati Brezno – Banská Bystrica. Vo ôsmom ročníku sa profil trate zmenil a ďalších sedem ročníkov sa bežalo na trati Brezno – Nemecká – Brezno. V roku 1994 sa toto medzinárodné atletické podujatie zmenilo na dnešný Polmaratón SNP.

PO STOPÁCH OSLOBODENIA

Za spolupráce mesta Brezna, Mestského športového klubu, občianskeho združenia Klubu slovenských turistov a Základnej organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov číslo 2 sa uskutočnilo turisticko-športové podujatie *20. ročník Po stopách oslobodenia mesta Brezno*. Ráno v sobotu 10. februára sa pri obchodnom dome zišlo množstvo detí a dospelých, ktorí chceli akciu absolvovať. Cestou na Vrch dolinku pristúpila do autobusu ešte väčšia skupina detí s bežkami pod vedením učiteľky Márie Muránskej. Na účel tohto podujatia boli pripravené dve trate.

ADRENALÍNOVÝ PRETEK

Zaujímavý relax v podobe motoskijóringu ponúkali v sobotu 12. januára v Brezne na Lúčkach, kde sa zhromaždilo množstvo priaznivcov tohto adrenalínového športu.

Skijóring je športová lyžiarska disciplína, v ktorej je lyžiar ťahaný koňom, prípadne sobom, psami alebo motorkou. Vznikol v škandinávskych krajinách pred niekoľkými storočiami ako spôsob cestovania na dlhé vzdialenosti v zime.

EURÓPSKY POHÁR V BIATLONE

6. kolo Európskeho pohára v biatlone sa konalo 17. až 20. januára v biatlonovom areáli v Osrblí. Počas troch súťažných dní, kedy daždivé počasie dalo zabráť nielen pretekárom, ale aj organizátorom a návštevníkom, sa aj prostredníctvom televíznej obrazovky mali možnosť diváci presvedčiť, že Slovensko dokáže zabojsovať na biatlonovom poli. Vynikajúci výsledok Pavla Hurajta videl priamo v Osrblí aj prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič.

PRETEKY AUTOMOBILOV DO VRCHU BREZNO – ČIERNY BALOG

Prietrž mračen a takmer aprílové zmeny počasia výrazne zasiahli do 14. ročníka pretekov, organizátori ich museli viackrát prerušiť, čo neumožnilo dodržať časový harmonogram. Preteky sa konali pod záštitou prezidenta Slovenskej republiky Ivana Gasparoviča, ktorý sa na nich tentokrát osobne nezúčastnil, lebo v rovnakom čase mal reprezentačné povinnosti v Bratislave. Namiesto neho si preteky vyskúšal taliansky veľvyslanec na Slovensku Antonio Provenzano.